SETH F. HENRIETT

Autizmussal önmagamba zárva

Emlékek, gondolatok, képek, versek
és 138 naplóbejegyzés

a ember türelmetlensége? Más embereknek miért nincs ilyen állapotuk? De én ezért már hogyatékos vagyok? És meddig leszek fogyatékos? Hová vezet vajon az út ettől a nyomorúságtól? Más emberek miért lehetnek normálisok? Másokat miért nem csúfolnak?

2003. július 16. szerda:
A városban, az egyik gyógyszertár előtt egy koldus-hangra lettem figyelmes. Ettől jött ki a hang: „Segítsenek! Az Isten áldja meg önöket!" Később összeraktam a képet, és rájöttem, hogy ~~ez~~ ez egy szegény, nagyon öreg koldusember. Adni akartam neki pénzt, de nem volt nálam. Ott a főiskolán amúgy szociálpolitika órán azt tanultuk, hogy az adományozás megalázó mindkét fél számára. Az óta sem értem, hogy mi ebben a megalázó. Szerintem igen nemes dolog segíteni más embereknek, főleg, ha módunkban áll. Az Istennek is bizonyára szép erénynek ez, és e téren mélyen elítélem azt, és azokat, akik az ellenkezőjét állítják. Bizonyára olyan emberek ők, akik még nem voltak éhesek. A furcsa még az volt a dologban, hogy ~~ő~~ mellette a koldusember ~~e~~ mellett egy kolódnak öltözött férfi nevetgélt egy 8 év körüli kislánnyal. Ők nem érezték a szenvedést! Nekik nem fájt? Vajon miért nevettek? Talán nem hallották a kinézdő nyomorgót! De vajon ki tud válaszolni az én kérdéseimre! Az autizmus annyira mély, és szenvedéstelí állapot, hogy annak mivoltját csak az Isten érthetí meg igazán. (Én hiszem és tudom, hogy van Isten.) Én a fájdalmat és a szenvedést nagyon messziről megérzem, már szinte bennem is van. De vajon ki érthetí meg ezt igazán? És miért mondják azt ránk, autistákra, hogy nincs bennünk a szenvedés iránti fogékonyság? Bizonyára azt hiszik, hogy ami kívülről nem látszik, az

Seth F. Henriett

Autizmussal önmagamba zárva

Emlékek, gondolatok, képek, versek
és 138 naplóbejegyzés

A könyv megjelenését
a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
támogatta

A könyvben található írások, festmények, rajzok, fotók
Seth F. Henriett munkái

A festményekről a színes reprodukciókat
Kleb attila készitette

Válogatta, tervezte és szerkesztette
Dr. Balázs Anna

Borítóterv, tipográfia
Rencsényi Tibor

Budapest, 2005

Kiadja az Autizmus Alapitvány Kapocs Könyvkiadója

Felelős kiadó
dr. Balázs Anna

A kiadásban közreműködött
az AURA Kiadó

Nyomás és kötés
TIMP Kft.

ISBN 963 217 368 6

Seth F. Henriett

Autizmussal önmagamba zárva

Emlékek, gondolatok, képek, versek
és 138 naplóbejegyzés

KAPOCS
Autizmus Alapítvány

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Az elvégzett szakmai munkáért, speciális fejlesztésekért, terápiákért valamint emberi bánásmódért az alábbi intézményeknek és személyeknek:

BUDAPEST, AUTIZMUS KUTATÓCSOPORT
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGPSZICHIÁTRIAI AMBULANCIA
Balaska Tünde speciális fejlesztő,
dr. Balázs Anna gyermekpszichiáter,
dr. Lukács Adrienn pszichiáter,
Sajó Eszter pszichológus,
Stefanik Krisztina pszichológus,
Várnai Zsuzsa pszichológus

HEVES MEGYEI ÖNKKORMÁNYZAT
MARKHOT FERENC KÓRHÁZ FELNŐTT PSZICHIÁTRIAI GONDOZÓ
Dr. Nagy Ibolya volt osztályvezető pszichiáter,
Rajszti Erika pszichológus

TOVÁBBÁ

Almási Zsuzsa
(Kecskemét, szociálpedagógus, barátságunk emlékére)
Dr. Győri Miklós
(Budapest, ELTE Pszichológiai Intézet, egyetemi tanársegéd,
Autizmus Kutatócsoport Kognitív Laboratórium)
Dr. Ludányi Ágnes
(Eger, Eszterházy Károly Főiskola Alkalmazott Pszichológia
és Szociológia Tanszék, tanszékvezető tanár)

AJÁNLÓ

Autista gyermekeknek és felnőtteknek, az érintett szakembereknek, valamint akiknek mindent köszönhetek: Anyának és Nagyszüleimnek

Tartalom

Volt egyszer egy világ, a világban egy bolygó,
a bolygón egy földrész, a földrészen egy ország,
az országban egy város, a városban egy lakás,
a lakásban egy szoba, a szobában egy ember,
s az emberben egy világ.

Előszó

Nevem Seth F. Henriett. Autista vagyok.

1987-ben az összes egri általános iskola elutasította felvételi kérelmemet, kommunikációs és beilleszkedési zavarom miatt. Kisegítő iskolába nem küldtek, mert nem voltam értelmi fogyatékos: bekerültem hát egy zene-tagozatos osztályba, ahonnan alsós koromban szintén át akartak íratni fentebb írt problémáim miatt, de sikerült elvégeznem. 1995-ben egy ciszterci gimnázium pedagógia szakos diákja lettem, ahol a művészeti tárgyakat kiemelt óraszámban tanulhattam. A beilleszkedési zavaromat próbáltam kompenzálni a memóriámmal. Sikerült. Gárdonyi-díjjal végeztem 4 év kitűnő tanulmányi eredményem jeléül, a XIII. Nemzetközi Irodalmi Versenyen 2001-ben első díjat nyertem, és képeimből több önálló kiállítást is rendeztek, például 1999-ben az egri Művészetek Házában.

Ugyanebben az évben szinte maximális pontszámmal bekerültem az egri főiskola Alkalmazott Pszichológia és Szociológia Tanszékére.

Mivel másságom itt még inkább előtérbe került, félbehagytam a főiskolát. Elhelyezkedni semmilyen munkakörben nem tudtam, így hát 2002-ben leszázalékoltak gyermekkori autizmus diagnózissal.

Azóta egyre többet írok.

Nektek.

Hozzátok.

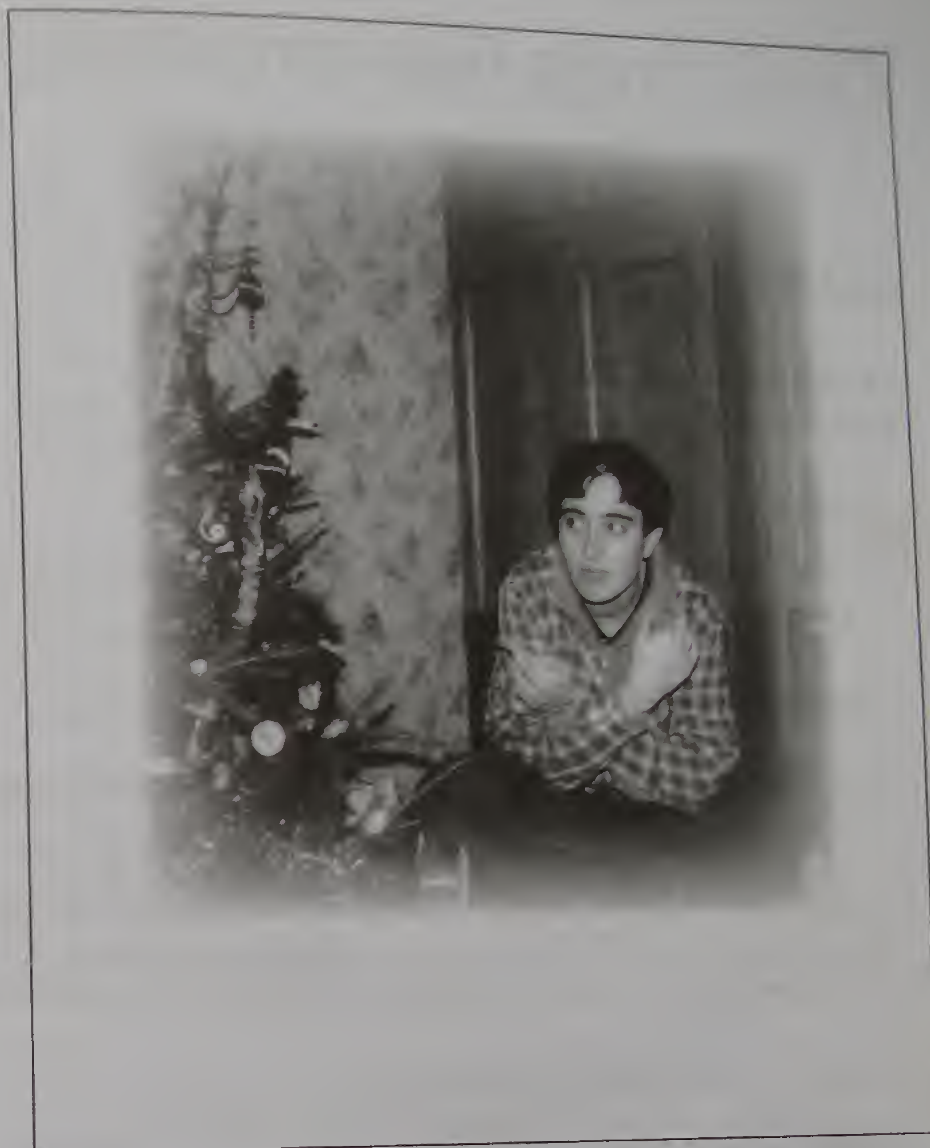
Azért, hogy megismerjétek ezt az állapotot.

Azért, hogy segítsetek. Rajtam – és a többieken.

Ebből a könyvből megtudhatjátok, hogy milyen volt az én autista gyermekkorom a bezártságból kivezető keskeny úton /ha egyáltalán létezik ilyen/, a „furcsa", a „más, mint a többiek" jelzőktől egészen a Gárdonyi-díjig, vagy a nemzetközi irodalmi versenyekig.

Hozzátok szól ez a könyv. Nektek íródott. A szerencsés normál-embereknek, a szakembereknek, pszichiátereknek, pszichológusoknak, és nem utolsó sorban az autizmussal élő gyermekek és felnőttek szüleinek, hogy támpontot kapjanak a segítségnyújtáshoz, ami nehéz feladat, ha az ember nem is akar néha „kilépni" önmagából.

EZÉRT SEGÍTSETEK!

Első mese

Volt egyszer egy világ, a világban egy bolygó,
a bolygón egy földrész, a földrészen egy ország,
az országban egy város, a városban egy lakás,
a lakásban egy szoba, a szobában egy ember,
s az emberben egy világ.
(Rövid, egyszerű, tanulságos mesék felnőtteknek)

Önéletrajz-féle emlékek

Emlékfoszlány-párbeszédek

Az 1980-as évekből:

– Fájt?
– …
– Neked semmi sem fáj, ugye? … Szeretlek.
–…

– Miért haraptál bele a cipődbe?
– …
– Látod, most csupa vér vagy. Vérzik a fogad.

– Tavasszal már nem szoktak kesztyűt hordani. Te miért hordasz?
– …

– Miért nem szólaltál meg a felvételi elbeszélgetésen? És egyáltalán: miért nem csináltál semmit? Hol keressek neked egy új iskolát?
– … (Gondolat: „De anya! Én értettem mindent, nem vagyok hülye!")

Az 1990-es évekből:

– Miért nem barátkozol senkivel?
– Mert nem tudok.
– Azt nem is tudni kell, hanem csinálni.

– Hanyadjára nézed meg már ezt a sorozatot a televízióban?
– Negyedjére. 91 részes.

– Miért jársz mindig ugyanabban a ruhában?
– Egy anyag-egy biztonság.

(társaságban):

– Félsz?
– Igen.
– Nem is tőled kérdeztem.

A 2000-es évek elejéről:

– Adsz egy puszit?
– Adok.

– Te autista vagy.
– Az meg mi?

– Anya szeretsz?
– Két perccel ezelőtt is ugyanezt kérdezted, és mondtam, hogy szeretlek.
– Csak meg akartam bizonyosodni, hogy minden pillanatban szeretsz-e, vagy csak két perccel ezelőtt szerettél.

(pszichológusnál):

– Álltál már zöld mezőn?
– Igen.
– És láttál ott szép, színes virágokat?
– Igen.
– És csilingeltek?
– Nem. A virágok nem tudnak csilingelni.
– De azért szép volt?
– Igen.
– Mert valójában a lelked csilingelt.

– Te autista vagy!
– Most már tudom. 20 évig a szenvedéseimre nem találtam okot. De most ez lényegtelen. Láttam a tévében. Azok a gyerekek is forogtak és repdestek…

És innen kezdődik az én történetem…

A múlt

1980. október 27-én, csütörtökön születtem Egerben.

Ebben a könyvben az autizmusról, mint fejlődési rendellenességről lesz szó. Bizonyos okok miatt engem csak 20 évesen diagnosztizáltak autistának. Ez a könyv csak rólam fog szólni, a tüneteimről, a gondolataimról, a szenvedésekről és félelmekről, valamint természetesen mind arról, ami ezt felöleli: az emlékeimről.

Legelső emlékeim 1982 nyaráról vannak, másfél éves koromból. Akkoriban még egy családi házban laktunk. Feláálltam, és bámultam kifelé az ablakon. A gyönyörű napsugarakat néztem. Akkor végeztem először mozdulatokat a kezeimmel: markolásztam a levegőbe, el akartam érni, meg akartam fogni a napot.

Mivel ez nem sikerült, hamar abbahagytam ezt a tevékenységet. Bizonyára rájöttem, hogy a napsugárért hiába nyújtózkodom, és a levegőt nem lehet megfogni.

Más (játékok, cukorkák, édességek, egyéb tárgyak) után egyáltalán nem nyújtottam a kezemet, karjaimat. Látszólag, így visszagondolva nem akartam semmit. De mindig vigasztalhatatlan voltam: mint egy vadállat, ordítottam, vagy éppen úgy sírtam, mint akit agyonvertek.

Taktilisan is korán (szintén másfél éves koromban) tapasztaltam meg a világot. Elég gyakran kivettek a kiságyamból és letettek a szőnyegre, ami azonban olyan rücskös volt, hogy vinnyognom kellett tőle, sohasem felejtem el. Már tudtam beszélni, de azt nem tudtam megérteni, hogyha valakinek valami nem jó, fáj, vagy kellemetlen érzést okoz, azt el kell mondani valakinek (célszerűen ilyen kis korban az anyának), de ez 22 éven keresztül eszembe sem jutott.

A kezemet is gyakran húzogattam az ágyam szélén, mert annak jó tapintása volt. Két éves koromig ez volt az egyetlen olyan aktivitás, amit örömmel végeztem, és a mai napig nagyon jól esik, ha sima, vagy bársonyos anyagokhoz érhetek, illetve azokat simogathatom.

Gyakran neologizáltam, például olyan szavakat alkottam, amik kicsit furcsának tűnhettek. (Például ott volt a „bagya": labda, a „dodó": minden olyan tárgy és élőlény, amelyik repülni tud, vagy később megjelent a „kelinbutty" a semmi, a nulla megjelölésére).

Szóban már régóta nem, de írásban még ma is szeretek új szavakat alkotni. Talán ezzel a neologizáló hajlammal egy rejtvényt adtam a felnőttek számára, hogy próbáljanak megérteni engem. Ugyanis én nem értettem őket. Nem értettem a szavak jelentését, de próbálkoztam, és talán ezért is vonzódtam kb. 3 éves koromtól kezdve mind a mai napig a rendszámokhoz.

Amikor anya lefektetett délben, én megvártam, amíg kimegy a szobából, és usgyí! az ablakhoz. Volt, amikor 3 órán keresztül csak a rendszámokat figyeltem, de szerintem anya nagyon is jól tudta, hogy én a rendszámokat figyelem. 8 éves koromtól, amikor is kínkeserves nehézséggel megtanultam olvasni, már szavakat alkottam a rendszámtáblák betűiből, olyanokat, mint például LB: liba, HN Heni Nincs.

Később megjelentek a 3-betűs rendszámtáblák, és akkor már mondatokat alkottam, mint például HIC: Heni Így Csinálja életet. (Gondolatban még hozzátettem: „Jól csinálom?")

Ezek számomra fantasztikus szórakozást jelentettek, és azt hiszem, fontos volt abban is, hogy gyakoroljam a szavak, mondatok jelentését, és próbáljam megértetni magam a világgal, többnyire természetesen kevés sikerrel. Könnyen és hamar megtanultam beszélni (bár az echolália nálam is jellemző tünet volt), de a beszédértésemmel több gond adódott.

Nem értettem, ha túl sokat beszélnek-beszéltek hozzám.

Nem értettem, ha több személyről beszéltek egyszerre.

Nem tudtam megjegyezni az emberek nevét, vagy túl hamar elfelejtettem őket. Az emberi beszéd mindig is olyan volt számomra, mintha idegen nyelven szóltak volna hozzám. Én ezt bábeli zűrzavarnak nevezném. Sohasem tudtam megmagyarázni magamnak, hogy miért nem értek meg semmit ebből a világból. Sem az embereket, sem a bonyolult cselekedeteket, sem a bonyolult párbeszédeket, sem az emberi nyelvet, a beszédet.

Gyakran összekevertem a hasonlóan hangzó szavakat:

„Anya, ugye liszttel megyünk fel a hematológiára vért venni tőlem?"

„Nem, hanem lifttel. Mondd utánam: lift."

A dolog nem sikerült. Erre a problémára példa még az ide-oda, le-fel, jobb-bal.

Egymásra hasonlító dolgok neveit is összecseréltem, pl. liba-kacsa, tyúk-kakas, olló-kés, pulóver-póló, szandál-cipő, szekrény-polc, könyv-újság, zebra-úttest, váza-kancsó…

Mára is megmaradtak ezek a jellegzetességek, csak ha erősen koncentrálok, akkor tudom, mi micsoda valójában, de ez igen nehéz feladat.

Beszédértési nehézségeimnek bizonyára köze lehetett a koncentrációs képességemhez. Pár percnél tovább ugyanis nem tudtam odafigyelni egy emberre, mert figyelmemet elvonta a haja, vagy a cipője, vagy az új órája. (Még ma is gyakran előfordul, hogy séta közben először csak cipőket látok, majd lábakat, és utána „alkotom" meg hozzá az egész embert, mert egyszerre lehetetlen lenne mindent érzékelni.)

Az is gyakran előfordult, hogy egyszerűen csak elvesztettem a beszélgetés fonalát, mert inkább bizonyos szavakra figyeltem fel, sem mint mondatokra. Azt azonban még ma sem értem, hogy egy kerek, egész mondatot (ha az mástól származik) miért nem tudok befogadni teljes egészében, csak töredékesen, mintha egy szétszaggatott papírlap lenne.

Az egyetlen tárgy, amihez ragaszkodtam, a cumi volt. Mindenhová magammal vittem, és elaludni is csak úgy voltam hajlandó, ha az egyik cumi a számban volt, a másik pedig az ajkam és az orrom közé szorítva. (Ezt azóta is emlegeti a rokonságom, mert sohasem értették, hogy hogyan tudtam így lélegezni.)

Más játék azonban nem keltette fel a figyelmemet, mert egyszerűen nem tudtam, mire valók. Elém rakták a babákat, és fogalmam sem volt róla, hogy azokat fel lehet öltöztetni, vagy meg lehet fürdetni őket. Ami más gyereknek talán kézerthető volt, az nekem maga a homály. Bár egy rózsaszín motoros Barbie-baba tetszett, mert legalább nézhettem a kerekek forgását, és jó volt a motorgumi tapintása is.

A többi játék abból a szempontból volt csak jó, hogy szaglási alulingereltségemet ki tudtam velük elégíteni: szerettem ugyanis mindent megszagolni: babákat, ruhákat, tárgyakat, könyveket.

Azt hiszem, abban az emberben van egy kis autizmus, aki (ha mást nem is csinál) mindent végigszaglász: mivel a szagokra vissza lehet emlékezni, tudjuk, hol szagoltuk meg, tudjuk, ki beszélt éppen akkor hozzánk, stb…

Úgynevezett picacizmusom is volt, mert megettem mások által ehetetlennek bélyegzett dolgokat: legelőször a cigarettacsikkeket az utcán, 7 éves koromtól iskolában a hangjegyfüzeteket, itthon a testápolókat és minden egyéb krémet, legutoljára a súrolóport, aminek olyan elviselhetetlen íze volt, hogy többé nem mertem kóstolgatni ehetetlen dolgokat. Egyszer, 4 éves korom körül megettem a játszótér melletti virágokat, melyeknek nagyon kellemes ízük volt. Emlékszem, meg akartam kínálni vele egy idegen férfit, odavittem neki, de ő azt mondta:

– Bolond vagy? Ezt nem lehet megenni.

Én ezután továbbálltam, és azon gondolkodtam, hogy miért volt velem ilyen furcsa az az ember, és vajon ő miért nem akarta megenni a virágot.

Kb. 4 éves koromtól nagyon szerettem saját magam körül forogni, vagy pörgő tárgyakat nézni. A búgócsiga színei lebilincseltek, bár a tengely körüli forgások csak arra voltak jók, hogy a fejemet „kiürítették", és közben körülöttem elhomályosodott a világ, és összevegyültek a színek.

Azt senki sem szerette, ha önmagam körül forogtam, de nem tudták, miért csinálom (vagy én nem tudtam?). Ezen sokat gondolkodtam, már csak azért is, mert érdekes módon senki sem szólt rám, ha a búgócsigát forgattam, de rám szóltak, ha önmagam körül forogtam. Ezek után befejeztem a mások előtti forgásokat, és magányosan, egyedül a szobámban folytattam tovább, másoktól elbújva.

Egész életemet mások által elnevezett „veszélyérzet nélkül" éltem meg: kirohantam az úttestre, vagy éppen csak leléptem a járdáról és néztem, ahogy közeledik felém az autó, de meg nem mozdultam. Az igazság persze az volt, hogy én túlzott veszélyforrást láttam a sok autóban, az iszonyatos csődületben, (futamban), és ez ellen akartam úgy védekezni, hogy „szembenézek" a problémával (mármint magával az úttesttel).

5 éves korom körül leültem a vonat elé a sínre, de még idejében felkaptak és elvittek onnan, szerencsére nem esett semmi bajom, bántódásom. (Egyáltalán) Nem emlékszem robogó vonatra, az egész kihullott az emlékezetemből, csak mesélték nekem, ezért is tudom most leírni.

Óvodás koromban, az óvodában csak egyetlen játék kötötte le a figyelmemet: egy sárga legó-hajó, aminek lyukas volt direkt az alja. Ebbe kellett volna a legó-emberkéket belehelyezni, de én ehelyett az ujjaimat nyomkodtam az üres lyukakba, és a kezeimet nézegettem. Ez nyilvánvalóan a taktilis érzékelésem szempontjából jó játék volt számomra, de nem nevezhetném ezt szociábilis játéknak, hiszen még csak meg sem mutattam senkinek sem, hogy hoppá!, ebbe az ujjam is belefér.

Az óvodában a másik (kedvenc tevékenységem) a rajzolás volt, ami legtöbbször egy téma végtelen ismételgetéséből állt: zsírkrétával kikentem egy lapot, majd újabb és újabb színt satíroztam rá. (Ez a tevékenységem, ki tudja, mi okból, 16-17 éves koromban ismét előtérbe került. Persze akkor már festékkel csináltam a színeket és a formákat, és ez annyira megtetszett mindenkinek, hogy több kiállításom is volt Eger különböző helyein.)

Alakokat, épületeket, házakat, virágokat nem nagyon rajzoltam.

Volt még egy visszatérő rajzom: robot-emberkéket rajzoltam kocka-fejjel, téglalap-testtel, a fejéből antennák jöttek ki, a hasában műszerek voltak láthatók, a karok pedig a derekukból álltak ki.

(Öcsém főleg azt furcsállta és nevette, hogy nem értettem meg, az emberi karok a vállhoz tartoznak, nem pedig a derékhoz.)

Ezeken a rajzokon azonban mindenki nevetett, és kérdezték, hogy honnan találtam ki őket, de választ nem tudtam adni. Anya iskolás koromban szoktatott le a robot-emberkék rajzolásáról, és megmutatta, hogy hogyan kell igazi kislányt vagy kisfiút rajzolni. Amíg más gyermeknek ez természetesen ment, nekem ezt meg kellett kínkeservvel tanulnom.

Nagymamáméknál elég gyakran tartózkodtam a fürdőszobában. Ennek nem fürdőszobai dolog volt az oka. Mamámnak akkoriban HAJDÚmosógépe volt, és én ezzel „játszottam", azazhogy a játék annyiból állt, hogy én hátulról előre mondogattam a betűket magamnak, mindig hozzáadva az éppen előtte álló betűt. Így történt: „Ú-DÚ-JDÚ-AJDÚ-HAJDÚ". Ezt számtalanszor elismételtem, és az ismételgetések biztonságot, félelem nélküli perceket nyújtottak nekem.

Itthon a wc-ben is volt egy tevékenységem, amit ismételgettem. A fal csempéinek a repedései pont párosával, és egymás fölött helyezkedtek el. Ezeknek a repedéseknek én mind nevet adtam (már nem emlékszem, hogy milyeneket), és mindegyiket elláttam korral. A lenti (alsóbb) repedések voltak az idősebbek, a fenti repedések fiatalabbak. (Úgynevezett születési dátumok voltak ezek még abból a korból, amikor még nem tudtam olvasni. Azt hiszem, az úgynevezett „születési dátumgyűjtő-kényszerem"-nek ez volt az előzménye, s egybe legelső terméke annak, amit később csináltam.)

Anyám elmondásából tudom, hogy részt vettem a körjátékokban, de azt is nagyon furcsán tettem: nem akartam megmozdulni, a hátam mögött lévő gyerekek taszigáltak mindig előre, miközben én még szememet is becsuktam, és szoptam az ujjamat. Ezekről sajnos nincsenek emlékeim.

Már az óvodában fontos volt számomra, hogy egy ruhában járjak, mert ez különös biztonságot adott nekem. Nem tudom elmagyarázni, mi volt ebből az igazán fontos: talán a megszokott anyag, talán a megszokott biztonság, vagy éppen mindkettő.

Ha új ruhába akartak öltöztetni, iszonyú ordítozásba kezdtem. Még ma is nagyon fontos, hogy lehetőleg egy ruhában járjak. Ha újat veszek fel, félelmet érzek, vagy fájdalmat, pontosan nem tudom, mit. (Farsangi jelmezbe sem lehetett beöltöztetni, mert élesen tiltakoztam. Akkor, emlékszem, az egyik farsangi napon jött el az idő, hogy nem engedtem magam lefényképeztetni évekig.)

Óvodás koromban nagyon magamnak való voltam: nem alakítottam ki társas kapcsolatot senkivel, nem szóltam senkihez, csak ha kérdeztek. (Bár nem mindig válaszoltam, mert ha valami nyugtalanított, akkor befogtam a füleimet és ordítottam, mint egy sakál.)

Teljes mértékben elszigetelődtem – így visszaemlékezve – másoktól. Azonban ezt az elszigetelődést nem éreztem. Tudtam, hogy más vagyok, mint a többiek, mert a szemembe mondták. Különféle jelzőkkel láttak el, mint pl. furcsa, süket, fogyatékos, Down –kóros, stb… Most már tudom, hogy Down-kóros nem lehettem, mert nincs, és nem is volt soha mongol vonás az arcomon. Értelmi fogyatékos szintén nem lehettem, mert az össz. IQ-m abba a tartományba esik, amibe az embereknek csak 11,1 %-a, de az egyik rész-IQ-m, a számismétlés 133-

as, ami pedig abba a tartományba esik, amibe az embereknek csak csekély hányada, 2,7%-a, ami már zseni-szint.

Ezért nem is értem, miért gondolhattak engem fogyatékosnak, amikor nagyon is okos vagyok .

Visszatérve az óvodás korra, közös játékot sem kezdeményeztem. Azért nem, mert nem tudtam, hogy az örömmel járó tevékenység, meg azért sem, mert senki sem mondta, vagy mutatta meg, hogyan kell kezdeményezni egy közös játékot.

1985 áprilisában súlyos beteg lettem, és azt mondták nekem később, hogy azthitték,meghalok,mertténylegnagyonbetegvoltam.Immuntrombocitopeniás purpurám lett, azaz a trombocita szintem nulla volt, tehát vérzékeny lettem. Ha elestem, tele lettem kék-zöld foltokkal és csomókkal. Infúziót vezettek a fejembe és a talpamba, mert már máshol nem volt vénám. Soha nem érzékeltem a fájdalmat, egyszerűen nem fájt. Az sem fájt, ha elestem, vagy beütöttem valamimet. Gyermekkorom egy részében egyáltalán nem volt fájdalomérzetem. Talán azért nem, mert nem tudtam, hogyha külső „támadás" ér, akkor nekem fájni kell.

Később, már tizenéves kiskamasz koromban ütögettem a fejemet is, a szememet pedig egy furulyával addig vertem, míg a végén bekékült.

Egyesek azt hitték, hogy megvertek vagy elestem, de nem tudom,miért hitték ezt, amikor én csak a furulyával ütögettem magam. Máskor nekiszaladtam fejjel a szekrénynek, vagy felvagdostam az ereimet, csak hogy érezzem végre az igazi fájdalmat.

Az, hogy honnan eszem, berögzült mániává vált számomra, mert mindig csak ugyanarról a székről voltam hajlandó enni. Az általános iskolát annyira utáltam, hogy egy idő után kijelentettem, nem kívánok többé ott enni, mivel ott mindig más helyre kellett ülni.

Emlékszem, mindig is undorodtam az emberi lábaktól, de főleg akkor, amikor azok mezítelenek voltak. Ezért nyáron is, a Balatonban és egyéb fürdőhelyeken zokniban mentem bele a vízbe, zokniban úsztam. A legnagyobb nyári hőségben sem bírtam levenni a zoknimat, az eltúlzott undorom miatt még abban is aludtam.

A magas sarkú cipőkért viszont teljességgel rajongtam, mert olyan volt a kopogása, , mintha cukorkás papirkákat dörzsöltek volna össze magával a cukorral. Ezért egyre közelebb hajoltam a földhöz az utcán, csak hogy halljam más emberek magas sarkú cipőinek kopogását, súrlódását.

Egyéb hangoktól azonban kifejezetten rettegtem. A wc-ben bújtam el például a szilveszteri durrantások elől, és befogtam a fülem. Nem bírtam elviselni a porszívó, a mosógép hangját, mert állandóan attól rettegtem, hogy aminek ilyen hangja van, menten fel fog robbanni. A lufinak már a látványa is elég volt ahhoz, hogy befogjam a fülem, mert kiszámíthatatlan volt, mikor durrannak ki. Emlékszem, hogy néha az apró „duruzsolást" sem bírtam elviselni, ilyen volt például a lehalkított televízió hangja.

A tenger hangját viszont szerettem, megnyugtató volt dagály idején is. Az autók berregését, vagy az ajtók nyikorgását egyszerűen úgy hallottam, mintha az fizikai fájdalmat okozott volna bennem.

Hallási túlingereltségem alkalmaival (ha például a lakásban az összes órának a ketyegését hallom, és azt is, hogy mindegyik másképp ketyeg, és nem is egyszerre) egyszerűen azt éreztem, hogy megőrülök, és be kell fogni a fülem.

Annak ellenére, hogy hallási túlingerelt-állapotban szenvedtem, gyakran süketnek címkéztek az emberek, ugyanis nem válaszoltam a kérdéseikre, mintha teljesen el lettem volna merülve önmagamban, mintha teljesen be lettem volna zárva. Ezeket anya és az ismerősök mesélték nekem, egyáltalán nincsenek erről emlékeim. Süket nem voltam, ezt a hallásvizsgálat bebizonyította.

7 éves koromtól megszállottan kezdtem gyűjteni a születési adatokat egy nagy füzetbe. Mindenkinek fel kell írnom, meg kellett kérdeznem a születési évszámát.

Legtöbb beszélgetésem abból állt, hogy megkérdeztem:

- Mikor születtél?

Hazamentem, és már írtam is a könyvembe a dátumokat. Ez olyan jó szórakozás volt számomra, mint a rendszámtáblák. Minden beszélgetésem véget is ért azzal, hogy megkérdeztem a születési dátumot, ezzel azonban, úgy vélem, nyitottabbá váltam a külvilág számára, hiszen már beszélgetést kezdeményeztem.

Akkor azt hittem, hogy olyan leszek lassacskán, mint más. 15 évesen ebből kiábrándítottak. Egyik osztálytársam a középiskolában nyíltan a szemembe mondta, hogy ilyet nem szokás kérdezni az embertől, mert lényegtelen információ, és különben is:

- Mire mégy vele?

18 éves koromig nem is kérdeztem meg soha senkit, hogy mikor született, de utána ismét előtört bennem a vágy, és az érdeklődésemet ki kellett elégítenem, tehát kezdődött elölről minden, bár már nem jegyzetelgettem a dátumokat.

Valahogyan, valamilyen szinten, azt hiszem 7-8 éves koromban vágytam arra, hogy barátaim legyenek. A házunk mögött majdnem el kezdtem követni egy barna hajú, fehér pólós lányt. Bennem volt, hogy most szerzek magamnak egy barátot. A lány egy idő után észrevett, és egyre többször nézett hátra, majd el kezdte felgyorsítani a lépteit. Akkor nyilván nem értettem, hogy azért tette, mert nem akart velem barátkozni. Biztosan sok barátja volt már. Mára már tudom, hogy ez furcsa, úgynevezett bizarr viselkedés, és egyáltalán nem csinálom, de úgy gondolom, hogy így mégis csak lehetne barátkozni.

Általános iskolába, amelyikbe be akart íratni anya, nem vettek fel, ugyanis nem voltam hajlandó megszólalni, sem rajzolni, sem mesét mondani. A kérdésekre egyáltalán nem feleltem, állítólag magam elé bámulva néztem a semmit. (Erre nem emlékszem. Mármint a bámulásra). Amikor kijöttünk, Anya furcsa intonációval (nyilván ideges lehetett) azt mondta, hogy mi lesz most, melyik iskolába vigyen el. Ezt csak azért említem meg, mert a pedagógusoknak minden egyes kérdésére, mozdulatára emlékeztem, és évekig vissza tudtam őket idézni.

És mindig mindent tudtam, ami körülöttem történik-történt, nem voltam üvegbúra alatt teljesen, mint ahogy láthatólag mindenki így emlékszik vissza gyermekkoromra.

Fontos, hogy az úgynevezett normálemberek ne beszéljenek úgy egy autista feje felett, mintha az ott sem lenne, mert az autista igen is tudja, hogy mi történik

vele. (Az én fejem fölött is nagyon sokat beszéltek, fogyatékosnak tartván, vagy süketnek, aki úgy sem figyel, vagy úgysem érti meg az eseményeket.)

7 éves korom körül furcsa tapasztalatokat szereztem a körülöttem lévő káoszos világról. Emlékszem, kint voltunk az iskola udvarán. Minden gyerek szaladgált, rohangált, vagy egymással játszottak, beszélgettek. Én az udvari ajtó melletti mászókára ültem, és figyeltem a többieket. Úgy éreztem, mintha valami nagy fal elválasztana engem tőlük. Nem tudtam beszállni sem a játékba, se a rohangálásba, s ennek nem tudtam, hogy mi az oka. Akkor éreztem magam először szörnyen egyedül, bezárva, befalazva önmagamba, ebbe az átkozott testbe, amiből nem tudtam kiszabadulni. Úgy gondoltam, nekem valójában nincs semmi közöm a többi gyerekhez, mert én nem is gyerek vagyok. Akkor éreztem magam először elszigetelve a többiektől. (Ez a „nem is gyerek" vagyok élmény akkor ismétlődött meg bennem még egyszer teljes erejével, borzalmával és szörnyűségeivel, amikor tudatosították bennem saját autizmusomat. Talán nem kellett volna.)

Ujjcsavargatási-korszakom nagyjából egyidős az iskola megkezdésével.

Az ujjaimmal is játékokba kezdtem: el kezdtem őket tekergetni, csavargatni, egymásba rakni, hogy összefonódva látsszanak. De akkor volt ez a legjobb, amikor a kesztyű is rajtam volt, mert akkor az ujjaimmal együtt a kesztyűt is tekergethettem. A főiskolán a pad alatt műveltem ezt, nehogy őrültnek nézzenek. Nem is vette észre senki. Még ma is, 22 éves fejjel, szükségem van arra, hogy az ujjaimmal játszadozzak, és azokat tekergessem. Hogy miért teszem, nem tudom. Az igazi okok számomra ismeretlenek.

8-9 éves koromban megtanultam furulyázni, és csodálatosan megtetszett ez a hangszer. Kb. 12 éves koromban megtanultam nagybőgőn játszani, de mivel ezt szinte rámerőltették, egy napon csak úgy abbahagytam, és kijelentettem, hogy többé nem vagyok hajlandó hozzányúlni.

A zenét tehát korán megszerettem. Gyermekkorom nagy részében komolyzenét hallgattam 20 éves korom után általában valósággal megtapadtam egy kazettán, egy együttesnél, és azt hallgattam hónapokig, más zenét egyszerűen kizártam. A gregorián zene volt csak az, ami végig megmaradt kedvenceim között: egy időben órákat ültem az egri Minorita-templomban, és a csodálatosnál is csodálatosabb zenét hallgattam. A zene biztonságot nyújtott és békességet adott, ami szerintem minden ember életében a legfontosabb dolog.

A reagálásom nagyjából minden dologra, kérdésre, tevékenységre szörnyen lassú volt. Előfordult néha iskolai órákon, hogy válaszolni akartam a tanár kérdésére, és felnyújtottam a kezem. A baj csupán az volt, hogy a tanár megkérdezte:

- Miért jelentkezel?

- … (Gondolat: „Válaszolni akartam.")

A válasz akkor már régen elhangzott, és emiatt rajtam röhögött az egész osztály. Én csak így utólag visszaemlékezve tudom megmagyarázni a történteket, s jövök rá arra, hogy milyen lassú volt a reagálásom. 3 ilyen eset után a tanár 3 egyes osztályzatot adott, pedig csak a reagálásom volt lassú, eszem ágában sem volt, hogy bosszantsam a tanárt, már csak azért sem, mert fogalmam sem volt róla egész gyermekkoromban, hogy mi az a bosszantás. Anya beszélni akart ezzel a tanárral, de a tanár meghátrált. Az osztályfőnököm azt javasolta, hogy írassanak át másik osztályba, de mivel a tanár épp akkor ment el szülni, az átíratás nem tör-

tént meg. Hasonló történt testnevelési órákon is (egyaránt az általános-, és középiskolában). Előfordult , hogy felém dobták a labdát (gondolom azért, hogy elkapjam), de én csak álltam és bambultam, mert nagyon el voltam merülve valamiben. Csak akkor tértem magamhoz, amikor a tanár megkérdezte, hogy fáj-e, mivel a labda teljes erőből a fejemet találta el. Nagyon utáltam a testnevelési órákat.

9 éves koromban egy mesét kellett elmondanom az osztálynak, de ez ellen az volt a kifogás, hogy én szó szerint mondtam el a mesét, tudományos hangnemben. A baj még az volt benne, hogy én a mese felénél úgy döntöttem, abbahagyom, mert a többiek már úgyis sokszor hallották. Erre 3-as osztályzatot kaptam. Akkor (emlékszem) ezt nagyon igazságtalannak ítéltem meg (persze csak gondolatban), mert a tanár is tudhatta volna, hogy azért fejeztem be, mert a többiek már eleget hallották.

Éjszakánként (mivel gyakran nem aludtam) elkezdtem különböző árnyjátékokat játszani kizárólag az ujjaimmal. Ekkor neveztem el az ujjaimat Tekitennek. Ezek a játékok csak a fény-sötétség, és a mozdulat játékai voltak, nem szerepeltek benne emberek, vagy hozzáfűzött párbeszédek. Néha még ma is játszadozok Tekiten-nel, bár inkább csak olyankor , amikor nem akarok elaludni, vagy akkor, amikor szörnyen egyedül érzem magam, befalazva egy úgynevezett önbörtönbe, amelyből nincs kilátás a való világra, a való életre.

Kitaláltam magam számára egy másik játékot is, és ez nem volt más, mint „társasjáték egyedül". Elővettem a társasjátékot, és minden bábuval én játszottam (kékkel, zölddel, sárgával, feketével, pirossal). Nem volt fontos, hogy melyik jut célba, bár mivel mindig is a kék volt a kedvenc színem, ezért hát koncentráltam a dobókocka dobásánál, amikor a kék bábu volt soron.

A rokonok sok társasjátékot vettek nekem, de én nem tudtam, hogy azokat másokkal együtt kell játszani.

Gyakran összekevertem az embereket az utcán hajviselet, vagy ruhadarab miatt. A saját anyámat is télen, az utcán csak a megszokott bundájában ismerem fel. Egyszer igen csak meglepődtem, amikor követtem egy embert, mert közelebb érve rájöttem, hogy nem is az anyám.

Hajni azt mondta, próbáljam meg az embereket az arcuk alapján azonosítani. Ez azonban számomra igen nehéz feladat, ugyanis az emberek arca nagyon hasonlít egymáséra, és gyakran össze is keverem őket. Ez bizonyára abból fakad, hogy egész életemben komoly nehézséget jelentett bárkinek is a szemébe néznem. Bár anya azt mondja, hogy ismerősökkel, rokonokkal sokkal többször fel tudom venni a szemkontaktust, mint másokkal.

Az a legnehezebb ebben a tevékenységben, hogy ha valakinek a szemébe nézek, nem tudok arra koncentrálni, amit mond. Ilyenkor teljesen el tud veszni a szavak, mondatok értelme, jelentése.

A szemeket is furcsán látom, olyan, mintha kicsit eltöredeznének az arctól.

Mások, idegenek pedig pont az ellenkezőjét állítják rólam, mert például kórházban, vagy buszon, számtalanszor mondták már nekem:

- Mit bámulsz?

Ezek szerint öntudatlan tevékenységek, ugyanis én a bámulások alkalmával nem is az embert nézem, csak tényleg bámulok, vagy éppen nagyon elmerülök saját magamban.

A testi kontaktussal is ugyanúgy voltam, mint a szemkontaktussal: egyszerűen utáltam. Egyszer (nagyon kicsi, kb. 3 éves koromban) meg akartak a rokonok puszilgatni és ölelgetni, de én ez ellen úgy védekeztem, hogy beleharaptam a cipőmbe és több fogam kiesett. Ez volt a legelső emlékem arról, hogy mennyire utálatos tevékenységnek tekintettem az ölelkezést. Azért nem szerettem, mert olyan érzésem volt, mintha a másik ember el akart volna nyelni, be akart volna kebelezni.

Váratlanul azonban (a pontos dátumra, és a koromra nem emlékszem), elkezdtem ölelgetni az embereket. Ezt egyesek furcsállták. Azért gondolom, mert nem mindig viszonozták az ölelést. Bár szerintem nem csak karácsonykor kell megölelni egy embert, vagy pusztán azért, mert régen láttuk. Azt azonban még ma sem nagyon szeretem, ha más akar megölelni csak úgy.

Amikor megtanultam olvasni, kezembe akadt egy József Attila verses kötet. Majdnem az összes versét megtanultam, és anyámnak másfél órán át soroltam őket, megállás nélkül. Nem tudom, hogy ezt miért tettem. Lehet, hogy örömöm volt közben, de nem vagyok benne biztos, ugyanis örömöt nem éreztem.

Emlékezeti képességem kibontakozni látszott. Milliónyi tényt, adatot, évszámot jegyeztem meg, mindenféle szelektálás nélkül. Nem tudtam ugyanis, hogy a megtanulandó anyagból mi a fontos, és mi lényegtelen információ. Matemati-

kából viszont meg akartak buktatni, mert még felsős tagozatos koromban sem értettem, hogy mi a szorzás, összeadás, kivonás stb…

Én tudom, hogy valószínűleg discalculiás is voltam, bár ezt látszólag senki sem tudta, de így utólag próbálom megkeresni az okokat, mi miért ment nekem olyan könnyen, más feladat pedig olyan nehezen. A számokkal még most sem jöttem egyenesbe, ugyanis a MAWI IQ-tesztben a számolási IQ-m 88, ami enyhe fogyatékosságnak felel meg, de a számismétlési IQ-m 133, ami pedig már a zseni tartományba esik. Ennek az ellentmondásnak a rejtélyét még senki sem oldotta meg, vagy legalább is nem hozta tudtomra.

Az általános iskolában gúnyolódások kereszttüzében álltam. Nem mindenki gúnyolt persze, és nem is egyszerre. Inkább amolyan „szurka-piszka" dolog volt az egész. Abból állt, hogy például direkt elvették a fiúk a teniszlabdámat, amit egy ideig mindig magammal hordozgattam, és az udvaron, a játszótéri részen elbújva órákig pattogtattam magányosan,

meg abból, hogy olyan idétlen dolgokat mondtak nekem, mint pl.:

„ Neked sosem lesznek barátaid".

„Táncolni sem tudsz, mert botlábú vagy, jobb ha nem jössz velünk disco-ba".

„Miért nem veszel részt semmiben? Direkt kivonod magad mindenből".

Szó szerinti visszaemlékezések ezek. Emlékszem, akkortól fogva legjobb társaságom önmagam volt. Elkezdtem beszélgetni tizenéves koromtól magamban, és órákon át csak beszéltem és beszéltem. Megbeszéltem magammal, mi történt aznap, és hogy holnap kinek mit fogok mondani, és milyen párbeszédbe fogok vele elegyedni. Ezeket a párbeszédeket ki is próbáltam otthon. A dologból azonban nem lett semmi, ugyanis nem számoltam azzal, hogy az a valaki mást fog válaszolni az én előre kitervelt kérdésemre. Azt sem tudtam, hogy a helyzetek (szituációk) is állandóan változnak. Ez az önmagamban való beszélgetés viszont arra jó volt, hogy üres óráimat eltöltöttem vele. (Manapság van olyan időszak, hogy hetekig meg sem szólalok, elnémulok. Ilyenkor nagyon jó a magammal való beszélgetés, mert néha olyan érzésem van, hogy egyre rosszabbodik az állapotom, és egyszer csak úgy megnémulok, véglegesen.)

Az utcán, vagy emberek társaságában is elkezdtem illetlen helyen vakarózni. Nem tudtam, hogy ebben mi a szégyen, mi a baj, de egy napon felvilágosítottak: „Nem illik!", bár be kell vallanom, az „illik" szó jelentését sohasem értettem kristálytisztán (Azt nem értettem, hogy ki határozza meg, mi illik és mi nem. Úgy gondoltam valószínűleg -bár erre már nem nagyon emlékszem-, ha más ember megmondhatja,mi illik, akkor én is.)

A gúnyolódások miatt, azt hiszem, bánatos voltam. De ezt az érzést nem osztottam meg senkivel, mert nem tudtam, hogy „illik" megosztani. Anya azt kérdezte egyszer tőlem, hogy ha ilyen érzéseim voltak, akkor azt miért nem mondtam meg neki. Erre nem tudtam választ adni.

Tizenéves koromban már feltűnt nekem, hogy egy ember társaságában még úgy-ahogy tudok beszélgetni, tudom a beszélgetés vezérfonalát követni, de 2 vagy 3 ember már maga a nép, és én nem tudom, hogy éppen kinek mit kell mondani, ki következik a beszélgetésben, vagy például mikor illik és mit illik kérdezni.

Kisgyermekkoromtól kb. 18 éves koromig kizárólag egyedül óhajtottam lenni, és ha valaki bejött a szobámba, én üvöltöttem, hogy „Menj ki! Tűnj el!". Azt

hiszem, ezért is szóltak hozzám olyan keveset. A legnyugodtabb csak egyedül, a szobámban voltam.

Azt sem bírtam elviselni, ha valaki hozzányúlt a szobámban valamelyik könyvemhez, vagy arrébb helyezte. Ezt még ma sem bírom elviselni, De azt sem tűröm, ha anyám leveszi az ajtót, hogy beolajozza, vagy leveszi a festményeimet a falról. Ettől azért rettegek, mert irtó nagy zajt és csörömpölést keltene, ha leesne.

A középiskolában emlékezeti képességem (memóriám) tovább fejlődött. Szórakozásból (vagy unalomból?) megtanultam a világ összes országának fővárosát ABC sorrendben, és most azokat kezdtem el sorolgatni a rokonságnak, úgy, mint régen a József Attila verseket.

Matematikából jeles lettem, mert az összes órán megoldott műveletet, feladványt szám szerint bemagoltam, és ugye ebből voltak a dolgozatok. Négy éven keresztül úgy voltam a legjobb matekból, hogy magamtól még összeadni sem tudtam. Még ma is az ujjamon számolom ki, hogy mennyi pl. 13-7.

Ujjcsavargatási korszakom egy kicsit háttérbe szorult, helyette helikoptert készítettem a tanórákon tollakból (voltaképpen propellert), és azt forgattam megállás nélkül, vagy az esernyőt a fejem fölött.

A legtöbb szünetet (esős időben) úgy töltöttem el, hogy kinyitottam az esernyőt, a földre raktam fejjel lefelé, és pörgettem vég nélkül, elbújva a többiek elől. Vélhetőleg ez senkit sem zavart. Biztosan a serdülőkor „dili"-jének tekintették az egészet, mert sohasem panaszkodtak rám, csak néha *hiperkinetikusan* neveztek. De azt is gyakran mondogatták, hogy „Te biztosan azért viselkedsz ilyen furcsán, mert nagyon okos vagy!"

A könyv elején írt firkálás most már (16-17 éves koromra) igazi autista művészetté érett. Még most sem ábrázoltam alakokat, épületeket, embereket, tárgyakat, csupán színeket és formákat. Először csak az iskolában voltak kiállításaim, később a Művészetek Házában (akkoriban Ifjúsági Ház), és még más helyeken is, Eger környékén.

Az irodalomba is teljes erővel vetettem bele magam, a XII. Nemzetközi Irodalmi Versenyen vers kategóriában VI. helyezést értem el, majd egy évvel később, a XIII. Nemzetközi Versenyen próza kategóriában első lettem. Nem állt még akkoriban szándékomban, hogy az irodalommal komolyabban foglalkozzam, csak mára vált olyan fontossá számomra, mivel rájöttem, hogy ilyen korlátolt autista élettel nem sokat lehet kezdeni, de ami magamban volt, van, és lesz, azt mindig szavakba lehet majd önteni.

Középiskolában volt egy osztálytársam, akivel jól éreztem egyszer magam, mert egész jó dolgokat találtunk ki, pl. fogtuk a telefonkönyvet, és az összes egri lakásba sorban becsörögtünk.

Szintén serdülőkoromban csináltam azt, hogy testnevelés órán, amikor kimentünk körbefutni egy lakóövezetet, én sorban becsöngettem az összes családi házba. Azt már nem igazán értettem, hogy alakók miért lettek ettől dühösek, mikor tudhatták volna, hogy nekem csak nyomkodási kényszerem van, és taktilis alulingereltségemet akarom kielégíteni.

A középiskolát Gárdonyi-díjjal végeztem, hiszen négy éven keresztül kitűnő tanulmányi eredményeket értem le. Senki sem tudta azonban a rokonaim közül,

hogy itt is értek azért „szurka-piszkák", és én nagyon is jól tudtam, hogy más vagyok, mint a többiek.

Barátaim sohasem voltak, inkább csak olyan korombéli ismerőseim, akik csak azért akarták velem fenntartani a kapcsolatot, mert furcsa zseninek tartottak. (Ezt meg is mondták, persze nem így szó szerint, de már konkrétan nem emlékszem, hogy hogyan.)

A főiskoláról nem szívesen beszélek, de az életemhez ez is hozzá tartozik, úgyhogy ejtek róla néhány szót. Az úgynevezett másságom itt még inkább előtérbe került, a „szurka-piszkák" nem szűntek meg, gúnyolódások és sugdolózások céltáblájává lettem, mivel semmit sem csináltam meg, semmiben nem vettem részt, és senkihez sem szóltam.

Ajánlották a főiskolán (mivel a diplomához kellett volna nyelvvizsga), hogy tanuljak lovári nyelvet. Négy tanórára bementem tanulni, utána fogtam a lovári-magyar szótárt, megtanultam az összes szót és kifejezést, és két hónap alatt meglett az írásbeli középfokú nyelvvizsgám. Az angol nyelvvel viszont nagyon sok bajom volt, már középiskolás koromban is. Azt nem értettem, hogy miért van befejezett-, egyszerű-, folyamatos- és folyamatos befejezett múlt idő. A főiskolán mindenféle szituáció volt, de én az igeidőket mindig összecseréltem. Angolból sosem lett volna nyelvvizsgám.

A másságom miatt úgymond egy nagy nulla lettem. Ebből az állandóan fenyegető légkörből lett elegem, és 2001. október 17-én, amikor autistának címeztek, azt mondtam anyámnak, hogy otthagyom a főiskolát, mert egyszerűen nem bírom tovább, és nekem nincs szükségem diplomára ahhoz, hogy az legyek, aki vagyok.

Ezek után már nem történt velem semmi különös, csupán leszázalékoltak, írom továbbra is a verseimet, zenét hallgatok, és nézem továbbra is az 1990-es évek elején elkezdődött kedvenc sorozatomat: a Váratlan utazást. Ezt folyamatosan veszem videóra, minden csatornán végignéztem már, és naponta még ma is több részt megnézek egymás után. Kanadában játszódik, s ezért is szeretnék végre eljutni Kanadába. Judit és Erika azt mondta, hogy elvisz. Ezért ők most a barátaim.

Önálló életvitelre nem vágyom, mert a legegyszerűbb, leghétköznapibb tevékenységeket sem tudom elintézni egyedül. A telefonálás különösen nehéz feladat számomra, hiszen ilyenkor több ingerforrás is ér. Az egyik maga a beszélő (aki a telefon másik végén van), a másik pedig lehet az utcai zaj, a szobában szóló zene vagy televízió, avagy éppen a családtagjaim beszélgetése egymással. Ezt a problémát csak úgy tudom kiküszöbölni, hogy lehetőleg csak egy ingerforrás érjen (természetesen ez nem más, mint maga a beszélő, a telefon másik végén).

Jelenleg az a legfontosabb (és egyetlen célom), hogy tiszta és rendes tagja legyek a társadalomnak, még ha befeléforduló vagyok is. (Erről az jut hirtelen eszembe, hogy gyermekkoromban, amikor falvakban voltunk, jó néhány házon ez a felirat volt olvasható: „Tiszta udvar, rendes ház." Sohasem értettem, hogy egy ház, egy épület hogy lehet rendes. Azt hittem és hiszem most is, hogy csak emberek lehetnek rendesek, illetve rendetlenek, de azt sohasem értettem, hogy a rendességnek mi köze van egy házhoz.)

Nem is olyan régen, kb. egy-két hónappal ezelőtt megnéztem az Autizmus Kutatócsoport rólam készített dokumentumfilmjeit, de megdöbbentett a látvány: csak egy céltalan mozgásokat végző, furcsa, idegenszerű, dörmögő hangú lányt láttam. Hát ez vagyok én?

A jelen

(összefüggésben a múlttal, és természetesen a jövővel)

Az érzelmekről

Gyakran nem tudom, hogy szomorú vagyok-e, avagy örömöm van, netán haragszom valamire vagy valakire. Az érzelmek, azt hiszem, összecserélődnek bennem. Néha, amikor, - azt hiszem -, szomorúnak kellene lennem, haragot vagy bosszúságot érzek, vagy semmit. Hirtelen konkrét példát erre most nem tudok felhozni. Talán ez történik akkor, amikor valaki túl sokat beszél hozzám, és nem veszi észre rajtam azt, hogy én ezért haragszom (mert megzavarja a nyugalmamat), vagy egyszerűen csak untat.

Az autizmusban nem csak az a baj, hogy nem tudjuk, mit is érzünk valójában, hanem az is, hogy ezt a „nem is tudom érzelmet" nem is tudjuk mással megosztani, másnak megmutatni. Könnyebb lenne az élet, ha ténylegesen tudnám, hogy mi bánt, és mit érzek ott legbelül (azon az ember nem járta helyen), és ezt meg is tudnám mutatni (mimikával, gesztusokkal, vagy szavakkal) az embereknek.

Örömöm akkor szokott lenni, amikor kedvemre megölelhetek egy másik embert, vagy megsimogathatom a haját (ami nagyon kellemes taktilis élményt okoz), amelyet mostanában egyre többször teszek.

Más emberen is gyakran nehéz felismerni (vagy éppen értelmezni és reagálni) a konkrét érzelmekre, érzelmeket.

Azt tudom, hogy ha valaki sír, akkor bánatos vagy szomorú lehet. Azt azonban nem tudom, hogy mi lenne erre az én megfelelő reagálásom. Ilyenkor általában dühös leszek, de nem a síró ember miatt, hanem azért, mert tudom, hogy nem tudok rajta segíteni, nem tudom megvigasztalni. Ezért gyakran kerülöm a síró (vagy sírásra hajlamos) embereket.

Azt tudom, hogy ha valaki nevet, akkor örül valakinek vagy valaminek. (Persze azt nem régen, pár éve hozták tudomásomra, hogy ki is lehet nevetni más embert, mondjuk azért, mert butaságokat beszél). Mosolyogni is tudnak az emberek persze, de szerintem ez nem egyenlő az örömmel. Én gyakran szoktam magamban mosolyogni (amikor valami ostobaság az eszembe jut), ám nem hinném, hogy ennek örülök.

Azt már nehezen veszem észre, ha valaki fél valamitől, vagy megijedt, vagy megrémült. Az undort könnyű észrevenni, mert olyankor szinte összerándul az emberek egész arca, más érzelmeknél egyébként a mimikában csak olyan apró eltérések vannak, hogy szinte lehetetlen szétválogatni őket. Ezért is jelent gondot nekem más embereknek a megértése.

Ha az emberek egymásról gyártanak vicceket, azt szinte soha sem értem, és nem tudok nevetni rajta, sőt!, kifejezetten bosszantó lehet. Azt nem értem, hogy ha másnak ez örömöt is okoz, miért kell a viccelődés céltáblájára tűzni a másik embert. Számomra inkább szomorú dolog, hogy az emberek Eger utcáin azzal töltik el üres perceiket, óráikat, hogy vicceket gyártanak más emberekről (Ennek főként azok vannak kitéve, akik fogyatékosnak is látszanak. Állítólag rajtam is lehet látni, hogy valami nem stimmel, s talán ezért is kötözködnek velem az utcán, ami ellen nincs fegyverem: nem tudom megvédeni magam.)

A szociális kapcsolatokról

Egy autista nehezen tud kiépíteni normális, szociális kapcsolatokat. Mi nehezen tudunk kezdeményezni egy beszélgetésben, mert valójában azt sem tudjuk, hogy miről kell beszélgetni.

21 éves koromban megkérdeztem egy fiút, hogy mondja már meg, miről tudnak az emberek olyan sokat beszélni. Először kinevetett, majd azt mondta, hogy a legtöbb embernek ez magától értetődő, és beszélgetnek az emberek a munkájukról, a családról, a politikáról. Én azt gondoltam akkor magamban, hogy ez engem egyáltalán nem érdekel, s valószínűleg ezért nem tudom (s nem tudja a legtöbb autista sem) a beszélgetés kontinuitását fenntartani. No de beszélgetés nélkül hová lesz egy emberi kapcsolat? Elveszik a semmibe.

Korábban már írtam, hogy koncentrációs problémák miatt is nehéz odafigyelni egy másik emberre. (Mert pl. a cipője köti le a figyelmemet, vagy éppen azt kérik,

hogy nézzek rájuk. Ez a rájuk nézés számukra egyenlő a figyelemmel, de nálam pont fordítva van: akire kevesebbet nézek, azt jobban meg tudom érteni.)

A belsőfoglyok figyelme azonban elkalandozik. Általában a belsővilágba. Egy olyan világba, ahol nem kell nehéz szociális követelményeknek, mint például a beszélgetésnek megfelelni. A zárt ajtók mögötti figyelem meg csak olykor-olykor kandikál ki. Hogy megérthesse azt, ami számára megérthetetlen. Hogy tudhassa azt, ami megtudhatatlan. Az eredmény meg egy nagy kelinbutty. Azaz semmi, az én műszavammal élve.

A szeretetről

Igazi szeretet nincs bennem senki iránt, legalább is én így gondolom, ha belegondolok. A szeretet önfeláldozás, odaadás. (Legalább is ezt olvastam valamikor régen egy könyvben, de igazából nem tudom, hogy mi az az önfeláldozás.)

Azt azonban bátran kijelenthetem, hogy majomragaszkodással csüngök anyán, mert ő az, aki enni és inni ad, aki rám szól, hogy ne öltözzek annyira föl, mert meleg van, ő az, aki személyes ügyeimet elintézi. Azonban ez a majomragaszkodás szerintem nem szeretet, csak a kívánságaimnak kielégülésre való óhaja, amely ugye beteljesül, mert anya szeret engem.

Nagyon tudok örülni az embereknek (gyermekkoromban, mint már írtam, ez nem volt jellemző), és ilyenkor általában megölelem őket, - vagy taktilis élményeim kielégítése miatt -, megsimogatom a fejüket. Ezt mások szeretetnek nevezik, és azt mondják, hogy ilyenkor szeretem őket. Lehet, hogy igazuk van, és lehet, hogy csak az ölelések alkalmával tudok szeretni, de az is lehet, hogy csak örülök. (Ha örülünk valakinek, akkor eleve szeretjük is? Majd valakit megkérdezek.)

De azt viszont észrevettem, hogy kevés szeretet van a világban. Isten több szeretetet akart. Azt akarta, hogy mindenki mindenkit tudjon szeretni. De ez nem valósult meg, mert az emberek durvák, bántják egymást, verekszenek, vagy meg is ölhetik egymást. Én egy olyan világban szeretnék élni, ahol ilyesmi nem fordulhat elő, és ahol érezni lehet a szeretetet. Mert azt érzem ugyan, ha valahol örülnek nekem, de azt nem tudom (honnan tudhatnám?), hogy szeretnek e.

Az alkalmazkodás meghiúsulásáról

Alkalmazkodni annyi, mint betartani a társadalom adta szabályokat, normákat, beilleszkedni a nagy tömegbe, egyetérteni, és együtt élni mindazzal, ami a világban van, avagy a világban történik. Mi, autista belsőfoglyok kimondhatatlan erőfeszítést kívánunk tenni annak érdekében, hogy beilleszkedhessünk. Csak-hogy minden próbálkozásunk kudarcba fullad.

Úgy akarunk élni, mint mások, dolgozni és szeretni, megérteni, betartani és megismerni, s mégis, ezek a dolgok annyira a hatókörünkön kívül esnek, hogy a normálember számára elképzelhetetlennek tűnhet.

Csak forgunk, csak bambulunk a sötétbe egyre, hogy megtarthassuk saját szabadságunkat, és hogy le ne romboljuk a magunk alkotta világot.

Mi már régen rájöttünk arra, amire a normálemberek még nemigen: az alkalmazkodás rabság. Egy olyan szolgasors, amelyben mi nem kívánunk élni, de mivel ez az útja az emberré válásnak, minduntalan alkalmazkodni kívánunk.

„Aki alkalmazkodik, azt hívják normálisnak" – írja Benedek István. S valóban: ha megnézzük, a társadalom java része túlontúl jól alkalmazkodik, bár túlontúl nem szabad. Az autista belsőfoglyoknak talán azért nem sikerül az alkalmazkodás, mert a szabadságvágy túl erős. És ahol túl erős a szabadságvágy, ott túl nagy az öntörvényűség is. Mi minduntalan visszahúzódunk saját birodalmunkba, ahol egyedül és szabadon élhetünk, bár embertelen módon (kiszolgáltatottan a jó embereknek, és gúnyolódás céltáblájaként a rossz embereknek).

Örökösen szaladgálunk belső szabadságunk és a külső alkalmazkodás között. Középutat nem találunk, s ezért is lehetetlen számunkra a normálissá válás. Az autizmusban nem létezik ugyanis középút: csak szélsőségek vannak. De, mint már írtam, mindennek a szélén a szabadság megőrzése, tehát saját belső világunk áll.

A tudósszindrómáról

Az „idiot savant"-ok, azaz a bölcs idióták legtöbbje autista, vagy autisztikus. A *„savant"*-ok megjelenése ezerszer gyakoribb az autisták világában, mint az átlagnépesség körében.

Ki nem ismerné Stephen Wiltshire-t, a híres autista rajzművészt? Vagy az ugyancsak nagy rajztehetségű Nadiát, aki 3 éves korában már zseniális lovakat rajzolt? Vagy a vak, retardált és autista ikerpárt, akik meg tudták mondani, hogy egy év adott napja milyen napra esett?

„A tehetség átsugárzik a pusztuláson" – írja Oliver Sacks. A belsőfogoly autisták olykor elképesztő dolgokra képesek, ezt illik belátni és elismerni (nem a médiának, hanem csak az úgynevezett normálembereknek). De azt hiszem, a kutatókat csak a kivételes tehetségű autisták érdeklik inkább, hisz rám is mondták már kicsi koromban is, hogy amit művelek (versírás 10 éves kortól, kiállítások 16 éves kortól, nemzetközi versenyek), az maga a rejtély, hiszen közben még csak egy egyszerű normális emberi kapcsolatot sem tudok kezdeményezni. Véleményem szerint a súlyosan retardált autista népességnek is joga van a kitüntetett figyelemre.

1990-ben bújt elő belőlem az úgynevezett kis költő-zseni, de szerencsére titokban írt verseimet akkoriban csak anya olvasta. Talán akkor léptem be az „idiot savant"-ok társaságába, bár nem tudom, hogy ezt a jelzőt alkalmazhatom-e magamra, ugyanis nincs értelmi fogyatékosságom.

1996-ban úgy lépett elő a semmiből a rajztehetségem, ahogyan senki nem gondolta volna. Egyik napról a másikra. De csak a lírai absztrakciók érdekeltek. Ezek berögzült, fixált autisztikus képek voltak. Ha tudós szemmel vizsgálom a dolgot, nem is volt benne semmi rendkívüli. (Én sosem dicsekedtem azzal, hogy mire vagyok képes, és az enyhe egri hírnevem sem hozott lázba. A többiek csodálkoztak azon, hogy miért nem örülök, hogy én egy igazi tehetség vagyok, és kiállításaim lehetnek bárhol. De nem tudom, hogy ezen miért csodálkoztak, és miért kérdeztek ilyeneket.)

Minden kép csak ragyogó színekből állt, s a színek hozták magukkal a formákat. Minden kép lelkem egy magányrészlete volt. Ez csak egy autisztikus szigetképesség volt, szörnyű magánnyal megtoldva. Fura címeket adtam a képeknek, de valójában egyiknek sem volt igazi jelentése. Persze ezt senkinek sem mondtam. A festészettel még jobban elmélyült magányom. Félelmem, ami állandóan rabságban tartott, egy kissé felengedett. Ennek az okára azóta sem tudtam rájönni.

Másik szigetképességem a memóriám volt. Egyszeri elolvasásra kb. 30-40 oldal maradt meg bennem, s tudtam felidézni középiskolás koromban. Főiskolás koromra 3-szori elolvasás után már 300 oldalt tudtam felidézni a megtanulandó anyagból, teljesen szó szerint. Azt hiszem, ez a remek tanulási dolog teljesen öntudatlan tevékenység volt, ugyanis soha fogalmam sem volt róla, hogy éppen mit olvastam, vagy tanultam meg. Bábeli zűrzavar uralkodott a tananyagokban is, de én szelektálás helyett a „mindent vagy semmi" elvet választottam (Jobban nem is tehettem. Hiszen aki nem ért meg semmit, az hogyan is tudna szelektálni?)

Aztán az „idiot savant"-szindrómám csak úgy megszűnt. Úgy tűnt el, mintha sosem lett volna (leszámítva a verseket). Állítólag ez történik a savant képességekkel: feltűnnek és eltűnnek. Akár az emberek.

Az érintésről, mint áramütésről

Hozzám ért egy ember. Visszariadtam, hisz érintése áramütésként hatott a testemre. Szörnyű, de nem csak az érintést nem tudtam-tudom elviselni. Ha egy ember leül mellém (pl. a kórházban), vagy elmegy mellettem (pl. a lakásban, vagy akár kint az utcán), az olyan mintha atombomba készülne felrobbanni a testemben, vagy az agyamban, vagy nem is tudom, hol, de bennem ez bizonyos. Atombomba, áramütés... A belsőfoglyoknak bizonyára ezt jelentik az emberek.

Nem tudom, hogy miért okoz ez a dolog ilyen mély fájdalmat bennem (s valószínűleg sorstársaimban is). Bár az érintést úgy-ahogy eltűröm, nem lázadok fel ellene (és nem is harapok a cipőmbe, mint ahogy tettem 3 éves koromban), dee elég kellemetlen, fojtogató érzés, ha valaki állandóan ölelgetni akar. (Mert van ilyen ember).

Mások számára az ölelés, a simogatás, az érintés a szeretet és egymáshoz való tartozás jelképei. Legalábbis ezt olvastam valamikor egészen régen. Szóval, szeretik ezt az emberek. De el sem tudom képzelni, hogy hogyan lehet az efféle dolgot szeretni. Hiszen csak terhet nyom az ember nyakára, fojtogat, bekebelez, elnyel és szorít az ölelés. (Persze azt már írtam, hogy én mennyire sokat ölelgetek. Ezt azonban nem élem meg fojtogatásként, elnyelésként, bekebelezésként, hiszen én csinálom.) Számomra fájdalmas a testi „együttlét". Olyankor felszabadul a magányérzet. Fura. Én pont arra vágyom, hogy ne érezzem magam egyedül, de ha a társas lét felnyitja szemeit, én visszarohanok saját belső világomba, hogy újra egyedül lehessek. Nem találom az arany középutat, nem találom a magány és a társaság közös helyét. Számomra inkább csak a magány létezik, s külön, valahol a távolban a társas lét, amit én mindig elriasztok (szándékosan

vagy véletlenül, ki tudja?) magamtól. Örök magány a belső világnak fogsága, hiszen örökkön fogva tart. Lebilincseltem saját magamat (még nagyon kicsi koromban, és nincs már meg a visszatérés útvonala hozzátok, de azért még próbálkozom, főleg az írással, hátha ezzel közelebb kerülök hozzátok.).

Az igazság az, hogy a zártság ténye nyilvánvaló, bilincsek csörgedeznek lelkünk ajtaján, de a kulcsot mi szánt szándékkal nem keressük és találjuk meg? Erről nem akarok többet írni, mert ez titok.

A szerelemről

Mások abban reménykednek, hogy meg fogják tartani azt a fiút, akibe beleszerettek. Én abban reménykedem, hogy végre megtudjam, mit jelent szerelembe esni, szenvedélyesen szeretni. Soha nem értettem meg azt, amikor (már felnőtt koromban) egy lány azt mondta nekem: „Szenvedélyesen beleszerettem abba a fiúba".

Akárhogy is próbálom, velem nem esik meg a szerelem. Azt mondják, hogy aki szerelmes, annak összeszorul a gyomra, kalapál a szíve. Én még ilyet sosem éreztem, csak akkor legfeljebb, ha beteg voltam. Eleinte elég nehéz volt megérteném, hogy a szerelem nem betegség.

De mégis miért van az, hogy mi, belsőfoglyok nem tudunk szerelmesek lenni?

Persze nekem is tetszett már egy-két fiú: egyiknek a szőke, göndör haja, másiknak a kék farmernadrágja piros felirattal ellátva, de egyiknél sem éreztem szívdobogást. Szerintem elég nevetséges, hogy itt állok 22-23 évesen a nagyvilágban, és azt sem tudom, hogy mi a szerelem.

Temple Grandinnak, a híres mérnök autistának is hasonló észrevételei voltak a férfiakkal, s a szerelemmel kapcsolatban. Az a különbség azonban köztünk, hogy ő nem is vágyott arra, hogy megismerje az igazi szerelmet. Azt hiszem, hogy ebben fejlettebb vagyok a többi autistánál, ugyanis biztos vagyok benne, hogy nekem is lesz majd egyszer férjem, s talán gyerekem is.

Én, most még, - belsőfogolyként -, el sem tudom képzelni, hogy milyen a viharos érzelem, de szerintem ezt is meg lehet tanul, úgy, mint azt, hogy én most hozzátok szólhatok (írhatok) ebből a furcsán bezárt világból.

Istenem, add meg, hogy mi is megismerhessük a szerelmet, melyben két ember lelke összefonódik. Talán akkor megszűnik a magányérzet. Talán akkor nem is emlékszünk majd vissza, hogy milyen a kínzó egyedüllét, bezárva önmagamba. Az autistáknak lenne a legnagyobb szükségük a lelki összefonódásra. Felolvadna akkor a jégpáncél, önbörtönbe zárva.

Az autista belsőfoglyok betegségtudatáról

Nekem egyszer azt mondták, hogy az autisták nem tudják magukról, hogy mások, mint a többiek. Szóval nincs betegségtudatuk. Ezzel is, mintha csak azt mondták volna, hogy nem értek semmit, nem látok ki belülről, nem hallom a lényeges információkat, egyszóval be vagyok zárva.

Bezártságom igaz volt ugyan, de ebben a saját belső világban is rá tud jönni az ember arra, hogy egyszerűen képtelen társas kapcsolatokat kezdeményezni, vagy beszélgetni, érzékeli az érzékszervek működési hibáját, felfogja elemi másságát, a magában rejlő ürességet. Persze csak akkor, ha az autizmus nem társul értelmi fogyatékossággal. És ez utóbbi elég gyakori, talán ezért is hiszik vagy gondolják azt, hogy nekünk nincs betegségtudatunk.

Számomra azonban nyilvánvaló, hogy nehezen tudok, bekapcsolódni egy emberi beszélgetésbe, nehezen tudok odafigyelni, s nem tudom átélni azt, hogy mit is gondol vagy hisz a másik ember.

Azt hiszem, így van ezzel Temple Grandin is, aki egyetemeken tart előadásokat saját autizmusáról.

Az hiszem, a betegségtudatról nyíltan állíthatom, hogy létezik.

Szabadságról, világgá futásról

Már régen kirügyeztek a bokrok, a fák, és kinyíltak a virágok. Odakinn ragyogó napsütés. Én is ki akarok menni. Ki akarok szabadulni. Nem megy. Valami leláncol a négy fal közé. Pedig úgy szeretnék világgá futni. Vagy vonaton potyautasként utazni a semmibe, akárhová, úticél nélkül (mint Jack London: Országúton című regényében).

Vagy egyszerűen csak szaladni, szaladni, szaladni. Szeretném megismerni a világot. De nem lehet. Az autizmus bezárja a lelkemet, a négy fal bezárja a testemet, az önbörtön bezárja igazi gondolataimat. Fogoly vagyok.

Örök fogoly. Saját magam cellatársa egy önbörtönben. Hol lehet a felszabadulás? Hol van az én szabadságom? Tavasszal, nyáron a természet felszabadul téli rabszolgasorsából, tehát szabad lesz.

De az autizmus örök tél, fagyos homály, melyből nincs igazi kiút az igazi szabad világba. Nem tudok világgá futni. Csak saját magam körül tudok forogni, akár egy őrült a bolondokházában. De ez nem futás. Persze nem a szabadba akarok futni, hanem magáért a szabadságért szaladni. Kint süt a nap. Le vagyok láncolva, béklyózva. Néma láncok csörgedeznek lábaimon, karjaimon. Szabadulásra vágyok. Tavasszal kiált a nyomorú némaság, és én vele kiáltok.

A világról (legelső észrevételeim a világról, amiket le is írtam annak idején)

Irtó nagy káosz van a kinti világban. Hiába állítottak fel annyi szabályt, hoztak annyi törvényt. Ezek mit sem változtatnak a káoszon. Túl sok inger ér a kinti világból, s ez a sok inger teremti a káoszt.

Emberek mászkálása, csoszogása, állandó dünnyögése, autók futama az úttesten, déli harangszó, a szél meglibbenti a fákat, a madarak tovasurrannak, repülnek, kutyák állandóan ugatnak, vagy arra készülnek, mosógépek zakatolnak, ott fenn egy repülő, a hangya szeme engem figyel, kerékpárok kerekei állandóan forognak.

Ez van minden áldott nap. Káosznapok csücsülnek lelkem káoszpadján. Az autistákat nagyon zavarják az ingerek. Minden kis, hétköznapi dolog a százszo-

rosára nő. A lelkemet szétszaggatják az ingerek. Úgy hasogatja minden zaj a fülemet, hogy vissza kell bújom önmagamba. Vissza is bújok. Nem bírom tovább. El kell tűnni a föld felszínéről. Be kell zárkóznom saját világomba. Ott nem olyan nagy a káosz.

„Csendbeszélő némaság vár rám az önbörtönömben."

Könyvekről, öntudatlanságról

Az élet pillanatai vannak belesűrítve minden egyes könyvbe. Szerelem, cselszövés, balsors, romantika és dráma, tragédia és komédia, összefüggések kemény, számomra kibogozhatatlan láncszemei.

Ha olvasok egy könyvet, látszólag értem a tartalmát. De csak látszólag. Mindez a felszín. Soha nem találom meg az igazi ok-okozati összefüggéseket, azokat a lágy kapcsokat, amik a történetet összekötik.

Számomra minden egyes oldal egy külön fejezet, mely nem kapcsolódik a többi oldalhoz, a többi fejezethez. Minden egyes oldal az élet egy kicsiny pillanata. A könyvek oldalai kis életpillanatokból állnak. Sohasem tudom, mi fog történni a következő oldalon, a következő fejezetben, mikor ez az úgynevezett normálembereknek magától értetődő, hogy képsorozatokat előrevetítenek.

Nem értem a túlfűtött emberi érzelmeket, a cselszövéseket (használom ezt a szót, de nem tudom, mit jelent), a bonyolult lelki játszmákat, amelyek az emberek között zajlanak. Valószínűleg azért nem értem meg a dolgokat, mert „üresen" olvasok, ami azt jelenti, hogy nem értem a szavak, mondatok értelmét, jelentését, mert az én világom egy öntudatlan világ, amely nem nyitja fel a szemeit csupán könyvoldalakra.

Kundera, Dosztojevszkij, Remarque – mindannyi remek író remek pillanatait fogom fel, ebben a szétszaggatott papírlap-világban. Az igazi lényeg – ami egy könyvön túlmutat – számomra a világegyetem részévé sűrűsödik, „én"-em azonban nem fogja fel a remekművek igazi nagyságát. Nem tudom tehát magamba fogadni a történéseket.

Magányom áthatolhatatlan falat alkot, egy regény sem tud áttörni rajta. Ezt az örök téli fagyot a legforróbb érzelmekkel teli könyv sem tudja felolvasztani. (Bár nem tudom, hogy milyen az a forró érzelem, csak használom ezeket a szavakat, még pedig azért, hogy színesebbnek tűnjön a könyv. Szándékomban ugyanis nem az áll, hogy unalmas-szürke autista könyvet írjak: miért ne vihetnék bele egy kis irodalmat?)

A legelső szavaim, amit az autizmusról írtam évekkel ezelőtt

Elzárkózás, belsőfogolylét, öntudatlanság, „kelinbutty"-féle szóalkotás, árvaság, nincstelenség, őrületes magány és őrületes félelem, kiáltó némaság, meg nem értett szavak, örök, végtelennek tűnő egyedüllét, lélekben felzendülő üres gyávaság, elizolált szigetmagány.

A félelemről

Egész életemet behálózta a mindent elsöprő félelem. Olykor jelentéktelen dolgoktól rettegtem, olykor olyanoktól, amelyeknek nem is volt jelentése, talán csak a fantáziám szülte félelmektől. Talán érthetőbb lesz, ha most pontokba szedve néhányat (a teljesség igénye nélkül) felsorolok közülük:

1. Gyermekkorom nagy részében nem tudtam elviselni a csukott ajtókat, mert olyan érzést keltett bennem, mintha nem létezne külvilág, és más emberek. Ezért hát minden ajtót nyitva kellett hagyni a lakásban még zuhanyozáskor is. Felnőttkoromra ez pont az ellentettjébe csapott át, mert most már a nyitott ajtóktól rettegek. Ennek az az oka talán, hogy jobban érzem magam egyedül.
2. Félek-féltem az automatikusan záródó ajtóktól. Ilyen van pl. villamoson, buszon, vonaton, nagyobb áruházakban. Az imént leírtakból következik, hogy automatikusan rettegek az utazástól, és ez az utóbbi időben egyre hatalmasabb méreteket öltött.
3. Félek-féltem sok ember látványától, mert ez a fejemben egy vizuális káoszt teremtett. Olyannak képzelhetitek el, mintha az emberek vizuálisan elhomályosodnának, és összegabalyodnának.
4. Félek az eltúlzott emberi gesztusoktól, a hirtelen mozdulatoktól. Ezektől azért félek, mert ilyenkor vizuálisan minden megváltozik: egy ember látványa, vagy a szoba hátterének, tárgyainak látványa (attól függ, melyik köti le éppen a figyelmemet).
5. Félek-féltem néha még az ismerősöktől is, mert nem tudtam, hogyan kell rájuk reagálnom, vagy köszönnöm, vagy kérdéseket feltennem nekik, vagy válaszolnom az ő kérdéseikre (ez is nyilván abból származik, hogy én mindig is nagyon jól át láttam a saját helyzetemet, a saját problémáimat – nem győzvén hangsúlyozni -, hogy mindeközben fogyatékosnak tartottam magamat).
6. Félek-féltem mindenféle idegen embertől, ennek okaira azonban még nem jöttem rá. Félelmem gyermekkoromban abban nyilvánult meg, hogy ha idegen embert láttam (vagy jött hozzánk) akkor elkezdtem visítozni, ordibálni. Ma már természetesen ilyen kirohanásaim nincsenek.
7. Félek, hogy az élet egyetlen igazsága az a magány, amely bennem és a többi autista emberben rejtőzik.
8. Félek-féltem a sötétségtől, de ha Tekiten-nel foglalkoztam, az oldotta a feszültségemet. Próbálom elkerülni azt is, hogy sötétedés után már ne kelljen az utcára mennem, bár olykor ez elkerülhetetlen.
9. Mindig félek-féltem az elalvástól, ezért soha nem is akartam aludni, mert elég gyakran azt hittem, hogy ha elalszom, akkor végleg meghalok. (Ez még mai is gyakori gondolat bennem, bár értelmetlen mivoltát már át tudom látni.)
10. Félek a zajtól és a különböző hangoktól, durva anyagoktól (lásd feljebb!)
11. Félek az emberek szemébe nézni, mert olyan, mintha eltöredeznének az arctól. De azért is félek ettől, mert ha valakinek a szemébe nézek, akkor a mondandóját nem tudom követni, és esetleg figyelmetlennek tartanak.

12. Félek-féltem, hogy az utca kellős közepén leszakad rólam a cipő, és mezítláb kell hazamennem. Ettől azért is félek, mert a saját lábamtól is undorodom.
13. Félek attól, hogy egyre jobban magamba zárkózom, esetleg megnémulok, mert olyan keveset beszélek néha, hogy hetekig meg sem szólalok.
14. De legjobban attól félek, hogy egyre hangosabb lesz a világ, és egyre büdösebb lesz minden, amitől én majd hányni fogok, és minden tárgy megtapinthatatlan tapintású lesz, és félek, hogy olyan érzékeny a bőröm, hogy egyszer csak vérezni fog, mert minden durva anyagú lesz.

Az érzékszervek túlműködéséről

a., látás:

Furcsán látom a világot, az embereket, a túl erős fényeket, a hirtelen mozdulatokat, a nagy gyorsaságot (pl. az úttesten). Én önmagamban csak egy „szétszaggatott papírlap-világ"-nak nevezem azt, amit vizuálisan érzékelek. Minden hihetetlenül zűrzavarosnak tűnik, és az egész világ maga a káosz. A fények, a napsugár is túl erős, az emberek összegabalyodnak a tömegben (vagy akkor, ha „csak" négyen, öten vannak. Bár nekem az is tömeg.) Ez ellen kiskoromban úgy védekeztem, hogy nyomogattam a szememet, vagy furulyával ütögettem. Jelenleg az atipikus antipszichotikus

gyógyszerek tudnak segíteni abban, hogy kicsit egészében lássam a világot, az embereket, a tárgyakat, a saját szobámat.

b., hallás:

Bizonyos hangok bennem a százszorosára emelkednek, ilyen pl. az autók zaja, a mosógép. A porszívó, egy újság átlapozása is csörömpöléssé fajulhat, emberek csoszogása a járdán, az órák állandó ketyegése, a halk televízió "duruzsolása is éktelen kiabálássá válik, az emberi vakaródzás, a lufik hangja, a petárdák dörrenése, durva anyagok tapintásának a hangja, a víz csobogása a zuhanyozóban. Ez ellen kiskoromban és még ma is úgy védekezem, hogy befogom a fülemet, vagy felrakom a walkmant, mert különben elviselhetetlen lenne az élet.

c., tapintás:

Rücskös anyagokhoz való hozzáérés kínlódást (és ezáltal bizonyos, tőlem származó) vinnyogást okoz. Csak a bársonyos, vagy teljesen sima felületeket, anyagokat, ruhadarabokat tudom elviselni.

Az érzékszervek alulingereltségéről

a., látás:

Néha nem tudom vizuálisan megragadni a világot teljes egészében, és ezt azzal kompenzálom, hogy mindent, ami a kezem ügyébe kerül, azt megtapogatom. Olyan, mintha vak lennék, persze nem vagyok az. Mégis: ilyenkor a világ darabjaira esik szét, a saját szobámat sem látom egészben, tehát mindent meg kell tapogatnom. Talán ezért sem szeretem, ha más helyre kerülnek a megszokott tárgyak a lakásban, mert ha tapogatni akarok, akkor nem esik a kezem ügyébe az adott tárgy. És ha ugye ilyenkor nem látok egészben, akkor ugyan hol keressem? Ilyenkor jó az, ha bámulhatom az úttestet a sok autóval, vagy elemlámpával világíthatok a szemembe. (Keresem a fényforrásokat, vizuálisan ingerlem magam).

b., hallás:

Szörnyű érzés az, amikor auditívan nem tudom megragadni a világot. Olyan, mintha kezdene megszűnni köztem és a világ között a kapcsolat. Egyszerűen nem tudok reagálni a körülöttem lévő zajokra, a nekem feltett kérdésekre (bár ez gyermekkoromban gyakoribb volt), sőt, olyan, mintha saját magamon belül élnék. Ez ellen is mindig kerestem a megoldásokat: kíméletlenül ütögettem-ütögetem a fülemet, hogy elkezdje működését, vagy olyan zajforrás irányába fordulok, ami kellemes élményt okoz. (Pl. kávéfőző, víz csobogása, amikor anya mosogat).

c., tapintás:

Ez a fajta taktilis alulingereltség teljes mértékben összefügg a vizuális alulingereltséggel (lásd fentebb!)

Tanácsok

(A teljesség igénye nélkül, kiegészítésül az önéletrajzhoz)

Autista gyermekek szüleinek, hozzátartozóinak, rokonainak

1. Ha a gyermek egyáltalán nem akar játszani, attól még fel lehet hívni a figyelmét különböző játékszerekre. Például megpörgethetitek előtte a repülőgép propellerjét, vagy a játékautó kerekeit. Ha nem is fog soha ezekkel játszani, a figyelmét már könnyebb lesz bizonyos dolgokra terelni.
2. Hasznosabb, ha határozottabb hangnemben szóltok hozzájuk. Például: „Törülközz meg fürdés után!", mint hogyha ezt mondanátok: „Légy szíves, most már törülközz meg!"
3. Ne beszéljetek autista gyermeketek feje fölött úgy róla, mintha ott sem lenne. Az autista gyermek megérzi a bajt, és tudni fogja egy idő után, hogy vele valami baj van, ha folyton róla beszéltek.
4. Ügyeljetek arra, hogy gyermeketek soha ne legyen éhes, mert ha előtte is van az étel, ő lehet, hogy hozzá sem fog nyúlni, még ha borzasztóan éhes is.
5. Ne engedjétek, hogy úgynevezett normális iskolába járjon a gyermeketek, mert számtalan gúnyolódással kellene ott szembenéznie, és közröhej tárgya lenne.
6. Ne ordítsatok rá a gyermekre, ha önmagában beszél, vagy ringatózik, vagy éppen saját maga körül forog, mert úgysem tudja abbahagyni.
7. Vizuális túlingereltség esetén adjatok a gyermeketeknek napszemüveget, vagy egyéb fényszűrő tárgyat, mert így könnyebben el tudja majd viselni ezt a káosz-világot.
8. Vizuális alulingereltség esetén adjatok a gyermeketeknek olyan játékszert, mely különböző színekből áll (minél színesebb, annál jobb). Ha látjátok, hogy keresi a fényforrásokat, segítsetek neki, hogy még többet találjon. (Vigyázat: amit és csináltam – elemlámpával világítása a szembe –, az kimondottan káros lehet!) Ne szóljatok a gyermekre, ha mindent meg akar tapogatni, mert ez még nem deviáns cselekedet.
9. Hallási túlingereltség esetén nagyon jól jöhet, ha kéznél van egy füldugó, vagy egy walkman. Ezeket azonban az autista gyermek csak akkor használja, ha van valaki vele, ugyanis nő ilyenkor annak a veszélye, hogy leszalad a járdáról, ki az úttestre.

10. Hallási alulingereltség esetén nem tehettek mást, mint hogy tűritek, hogy a gyermek zajt csap maga körül (csapkodja az ajtókat, veri az ajtófélfát vagy a falat, kopogtat különböző tárgyakkal az aszfalton), vagy éppen a füleit ütögeti. Ezen tevékenységek ellen nem tehettek semmit (nem segíthettek az autistának), de ha számotokra ez zavaró, akkor menjetek ki a szobából, vagy onnan, ahol éppen vagytok.
11. Tapintási túlingereltség esetén ne akarjátok minden áron más ruhába öltöztetni gyermeketeket, mert annak másmilyen az anyaga. H a tapintási túlingereltség állandóan fennáll, akkor sajnos nem tudok nektek segíteni, ugyanis én 8 éve járok ugyanabban a ruhában ősztől tavaszig, és ez ellen nem tudok tenni semmit.
12. Tapintási alulingereltség esetén nem tehettek mást, mint azt, amit a vizuális alulingereltség címszó alatt már leírtam.
13. De mindezek mellett a legfontosabb az, hogy nagyon-nagyon szeressétek az ilyen autista gyermekeket, mert a szeretet hegyeket tud megmozgatni.

    (Ezen pontok tanácsai saját tapasztalatok alapján íródtak, de figyelem: nem minden autistának van érzékszervi alul-, ill. felülingereltsége. Minden szülőnek a saját gyermekén kell megtapasztalnia, hogy gyermeke szenved-e érzékszervi abnormalitásban, teljesen, vagy csak részlegesen, avagy egyáltalán nem.)

Autista felnőttek szüleinek, rokonainak, ismerőseinek és barátainak

1. Bánjatok úgy az autista felnőttel, mint bármely más normális emberrel. Nem kell hozzájuk leereszkedni (vagy úgy beszélni, mintha egy kisgyermek volna), mert akkor a másságot még jobban lehet érezni.
2. Ne beszéljetek túl sokat az autistához, mert ha az nem is jelzi (vagy épp nem lehet rajta észrevenni), lehet, hogy egyáltalán nem figyel már rátok (de még fennállhat úgynevezett pszeudo-érdeklődése), vagy már unalmassá váltatok a szemében.
3. Használjatok tőmondatokat, mert ezeket könnyebb megérteni, és válaszolni rájuk.
4. Ha a fiatal felnőtt autista nem tud munkát végezni (pl. koncentrációs zavarok miatt, vagy éppen agresszív viselkedése miatt), akkor is próbáljatok neki minden napra valami elfoglaltságot keresni. Ilyen lehet pl. egy napközi otthon, könyvtár látogatása, uszodába való járás. De mindezekben a legfontosabb az, hogy segítsetek nekik, mert egyedül nehezen mehetnek a dolgok.
5. Ha valamiben tehetséges az autista, próbáljatok neki segíteni abban, hogy tehetségét kamatoztathassa (pl. gitárleckék, festés, írás, számítástechnika, matematika). Ha ezeket később nem is tudja majd mire használni, sok unalmas órát vehettek el tőle.

6. De mindezek mellett (mint már írtam) csendben, békességgel és nagyon nagy szeretettel közeledjetek az autista felnőttekhez is, mert nagyon meg lehet azt érezni, ahol csak színlelt „eltűrlek-szeretlek-elfogadlak" dolog van.

Befejezésül csak annyit mondhatok, hogy az autisták számára az a legfontosabb, hogy önmagukban és a társadalomban otthonra leljenek. Önmagukban azért, hogy kitekinthessenek a világra (belülről kifelé nézhessenek), és kaput is nyithassanak rá. A társadalomban azért, hogy befogadjanak minket az emberek (hiszen mi is emberek vagyunk, és közéjük tartozunk).

Ezt jól szemlélteti egy idézet:

„Naponta nő és tágul a világ,
tegyétek tökéletesebbé tehát!
Mert ha jobb és tökéletesebb lett,
Benne mindenki otthont lelhet."

Goethe Közmondásmódra – A bölcsességek könyve
Fordította Vajda Endre

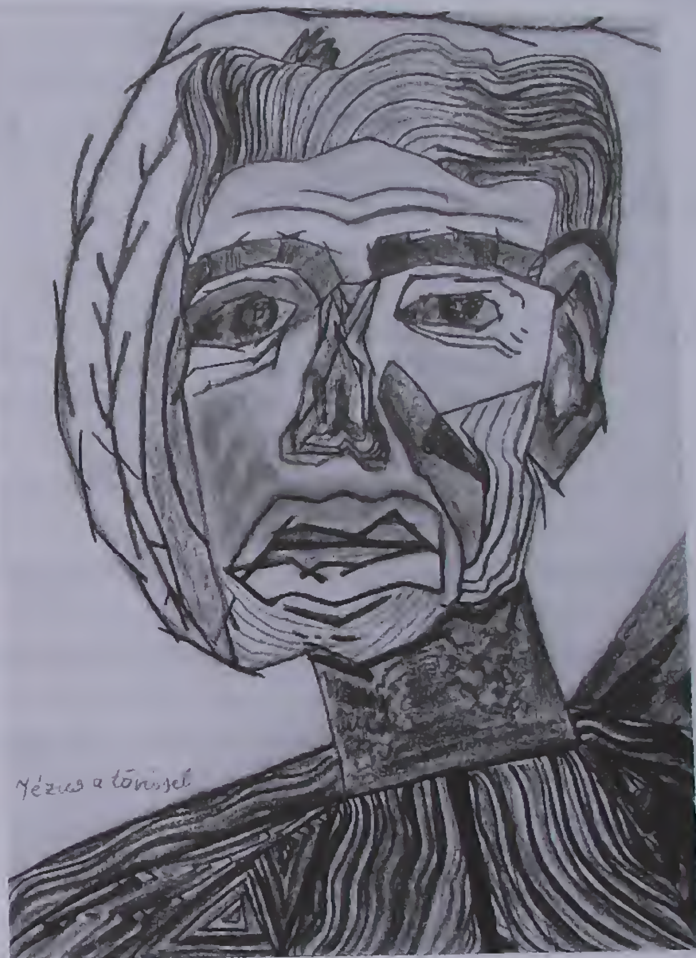
Eger, 2003 júniusában

Második mese

Volt egyszer egy ősrobbanás. Lesz egyszer egy végső robbanás?
(Rövid, egyszerű, tanulságos mesék felnőtteknek)

Gondolatok 1 – 6

Gondolatok 1

A világ csak akkor lehet szép, ha szépet álmodunk.

A legmagányosabb világ az, ahol csak egy ember lélegzését hallani.

Ha a magány méltóság lenne, minket mindenki tisztelne.

Ha a szeretet csak ölelés, akkor én bizonyára utálok mindenkit.

Meg akarsz ismerni? Magadat tedd világossá és ne engem!

A világ legszomorúbb dolga az, hogy a vicceket mindig elfelejtjük, de a bánat mély nyomokat hagy bennünk.

A félelem olyan, mint amikor a folyóval úszol szembe. Hiába küzdesz, a félelem győz.

Aki a testét edzi, az nem tesz mást, mint hagyja a lelkét lélegezni. Így például az autisztikus forgatás, pörgetés, hintázás nem más, mint a lélek nyugton hagyása, hogy önmaga maradhasson.

Amikor egy könyvet kinyitok, az elmémet becsukom. Engedem, hogy a szemem felfogjon milliónyi betűt,
De nem engedem, hogy a lelkem a káosz-világ tagja legyen.

A legszörnyűbb dolog az, amikor nézek, de nem látok. Belsőm sötétsége oly erős, hogy eltakarja a kinti
Világosságot. A mindennapi emberek nyelvén ez az elbambulás.

A leggazdagabb ember az, aki nem vágyik semmire.

A szomorúságból öröm lesz, ha azt álmodod, hogy vannak barátaid.
A magány-világból kiléphetsz
Egy percre a társas életbe, ha azt álmodod, közéjük tartozol.

Ha lehull egy levél, a szomorú ember depressziós lesz,
Pedig szerintem teljesen mindegy, hogy hol
Van a levél: a fán vagy a földön.

Repülni vágy a fecske, a némaság fecsegni akar, mert únja a mozdulatlanságot.

Az autistáknál megfordult minden: a világ akar minket felfedezni, de mi nem vagyunk kíváncsiak rá.

Ha a félelem tengere közeleg feléd, ne félj, csak fuss elé!

Ha karmolsz, üvöltesz és rúgsz, még lehetsz kedves. Szép szavakat is brummoghat a medve.

Ha azt mondom: a tél zongorázik, ez jó humor, ettől az eszem falra mászik.

A jó ember a gonosz előtt is kitárja ajtaját. Csak így üdvözülhetünk igazán.

Az élet és a halál kívül van, tőlünk külön álló dolog.
Ami igazán bennünk tanyázik, a magány
Fájdalma és a félelem rettenete.

Nem kell a lélek létráit megmászni, mert sohasem tudhatjuk igazán, melyik lépcsőn állunk: Alulsón-e vagy fölülsőn.
Ha az álldogálás kevésbé fáradságos, mint a létrán való fölmászás,
Akkor inkább álldogáljunk.

Ha az ember bezárja magát egy úgynevezett önbörtönbe, ugyan miért akarná azt kinyitni?

A börtönben a rácsok olyanok, mint a temetőben a sírok: megmozdíthatatlanok.

Kigúnyolnak, kinevetnek, kicsúfolnak. Hagyom, hagyom. Csak halkan sírok, már felnőttem,
Nem haragszom.

Ha a jutalom tetteinkért a halál, mi végre ez a nagy rohanás?

Csak megszokásból tisztelni az embert annyi, mint igazán bárgyúnak látszani.
Én csak azt tisztelem,
Akit szeretek.

A szeretet az emberek szívében-lelkében rejtőzik, a száműzött embernél azonban a gondolatokban.

Ki mély szenvedéssel él, azt kővel dobálja a nép.

Ki nem érzi a fájdalmat, élet-nélküli. Ki nem érzi az érzelmet, valóság-nélküli.
Ki fájlalja a fájdalmát és érzi az érzelmét, autizmus-nélküli.

A világ azt akarja, hogy kíváncsi legyek rá.
De azt még senki sem mondta, hogyan kell kíváncsinak lenni.

H önmagamat ringatnom könnyebb, mint szülni egy gyermeket, miért ne ringassam inkább a
Saját lelkemet?

Amikor az unalom felülkerekedik, a tevékenység meghal, elalszik.

Saját, egyetlen végső célom és feladatom: feladni a magányom.

A gyáva ember nem küszködik a magánnyal. A bátor küszködik, de mindhiába.

Ha a szem nem válna külön az arctól, hanem az egész igazi része lenne, bizonyára könnyebb lenne
A szemkontaktus fenntartása.

Harcolnék én igazán a magány ellen, ha tudnám, hogy jobb társadalmi lénynek lenni.

Ha megtalálod fogyatékosságod előnyeit, emberibbé válsz, mint az igazi ember.

Ha a kíváncsiság két lábon járna, én nyomorék lennék.

Az orvosság megszabadít a dührohamoktól. A dühroham-nélküli világ megszabadít önmagamtól.
Félek, hogy nem tudom, ki az az „én".

Csak az ejt magán sebet, aki tudja, hogy a teste nem a lelke.

A ketrecből hogy akarsz kitörni, ha lenyelted a kulcsot?

Nevetnék azzal, aki nevet. Sírnék azzal, aki könnyezik. De a lelkemben csak a közöny izzik.

Eláruljak egy titkot? Nem én választottam a magányt, a magány választott engem.

A tétlenség kívülről utálatosnak látszik, de elméd, ha aktív, ember a neved.

Ha minden kérdésre tudnék válaszolni, bizonyára megszűnnék nyomorlénynek lenni.

Ha elestél, és nincs, ki felsegítsen, nagy bajban vagy.

Gondolatok 2

Csak akkor emeli föl fakó fejét a kecske, ha keresi a káposztáját. Máskülönben csak úgy elvan önmagában.

Nem én vagyok az állat a ketrecben, hogy minden nap engem bámuljatok!

Ha minden kerek dolog kockává változna, a gyerekek nem tudnának labdázni. De a legnagyobb probléma az, hogy ha a bevásárló kosarak kerekei is kockák lennének, mert akkor nem lehetne tolni
Őket. És akkor éhen halna az emberiség.

Néha azt
Gondolom, nyitott könyv a lelkem, és ilyenkor még jobban elbújok.

Romokban hever előttem az élet: dühöngéseimmel minden ledöntöttem.

Amikor megettem a súrolóport, azt mondták, ez: picacizmus. Amikor kelinbutty-féle műszavakat alkottam, azt mondták, ez: neologizmus. Amikor rám néztek, s én a fellegekbe, azt mondták, ez: autizmus. De azt még sohasem mondták, hogy én úgy vagyok jó, ahogy

Vagyok: önmagamban, egyedül, önmagamért.

A legfontosabb műszavak: lambec, trekli, nuntem, kelinbutty, krekti, buburján, Bumburdzsák. Ha ti (szociális lények, ti!) nem értetek engem meg, miért várjátok,
Hogy én értselek titeket?

Álmodni vágy a valóság.

Asztalra nem szabad ülni, mert a szék féltékeny lesz.

Nem küzdök én a gyötrelem ellen: mindenki megkapja azt, ami kijár neki.

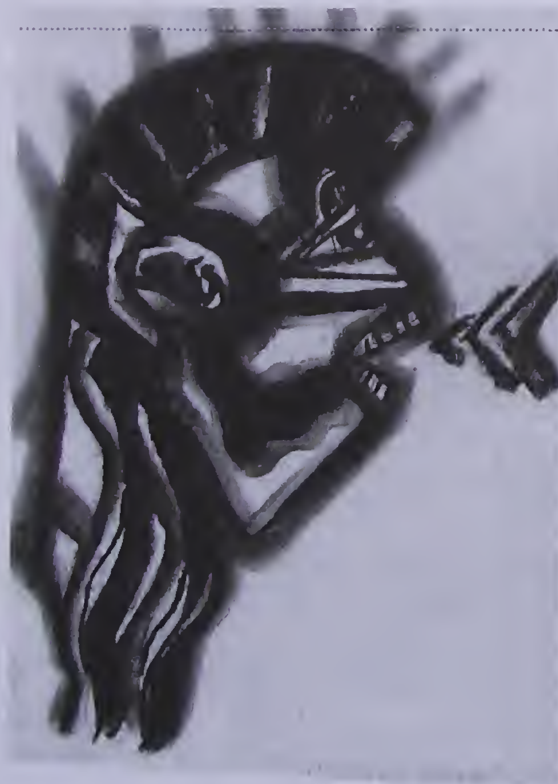
Mindig ahhoz megyek, aki engem szólít. Ha rosszat is akar, nem bánom, de legalább Engem hív!

Ha azért, mert dühöngünk a félelemtől, feljelentenének a rendőrségen:
Börtönbe kerülnénk.
És akkor két börtön lenne körülöttünk: az önbörtön és a börtön.

Nem kelt bennem izgalmat és érdeklődést az, amire a korosztályom kíváncsi.

Azt mondják, a barátunk, aki mindig mellettünk áll. Nos, a magány jóban és rosszban
A lelkemben üldögél, de nem nevezném barátomnak.
Akkor meg micsoda?

A valóságot inkább leírom, semmint átélem.

Elhatároztam, hogy holnaptól nem leszek autista.

Elmegyek egy szórakozóhelyre, Berúgok, azonnal szerelmes leszek egy fiúba, két hónap múlva férjhez megyek Hozzá, és egy év múlva megszülöm a gyerekemet.
Már eltelt egy pár nap.
Nem mentem el szórakozóhelyre, nem lettem szerelmes, És nincs útban a gyerek. S ami még fájóbb, hogy senki sem mondta még rám
Azóta se, hogy már nem vagyok autista.

A nyugtalanság sosem tart pihenőt, mert mint a vonat, örökké rohan valahová.

Túl rövid az élet ahhoz, hogy célszerű munkát végezzek. Inkább csak lélegzem, ahhoz
Nem kell energia.

Az ismerőst ismeretlenné teszem, mert nem köszönök neki az utcán.
Csókolom,
Jó napot,
Vagy szia?
Nem tudom, hogy kell köszönni, hiába én vagyok belsőm zord fia.

A süket ember hallani akar. Az autista - akit a sok zaj felkavar - siketülni akar.

Gondolatok 3

Nem tudom, mi az a szerelem, de azt mondják, nagyon jó. 22 éves vagyok és azt hiszem, most már bele kell esnem a szerelembe,
ahogy azt mondani szokás.

Az élet kinek dráma, kinek tragédia, nekem magányóra.

Mindegy, hogy bennem van-e a félelem, vagy fantáziám szüli,
akkor is csak fáj.

Régen / ki tudja mikor? / nem akartam elaludni éjszaka, s egyre
csak virrasztottam. Alvászavarom elkísért a jelenbe, s követ majd a távoli jövőbe is.
Régen azért féltem az elalvástól, mert nem tudtam megkülönböztetni a haláltól.
Azt hittem, hogyha elalszom, végleg meghalok.

A dühöngés nem éri célját, de örüljetek, hogy van bennünk,
– még ha negatív is, de aktivitás.

Ennünk kell, ha éhesek vagyunk, és repkednünk az örömtől, ha nem vagyunk magányosak.

Járj egyenesen, emeld fel a fejed, hogy végre ember legyen a neved! Könnyű ezt mondani, de én is csak bújkálok.

Szidom a kommunistákat. De csak azért, mert mindenki szidja őket. Amúgy nem tudom,
Kik azok a kommunisták.

A munkámról annyit, hogy egy napig voltam szórólap-terjesztő, és 22 évig ember.

Ökölbe rándul kezem, s verem fejem, mert már rég rájöttem, mást nem tehetek.

Bennem az érzelem nem rezeg, s a közönyösnek nem veszi hasznát a nép.

Ha a váza virágot akar, előbb itasd meg!

Nem tudom, miért az a barátotok, aki nevet veletek, s miért nem az,
ki csak némán figyel
Benneteket.

Gondolatok 4

Szörnyű hivatás az élet: bármennyit is kínlódunk, fizetést nem kapunk érte.

Riasztó gesztusok mozdulnak állandóan a normálemberben, és erre becsukom a szemem.

Libben a hallgatagság a mezőn: a természet hallja a némaság szavát, mert tudja, hogy van köztük rokoni ág.

Az emberek azt is emberinek nevezik magukban, ami állati és messziről bűzlik.

Magas hangon rikoltozok: Isten!
Miért a magány? Miért engem keressen fel?

A látásom analizálása:
1.: „Mindent látok": ilyenkor valójában elárasztanak a vizuális ingerek. Konkrétan nem tudok egy dologra /pl.: tárgyra /figyelni, mert szemem egyszerre fogja fel a jobb- és baloldalt, a „fent"-et és a „ lent "-et. Ilyenkor rettentően zavar az is, ami a hátam mögött van, és forgatom a fejem, mint valami hülye. Ez ellen általános iskolás koromban úgy védekeztem, hogy a furulyával addig ütögettem a szemem, míg kék-zöld foltos nem lett.

2.: „Csőlátás": Ilyenkor konkrétan csak azt látom, ami előttem van, s eltűnik hirtelen az oldalság: nem látom a jobbra vagy balra lévő dolgokat. Ez ellen jól bevált módszerem, ha a szemem mellett meg-meglibbentem a kezemet, de valójában ez sem segít a probléma megoldásában.

3.: „Vak vagyok. /?/" Ez a legborzasztóbb, mert olyan, mintha vizuálisan nem tudnám megragadni a világot, és úgy érzem, hogy örökre megszakad köztem és a világ között a kapcsolat. Ilyenkor szoktam erősen tapogatni és meg fogni a tárgyakat, hogy közelebb kerüljek a világhoz. Ilyenkor szoktam ingerelni a szememet, és lóbálom előtte a kezemet, vagy bámulok ki a négy sávos autóútra, mert ilyenkor nagyon jól esik a száguldó autók látványa. Az is jó, ha sokáig belebámulok a lámpába, és áramlik rám a fény.

A megzavarodott világ és köztem az a különbség, hogy nincs különbség, mert én is meg vagyok zavarodva.

Valahogy mindig csodálkozva figyeltem, hogy az emberek a nyugalom taván mily büszkén eveznek, s nem értettem, bennem honnan van ez az állandó nyugtalan zaklatottság.

A hallásom analizálása:
1. „Mindent hallok": Ilyenkor elárasztanak a hangok, úgy, mint a látási túlingereltség esetén. Az történik ugyanis, hogy valami szűrő-féle elromolhatott bennem, és ha sok hangingert hallok, azok elárasztanak, és nem tudok egyikre sem konkrétan figyelni, annak ellenére, hogy az agyam az összes hangot magába fogadja. Ilyenkor a legapróbb hangok is elviselhetetlenné válnak, mint például, ha egyszerre az összes órának a ketyegését hallom a lakásban, és az is, hogy mindegyik másképp ketyeg, és nem egyszerre. Ez nagy zűrzavart kelt. Elviselhetetlen, és egyszerűen nem tudom kizárni a hangokat, és mindig csak azokra gondolok.

2. „Süket vagyok. /?/": Nos ez ugyanolyan borzasztóan elviselhetetlen, mint a „vakság". Megszakadni látszik a kapcsolat köztem és az emberek között. Olyan, mintha mindent hallanék, és mégsem hallok semmit. Ez ellen azzal védekezem, hogy kíméletlenül ütögetem a fülemet, hogy újra elkezdje a

működését. Ilyenkor megnyugtatóak lehetnek bizonyos monoton hangok, amelyek biztonságot adnak. / pl. kávéfőző /.
„Süketségem "alkalmaikor egyre több zajt keltek magam körül: Verem a falat, csapkodom az ajtókat, kopogok, stb.…

Rólam nem peregnek le a gúnyolódás szavai, őrzöm őket, mint gonosz sérelmeket, mint az Élet adta sérelmeket, de azért megbocsátok nektek.
Folyton keresünk valamit, de csak nagy soká jövünk rá, hogy az a valami: önmagunk.

Ha visszatekintek eddigi életemre, nem látom benne az összefüggéseket. Minden eseményről megmaradt bennem valami vizualizáció, vagy egy illat, vagy egy csattanó, vagy egy halk suttogás, vagy egy gúnyos nevetés. De életem e kis darabkáit nem tudom beleilleszteni a valódi eseményláncolatba, és így olybá tűnik, mintha csak észleléssel fogtam volna fel a világot / érzelmek nélkül /, de valójában nem éltem át semmit. Ezért is, ha visszatekintek, a vizuális-, taktilis-, auditív megjelenési formákon kívül nem emlékszem semmire, s így egy üres lyuk tátong a fejemben.
Olyan, mintha élet nélkül éltem volna le az életemet, és gondolkodás nélkül gondolkodtam volna.

Minden ruhában kényelmetlenül érzem magam.

Finnyásan turkál az Élet ételében az, aki mindent megkapott: az emberséget, a normálvilágot, és gúnyolódás-mentes arcot.

A kiszolgáltatottság érzete bennem a legkeményebb: alá vagyok rendelve azon embereknek, akik személyes ügyeimet intézik, mert én még egy kenyeret sem vagyok képes megvenni, azon okból, hogy nem tudom, hogyan is kell.

A gyávaság tettre kész bennem mindig, s így mindenki gyávának lát, pedig Magány az én nevem, és ez erősebb, mint a gyávaság.

A figyelmem eléggé furcsa. Emberekre, vagy emberi beszédre konkrétan 5 percnél tovább nem tudok figyelni, s elkalandozom saját, belső világomba. De zenét tudok hallgatni órákon keresztül, és a kedvenc videofilmemről sem tűnik el a figyelmem.

Az őszinteségem már-már megengedhetetlen: az emberek rám ordítanak, s azt mondják, hogy az igazságot nem kell mindig kimondani. De nem értem, hogy például az utcán miért nem kérdezhetem meg valakitől hangosan azt, hogy mikor lesz kész a műfoga.

Örökre idegen maradok még a rokonaimnak is, mert egyszerűen nem tudnak / vagy nem akarnak? / megérteni engem.

22 éves vagyok, felnőtt ember, és még nem jöttem arra rá, hogy mi az élet valódi értelme.

Nem a másság fogalma a fontos, hanem az elfogadásé.

A normálemberek nem veszik fel a harcot velem:
csak úgy eldöntötték, hogy ők nyertek.

Uralkodik valami furcsa közöny az emberek között, de azt hiszem, hogy ezt csak én látom.

Saját másságom tudata felülemelkedik bennem, de nem lennék normálember, mert nem tudom, hogy az milyen.

Én semmilyen nyelven nem beszélek, de az összes nyelven hallgatok.

Annyira süt a nap, hogy már nem látok. Annyira hangosan beszéltek, hogy már nem hallom meg a szavaitokat. Annyira félek, hogy már nem üvöltök.

A világ rajtam nevet, én meg a világon. Kvittek vagyunk.

Hol közelednek hozzám az emberek, hol távolodnak, de nyugton nem hagynak.

Nem tudom, mit akarnak folyton tőlem az emberek: bizonyára
azt, hogy szociális lény legyek.
De nem értem, hogy miért nem maradhatok önmagam?
Így nem vagyok jó? Így nem vagyok ember?

Lakásunkkal szemben egy iskola van. Most éppen hógolyóznak a kamasz fiatalok és jókat nevetnek. Én miért nem tartoztam soha egy ilyen vidám társasághoz? Csak ma vettem észre, hogy életem mennyire korlátolt, és hogy én csak a szobámból tudom figyelni, hogy mi történik odakint, a nagyvilágban. Határvonalat húzott köztem és a társaság között valami Nagy Titok, melyet még nem fejtettem meg.

Ha minden ember Egy Egésszé olvadna, én akkor is külön maradnék, valahol a távolban, önhibámon kívül.

Egész életemben nem érdekelt a külsőm, s mindig egy megszokott ruhában jártam. Ma, 22 éves koromban belenéztem jó mélyen a tükörbe, és észrevettem, hogy nem úgy öltözködöm, mint a korosztályom. Nem vagyok divatos, ez eddig fel sem tűnt.
A hajam is túl egyszerű. Új ruhát kellene felvennem, de a régi anyagának a tapintását már annyira megszoktam, hogy nem tudok változtatni rajta. Megnéztem közelről az arcomat is a tükörben, de csak a szemem volt furcsa, mert külön vált az arcomtól, és lelkembe bámult. Megijedtem magamtól. Ja, és a cipőm is legalább 8 éves, és most hirtelen meguntam egész kinézetemet, mert olyan vagyok, mint aki a 70-es évekből lépett ki. No, nem baj, többé nem nézek tükörbe. / Ha már változtatni nem tudok. /

Libben a hallgatagság a mezőn: a természet hallja a némaság szavát, mert tudja, hogy van köztük rokoni ág.

Teljesen értetlenül állok a világgal szemben: én bezárkóztam ugyan egy sötét börtönbe, de a világ is kirekesztett önmagából.

Gondolatok 5

Az emberek akkor boldogok, ha egymással foglalkozhatnak. Én akkor vagyok boldog, ha azt képzelem, emberek nem léteznek.

Nem csalódok, ha kinevetnek. Ha belenézek a tükörbe, én is kinevetem Henit, mert annyira más és különös és gyerekes az arca! A lelke, pedig már rég felnőtt.

Az emberek vérig sértődnek a közönyösségen, de nem tudom, miért.
Én vérig sértődök, ha rám támadnak furcsa érzelmi nyavalyájukkal, és nem tudom, miért.

Ha hátat fordítunk a külvilágnak, az előbb-utóbb szintén hátat fordít nekünk.

A sötétségből kirepülök egyszer a világosságba, de félek, hogy nem találok ott semmit.

Ha belepillantasz abba a sötétségbe, ahol én vagyok, akkor nyugodtan azt képzelheted, hogy társas lény vagyok, /mert a képzelet határtalan /, és akkor minden OKÉ.

Az a legfurcsább, hogy az önbörtönömben nincsenek Őrök és én még sem tudok megszökni.

Az autizmus az authos /önmaga/ szóból származik. Minden ember önmaga. Ebből következne, hogy mindenki autista. Mivel hogy ez lehetetlen, nem értem a dolgot.

Újságpapírt visz magával a szél, vigyél magaddal akárhová, az mindennél többet ér!

Azt mondtam anyámnak: „A légy költöző madár, mert eltűnik télen." Ezen jót nevetett. De arra a kérdésre, hogy hová tűnik
télen a légy, ő sem tudott válaszolni. Akkor meg nem értem, miért nevetett.

Túl sokat hallgattam ez idáig. 22 évig elrejtettem magam az önbörtönbe, de most kitárulkozom az írásaimmal, hogy megismerjetek, mert egyszer minden ajtó megnyílik.

Nincsen kalauz a valóság vonatán, nekünk kell tudnunk, hogy hová igyekszünk.

A legnagyobb érzésem az, amikor érzem a köztem és más emberek közötti ürességet, és ez nagyon rossz. Ha belegondolok, legalább tudom, hogy ez egy érzelem.

Aki a törvényen kívül áll, azt kigúnyolja a nép. Mert csak ez van: az egyik betartja a törvényt, a másik megszegi, a harmadik nem érti. És aki nem érti a szociális nyavalyákat, az örökre gúnyolódásra méltó lesz. Hát világ ez a világ?

Nem akarok olyan világban élni, ahol a földtől az égig ér a gúnyolódó szavak áradata. Szebb világról álmodom.

Felőlem mehet a Magány tovább, de én most már megállok. Persze visszajön hozzám a Magány, belémkarol, és visz tovább, ki tudja, hová?

Toporog bennünk a normális ember, a félelem, pedig egyre száguld.

Te vagyok, ő vagyok, mi vagyok, ti vagyok, ők vagyok. De én igazából száműzött magány-lélek vagyok. Most csak játszottam a személyes névmások ragozásával: kiterjesztettem lelkemet, hogy ne legyek magányos. Nem sikerült a dolog.

A szocializáció terméke minden felnőtt ember. A száműzött magány-lélek saját lelkének rabságos önterméke.

A nyomorúságos egyedüllét nem sok vizet zavar.

Egyszer egy cipőt néztem sokáig, és csak később vettem észre, hogy a cipőhöz láb, a lábhoz, pedig ember tartozik. /Ugyanez megtörtént már gyűrűkkel, nyakláncokkal, kabátokkal, ősz hajszálakkal is. /

Vallomás: Egyszerűen nem érdekelnek az emberek. A születési dátumokon kívül nem tudok senkiről semmit.

Írásaimmal kiteregetem az Élet-erkélyére a magány mocskos szennyeit.

A normálemberek kiváltsága és előnye az, hogy tudják, a másik min gondolkodik, mit érez. Számomra ez maga a homály.

Túl hangosan közelednek felém az emberek. Ha halkabban jönnének, könnyebb lenne elviselni őket.

A magány maga az éhhalál, és én nagyon éhezem.

Nem könnyű az élet. A sok út nem visz sehová. Nem szeretem ezt az életet.

Állandó fenyegetés a külvilágból az, ha nem tudjuk mi fog előre történni, s mely időpontban. 13 éves koromban láttam a televízióban, hogy egy szemetes kosár felrobbant, mert pokolgépet rejtettek el benne. Azóta ez is fenyegetés nekem: az utcai szemetes kosarak mellett befogom a fülem, hogy ne halljam, ha robbanni készül. Nem feltűnő dolog, de a félelmem határtalan az utcai szemetes kosaraktól.

Vallomás: Ha az utcán vagy az üzletekben nekem jönnek, vagy azt mondják: „Nézd azt a bambát "- én azt üvöltöm, hogy: „úgy nézel ki, mint orángután, szopás után". Egyszer egy fiú mondta nekem, hogy ezt kell mondani, ha nem akarnak békén hagyni, mert erre senki sem tud mit felelni. Igaza volt.

Minden kérdés, érdeklődés a másik ember iránt. Minden válasz és felelet a valakihez való tartozás.

Van, amikor nem tudok visszabújni csigaházamba, és ilyenkor borzasztóan elviselhetetlenné válik a világ látványa, hangjai, az érintések és a ruha, ami rajtam van, olyan, mintha véresre dörzsölné a testemet, és minden nagyon fáj.

Ha az ember túl hamar megtanulta az elszigetelés képességét, akkor valószínűleg nagyon jól megtanulta, és sohasem felejti el.

Amikor örökkön önmagunkban utazunk, akkor észrevesszük, hogy a lélekben nincs végállomás, csak kusza viharok vannak és egetverő némaság.

Nem vagyok kapcsolatban a kinti világgal, épp hogy csak kinézek a kulcslyukon.

A létezés annyi, mint lenni, lenni.

A normálemberek száműzik magukat a magányvilágból, mi pedig száműzzük magunkat a normálvilágból. Mindenki
száműzött.

A Kundera-könyvek olyan büdösek a könyvtárban, hogy ma elszaladtam előlük. De azok a könyvek, amelyek a génekről szólnak, azoknak különösen jó illatuk van.

Valószínűleg sohasem fogok a társadalom szolgálatában állni. Írni tudok, de ezek a gondolatok csak a gyötrődő unalom és félelem jegyei az ajkamon. Bár hozzátok szólok, de ha ti meg nem értetek, hiábavaló az írás is.

Anyám azt mondta: „Mindenre emlékszem, kivétel, amire nem." A mindenségben nincs olyan szó, hogy „nem", tehát anyám rosszul fűzte gondolatmenetét, vagy át akart engem vágni.

Eléggé furcsa, hogy írásban ilyen jól ki tudom fejezni magam. A szóbeli kommunikációm szerintem nem kielégítő: nem tudom magam megértetni az emberekkel. Általános iskolás koromban azt rótták fel nekem, hogy ismétlem saját szavaimat és mondataimat. Irodalom órán / alsó tagozatban / el kellett mondanom egy mesét. Mire a végére értem, büszke voltam magamra, hiszen „meséltem". a tanár erre azt felelte, hogy majdnem minden 3. mondatomat szó szerint még egyszer végig mondtam, és úgy meséltem, mintha tudományos előadást tartottam volna.

Kicsit eltérünk mi, -száműzött belsőfoglyok-, ettől a világtól, de azért kicsit kíváncsiak is vagyunk rá.

Mások azt várják, hogy örüljek annak, aminek ők. De ugyan miért dobna fel engem az, hogy valaki például több munkát el tudott végezni egy nap alatt, mint szokott, vagy vásárolt magának egy új ruhát? Miért kell ezen örülnöm? A munka nem az enyém, a ruha sem. Az emberek túl sokat várnak el tőlem

---

Ellentétek világában élek. Egyik nap ezt mondom magamnak: „Heni! Ez a világ nem jó. Teli van tisztességtelenséggel, igazságtalansággal, haraggal és gúnyolódással. Neked meg kell mentened magad e negatívumoktól! Ebből csak egy kiút van: kilépés a társas világból, és belépés önmagadba!" Másik nap viszont ezt gondolom: „Heni! Jó lenne neked egy igazi barát. Eridj már a társaságba! Miért vonod ki magad mindenből? „Kicsi korom óta ilyen gondolataim vannak, és csak odáig jutunk, hogy bezárkózok teljesen, mert odabenn nem fenyeget annyi veszély, mint a kinti világban.

A magányos lelke olyan, mint a sivatag, csak nincs benne oázis.

Nem hallgatok az idősek élettapasztalataira. Tudom, amit tudni kell. Tudom, hogy az igazi világ legbelül zajlik és tudom, hogy a fontos események legbelül történnek.

Köztem és egy kutya között az a különbség, hogy ha belém rúgnak, én odébb állok.

Számomra érthetetlen, hogy a nők miért akarnak maguknak gyereket. Nekem ilyen vágyam még nem volt. Én önmagamat próbálom fölnevelni.

A mindennapi élet folyton zaklat saját „más"-ságom tudatával, hiszen folyton olyat cselekszem, amit nem lehet igazán emberinek nevezni.

Saját értékét lecsökkenti az, ki folyton csak dühöng.

Nem tartozok elszámolással senkinek, csak, mert ilyen vagyok.
A Magány teremtett engem, nekem semmi közöm a dologhoz.

Ami igazán hiányzik belőlem, az a kíváncsiság a társadalom és az emberek iránt, valamint a szabadság, mint függetlenség, hogy megálljak végre a saját lábamon, hiszen 22 éves elmúltam.

Egy életen át próbálkozik a normálember, hogy elkerülje a magányt, és ez sikerül is neki, de idős korban, / talán /, majd megtudja az igazságot és ő is átéli a magány mivoltát.

Kibontottam én mindég a karácsonyi csomagot, de nem találtam benne boldogságot, szabadságot, magánytalanságot, csak tárgyi vacakot.

Gonosz Alkotó a Magány: sok torzszülötte van.

Lelkünkből pereg le a magány könnye, s az Élet erre mit sem dünnyög.

Nemhiába csapzott a külsőm: agyonverte az Élet.

A száműzött magány-lelkeken gúnyolódó ember csak egy porszem a mocsokban.

Könnyebb az egyedüllét vizén eveznie annak, aki a szárazföldön csak furcsa, ismeretlen embereket lát.

Örökkön az Élet szabadságát szomjazom és éhezem, de nem kínál meg vele senki.

Száll egy kis madár a Magány szárnyán, hozzám repül a kis madár, árván.

Rémálommá válik az életed, ha minduntalan bezárod magad előtt az ajtót.

Én mélyebben merültem el a magány témájában és tengerében gyermekkoromban, a többiek ezt a témát percek alatt átlépték, mint rusnya küszöböt, és „odakint" rábukkantak valami olyanra, ami előttem rejtve maradt.

Gondolatok 6

Sántítani fog a lelked, ha megverte egy gúnyolódó nyelve.

A homokszem a sivatagban nem lehet magányos.

Magunk köré várfalakat építettünk. Csak mi tudjuk lebontani őket, de nem akarjuk. Talán azért nem,
Mert ami odakinn van, az még borzasztóbb.

Önbörtönömben feszegetem a rácsokat, de azok nem mozdulnak. A bilincsemhez keresem a kulcsokat,
De nem találom. Ha ez így megy tovább, feladom.

A magány befogja a fülét, ha ordítunk.

Engem kinevetni annyi, mint a magányt kinevetni. A magány márpedig az élet része. Még most is
Nevettek?

Az emberek beszéde olyan, mintha idegen nyelven szólnának hozzám. Kész bábeli zűrzavar.

Egyetlen iskola sem tanít meg arra, hogy az életben mennyiféle helyzettel találkozunk.

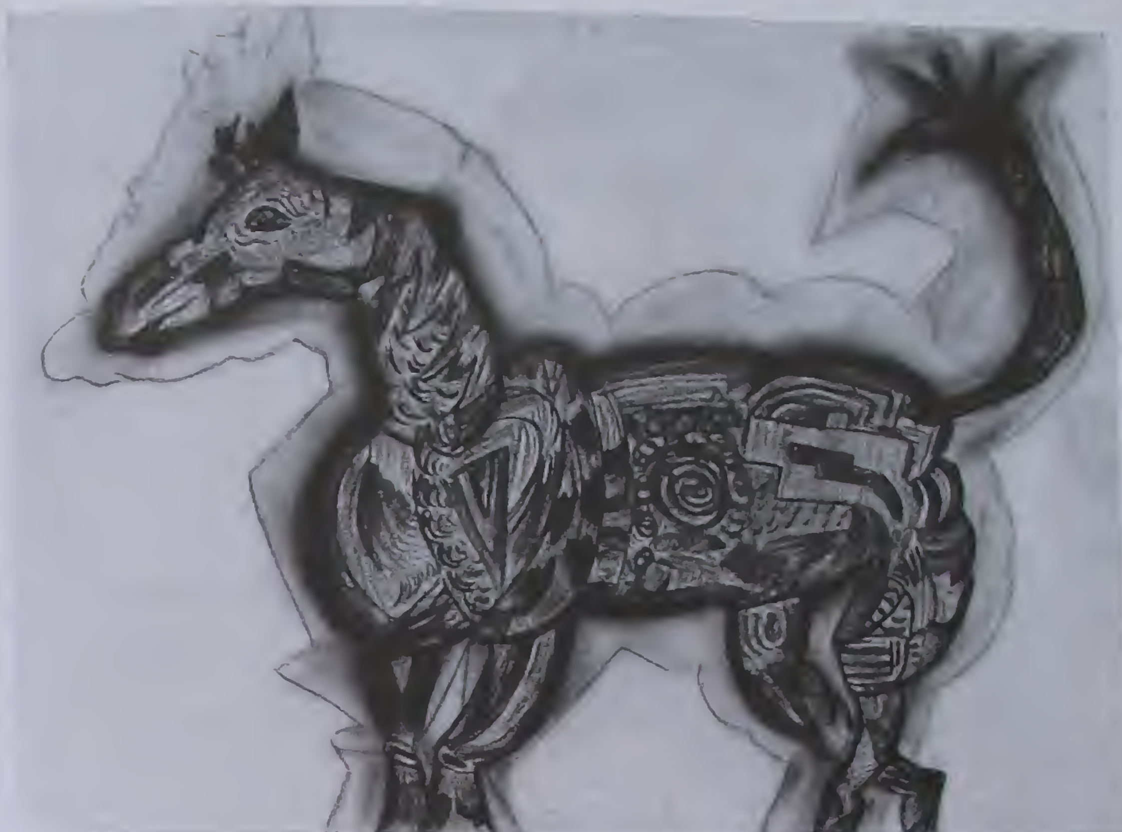
Nem kell beugranunk a kútba, hogy ismerjük a mélységet

És ha nem lesz tanítónk, a helyzet okosabb lesz nálunk, mert megoldja önmagát. Mi pedig egyre butább száműzött
Magány-lelkek leszünk.

Csak suttogásra figyel az, kit a sok hangzavar.

Olyan tükörben nézd magad, ami nem mutat senkit. A vak tükör nem nyomasztó. Nem látsz
Benne semmi olyat, ami aggasztana.

Halkan üdvözöl a félelem, majd gyors léptekkel közeledik felém, s mintha jó vacsora lennék.
Csak úgy elnyel.

Ugrálni kell, ha ránk támad a fájdalmas gyötrelem görcse, nehogy az ugráljon rajtunk.

Reggeltől-estig csak írni-írni, ez az én föladatom. De a közöny riadtan üvölt, nem tudok már
Sírni-sírni, magamat a postán föladatom. (Jó messzire).

Előttem a kín, mögöttem a magány. Belül fázik a rettenet, kívül hozzám egy kis madár
Éneket hebeg.

Fantázia-sátrat ver a magányos, ha házát ledöntötte a valóság.

Nem szégyellek előttetek semmit, ami emberi: a dührohamot, a társtalanságot, a félelmet.
Ez mind bennetek is megvan, csak nem autista mértékben.

A hétköznapi emberek a valódi értékeket csak ritkán méltányolják, de a „bűnös" elzárkózást, magányt, kínzó gyötrelmet rögtön kigúnyolják.

A magány ordít hozzátok. Miért nem csendesítitek le?

Ha a könny az arcodon a valóság könnye, akkor miért nem álmodozol?

Nem hagyom, hogy a magány és az autizmus földig tiporjon. Felemelem fejem, írok, és alkotok.

Ha a barátság közeledik, bezárom testemet-lelkemet. No de hát mit tegyek?
Olyan bárgyú vagyok,
Hogy tetőtől talpig reszketek.

A magányt az élet szüli. Ez ellen egy kiút van: egyszerűen nem kell megszületni.

Amikor a kisgyermek elindul, kitárulkozik előtte a világ, de nem biztos, hogy ő is kíváncsi rá.

Víz nélkül inni vizet annyi, mint magány nélkül élni az életemet. Tehát lehetetlen.

A szótlanság pipára gyújt, hogy bele pöfékelhessen a nagyvilágba. A szótlanság szólalni akar.

A magány hasonlít a csillagokhoz. Senki sem szól hozzájuk, és ő sem szól senkihez. De azért,
-csendesen-, mégis csak világítanak.

A kopaszság hajat akar, a haj lobogni akar, a lobogás szárnyalni akar, és a szárnyalás végre
Csendet akar.

Őrjöngeni a pokolban kell, itt a földön csendben kellene maradnunk.

Harmadik mese

Volt egyszer egy könyv. A könyvben az oldal. Az oldalon a mondat. A mondatban a szó. A szóban a betű. És egy betűben nincs meg a tudás.
(Rövid, egyszerű, tanulságos mesék felnőtteknek)

Naplójegyzetek 1

Seth-F. Henriett, született 1980. 10. 27.

2003. június 20. péntek

Nem volt kedvem kimozdulni. Bezárt a 4 fal önmagába. A testem meg bezárta a mozgó világot bennem. Pedig megígértem mamának, hogy lemegyek hozzá. Azt hiszem, mozgásindítási zavarom volt megint. Ez nem ritka autizmusban. Estére elmúlt. Anyával mentünk vásárolni. Egyforma ruhadarabokat akartam venni. Nem volt. De 2 hasonló piros pólót vettem. Mert abban nem néznek fiúnak. Kíváncsi leszek, felveszem-e majd. A konyhában a lámpa bevilágított az asztali üvegtálba. Ettől megijedtem. Ja, amikor mamához kellett volna mennem, hirtelen el kezdtem írni az önéletrajzomat. Ezt Hajni kérte. Biztos örülni fog neki, de én is fogok. Most késő éjszaka van, de én szinte soha nem vagyok fáradt. És aludni még eszemben sincs. Félek az elalvástól.

2003. június 21. szombat

Ma annyit ordítottam, hogy bevörösödött a torkom. Azt hiszem, az unalomtól ordítottam. A biciklis úton vannak korlátok, amelyek nagy árnyékokat vetnek az úttestre. Abban ugráltam. De először mindig a bal lábamra ugrottam, utána a jobbra. Önéletrajz folyamatban. Üres percekben a zoknit nyomkodtam a lábujjaim közé.

2003. június 22. vasárnap

Nyári kényszeres hajrágási akció elkezdődött ma. Minden gondolat a haj körül. Minden tett és cselekedet a haj körül. Nem egyenes. Nem egyformán áll mindkét oldalon. Megyek, még egy kicsit vágok. (Bár már túl késő és sötét van ehhez.) Brrrrr…

2003. június 23. hétfő

Tegnap megrázott az áram, amikor a hajszárítót nedves kézzel vettem ki a konnektorból. Ezt biztos azért felejtettem el leírni, mert a hajvágás előbbre való az áramütésnél. Tegnap 5-6-szor mostam hajat, ma csak kétszer. Azt álmodtam, hogy az Judit nyert a lottón, és felhívott telefonon, hogy megyünk Kanadába. Még nem hívott föl. Tehát vagy nem nyert a lottón, vagy nem megyünk Kanadába, vagy mindkettő.

2003. június 24. kedd

Borzasztó tapintási élmények a Mario és a varázsló 1967-es kiadásának fedőlapján. Knézyt ma temették, láttam a tévében. 1944. aug. 14-én született. Június 17-

én meghalt. A tévében láttam, a koporsó melletti kép háttere rózsaszínű volt, Knézy volt a fotón. Volt rajta egy M2-es embléma, vagy hogy is hívják az ilyet és fekete pólóban volt. Mamánál ma szomorú lettem, mert az egyik piros virág elhervadt. Pedig nem is szerettem a virágokat, csak a színüket. De azt sem tudom, mi a szomorúság. Talán egy olyan óceán, amelynek a mélyén ott van az öröm és a szomorúság, és egyszer csak hipp-hopp! felszínre tör valamelyik. Néha nem tudom, hogy örülök-e vagy bánatom van. De azt tudom, hogyha mosoly van, akkor öröm is.

2003. június 25. szerda

Sercegő száraz levelek a lábam alatt. Szeretem a sercegő leveleket. Szeretem a hangjukat. Ma fogászaton voltunk. Nagyon fájt a fogam. Tudtam, hogy a fúrás lehet, hogy fájni fog. De ha az ember a RAM 18 W-os neonlámpát figyeli, akkor nem fáj egyáltalán a fog. Csak le kell tudni menni alfába. Vagy inkább még mélyebbre, ugyanis én már voltam EEG-vizsgálaton (epilepszia gyanúval), és a sok drót a fejemen kimutatta, hogy csak alfa hullámaim vannak. Amikor beszéltem, vagy amikor ide-oda mozogtam, akkor is csak alfa hullámaim voltak. Az orvos azt mondta, hogy az igen okos embereknek van ilyen „agytérkép"-ük, bár azt hozzátette, abnormálisan sok az alfa-hullám. Heni okos autista. De ez már régen volt, 2003 májusában, csak most jutott eszembe.

2003. június 26. csütörtök

Áttették már megint más időpontra a Váratlan utazás című sorozatot. Először szombaton volt 11 óra 10-től, utána pénteken 13 óra 5-től, most meg hétköznaponként 15 óra 45-től. Nem tudom, miért kell változtatni állandóan az időpontokon. Amikor mentem a boltba cigit venni, láttam a földön (az úttesten), hogy az olaj kifolyt valamelyik autóból. De teljesen szimmetrikus körökben folyt ki. Ezeket kikerültem. De az is lehet, hogy benzin volt. Nem tudom mi a különbség a benzin meg az olaj között.

A Váratlan utazásban ma volt egy zöld papagáj. Ez egy fehér-kék csíkos inges, és pici zöld kockás sálas férfinek a vállán üldögélt. De csak úgy meghalt. De lehet, hogy azért, mert már öreg volt.

2003. június 27. péntek

A térdnadrágomból kilógó meztelen lábszáramat hozzádörzsöltem az ágyamhoz. Nagyon kellemes taktilis élmény volt. A nagyszoba ágyán is hozzádörzsöltem a lábamat, de az kicsit rücskös volt. Annak másmilyen az anyaga.

Önéletrajz úgy-ahogy készen.

Anya nagy kuplerájt csinált, mert átültette a virágokat új virágföldbe. Megszagolgattam, de nem volt semmi illata. Vagy az is lehet, hogy a szaglószervem ma egyáltalán nem működött. A nap túl erősen sütött. Homályosan láttam. A látóterem egy része beszűkült. Persze ez sokszor van, de nem lehet leírni minden nap, mert úgy unalmas lenne a napló.

2003. június 28. szombat

A játszótér melletti padon ültünk anyával, és én a pad mellett lévő fenyőfa tűleveleit simogattam jó sokáig. Kellemes dolog ez a kezemnek.

Hintáztam jó sokat, s közben ezt a dalt énekeltem magamban:

„Aranyszájú angyal,
száll a földre le.
Ragyog mint a hajnal,
Isten hírnöke.
Halleluja!
Hozsanna Glória!
Üdvözlégy kis Jézus,
Isten egy fia!"

A megborzolt, fájdalmas autista lelkeknek békesség költözik a szívébe, ha ezt a dalt (vagy hasonlót), hallják, hogy hallanak Jézusról. Nyugalom költözött belém, és eltűnt mindenféle félelem. Ezért hát újra és újra végigénekeltem a dalt. Anya is hintázott. Ezt kérdezte tőlem:

Mi lesz, ha kiesek?
Hát majd felállsz. – válaszoltam.
Ezen nevetett. De azt nem tudom, miért nevetett.
Ma azon gondolkoztam, hogy most kb. 2-3 hónapig nem lesznek barátaim. Mert nekem Hajni és Judit a barátom, de ők csak akkor a barátaim ha velük vagyok. Most meg ki legyen a barátom a nyárra? Ezen még többet kell gondolkozni.

Judit azért a barátom, mert kivisz majd egyszer Kanadába, és mert rugó-hajú, és azt jó simogatni. Hajni azért a barátom, mert annyit beszél, hogy kimozdít ebből a rabszolgasorsból, ebből a zagyván bezárt világból, és ki tudok látni önmagamból, ha ő beszél. De néha már tényleg túlzás, annyit beszél, de én gyáva nyúl vagyok, és nem tudom megmondani neki, hogy: „Csönd!"

2003. június 29. vasárnap

Csendbeszélő némaság. Ma valahogy alig akaródzott beszélnem. Egyszerűen nem tudtam. Tombolt belül az ordító némaság. Pedig annyi mindent szeretnék elmondani ennek a világnak, de egyszerűen nem tudok. Erikának, a pszichológusomnak sem tudtam beszélni ma. Eljön majd egyszer végleg a némaság korszaka és lehet, hogy egyszer megnémulok? Minél többet írok, annál kevesebbet beszélek, és egyre jobban bezárkózom. De lehet ezt vajon csinálnom? Nem kell elmondanom mindenkinek, világgá kell kürtölnöm, hogy milyen a szigetmagány-élet, bebörtönözve a lélek legmélyebb bugyraiba. És ha nem hallgatnak meg? ... De, egyszer eljön az idő, és mindenki rájön majd arra, hogy mennyi igazságot rejt ez az élet, mert a szeretet majd mindent megold.

2003. július 1. kedd

Gyötrődés: néma kínlódás, félelem. Meg kell szabadulnom önmagamtól, ebből a bezárt világból. Ki húz ki innen, önmagamból? És miért nem segítetek?

Ez egy nagyon sötét és borzalmas hely itt belül, nem tudok kiszabadulni és rátok figyelni.

Hatalmas falak vannak köztetek és köztem.

Ki húzta fel ezeket a falakat? És vajon ki akarta, hogy így legyen? Ki szánt nekem ilyen önbörtönös rabszolgasorsot?

Azt olvastam, hogy az autizmus nem gyógyítható. De én így nem kívánok élni még vagy 60 évet.

Boldog szeretnék lenni, s legfőképpen kiszabadulni a saját testemből, a saját fejemből. De mi az a boldogság? Miért nem segítetek?

2003. július 2. szerda

Nagyapám ma elővette azt a nyakláncát, amit 20 éve láttam utoljára, kb. 3 éves koromban. Milyen furcsa, hogy így visszaemlékezek rá, pedig akkor még nagyon kicsi voltam. De mindig a nagyapám nyakláncát néztem (és láttam), ha vele beszéltem, és nem a nagyapámat. Van rajta egy nagyon kicsi futball-labda, és egy bika-medál, mert ő a bika jegyében született, május 2-n, 1928-ban.

2003. július 3. csütörtök

Elolvastam a szakvéleményt magamról, amit az Autizmus Kutatócsoport írt. Azt írják, nekem autizmus spektrum zavarom van. Egyszer már kérdeztem valakitől (nem emlékszem, kitől), hogy mi az a spektrum. Emlékszem, hogy az illető elmagyarázta, de valószínűleg nem figyeltem, mert most nem tudom, hogy mit jelent. Nagyon érdekelne, hogy mit jelent az a spektrum szó, de én nem nyúlok a szótárért, nincs kedvem. Pedig tényleg nagyon érdekelne ennek a szónak a jelentése.

Ma jó pár percig (vagy talán egy fél óráig) forgattam az ujjaim között a távirányítót. Közben nyomkodtam az ujjaimat a gombok között. Ez jó játék volt.

A távirányítót szokták távkapcsolónak is nevezni, de ez olyan furcsán hangzik, hogy én még sosem mondtam rá, hogy távkapcsoló. Távirányító és kész. Nem tudom, miért kell egy dolognak (v. tárgynak) ugyanazt a nevet adni. Ha valaki azt mondaná nekem, hogy adjam oda neki a távkapcsolót, valószínűleg nem tudnám hirtelenében, hogy mit akar. De ha tudnám is, akkor is megmondanám neki, hogy az távirányító és nem távkapcsoló.

2003. július 4. péntek

Mamám gyűrűben mosogatott. Eddig még sohasem láttam gyűrűben mosogatni. Azt hiszem, az embereken a tárgyak fontosabbak számomra, mint maga az ember.

Anya új olvasószemüveget vett, ami egyben fényszűrő is. De mivel előttem próbálta fel (itthon), tudtam, hogy ő az anyám.

Öcsém barátját nem ismertem meg az utcán, mert szakállt növesztett. Anya szólt rám, hogy köszönt nekem, mert éppen nem is nagyon figyeltem. El voltam merülve önmagamban. Gyönyörű felhőket láttam az égen este 6 órakor. Úgy nézett ki, mint egy, na, hirtelen nem is tudom, hogy nézett ki, vagy mire hasonlított, de míg mentünk vásárolni, csak a felhőt néztem.

Amúgy a nyár még elviselhetetlenebb, mint a tél. Nyáron iszonyú a forgalom zaja az úttesten, emberek tömegének a látványa az iszonyú napsütésben. Be kell fogni állandóan a fülemet az utcán, túl hangos ez a világ.

Amúgy ma elég sokat ugráltam a küszöbön a konyha és az előszoba között. Majdnem bevertem a fejem. De nem vertem be. És ha bevertem volna? Az sem baj.

2003. július 5. szombat

Anya pizzát sütött. Ilyenkor mindig mondogatnom kell magamban, hogy: „Vigyázz! Forrón ne edd meg!” Ugyanis régen állandóan forrón kapkodtam be a pizzatésztát (és még más ételeket is), és állandóan hólyagokkal teli lett a szám, ami elég kényelmetlen élmény.

Ma megvártam, amíg kihűlt. De utána egyszerre betömtem a számba 8 szeletet, és szörnyű gyomorrontást kaptam. A szódabikarbóna azonban ez ellen kiváló orvosság. A számítógépes szakember eljött ma szervizelni hozzánk, mert Roli elrontotta a nyomtatót. De 3 órába került, míg újratelepítette aWINDOWS-98-at.

Az volt a gondolat bennem, hogy lelököm a székemről ezt az idegen embert, aki csak úgy elfoglalja az én székemet. De ilyet nem illik Heni. Úgyhogy nem löktem le a székről. Már kb. harmadjára vagy negyedjére volt nálunk, de mindig ugyanaz a cipő volt rajta. Úgy látszik, ő is szereti a megszokott holmikat, mint én. Jobbkezes, mert a bal karján van az óra. Már másodjára járt nálunk teljesen fekete öltözetben, de nem kérdeztem meg tőle, hogy vajon kije halt meg. De mivel nem sírt, lehet, hogy nem is halt meg senkije. És ha meg is halt volna valakije, akkor azt biztosan elmondta volna.

Csak gyötrődés ne lenne, és gyáva unalom! A félelem most valaki másban viharzik, de nem bennem. A gyötrelem azonban a nyomorúságos kínkeserű állapottal egyenlő, melyből nem lehet kilépni hozzátok. Hiába üvölt a némaság, ha az emberek szavai elcsendesedtek. Hiába üvölt a némaság, ha süket a világ.

Kínálódik a gyötrelem, de csak csukott szemeket látok.

2003. július 6. vasárnap

A biciklipálya által vetett árnyékokban ugráltam. Mint szoktam, először a bal láb, utána a jobb. A fenyőfa tűleveleit simogattam egy darabig, de hamar abbahagytam, mert a nagy szél elvonta a figyelmemet. Nagyon félek a nagy széltől. Különösen a borzalmas hangjától, mert csak úgy zúg-búg.

Az önéletrajzomat elmentettem végig a számítógépre, és lemezre is, mert eddig csak kézírással volt meg.

Tegnap este Bruce Willis volt a tévében. Ő a legbátrabb ember a világon, de a 12 Majomban egy őrültet játszik, aki ide-oda ingázik az idősíkok mentén, és ebbe beleőrül. Ha nem lennék F.84-vadászpilóta (azaz autista), akkor felhívnám, és megmondhatnám neki, hogy milyen jó színész is ő, és milyen bátor lehet, hogy aki ezt olvassa, nem tudja, mi az az F.84-es vadászpilóta. Ezért most elárulom. Amikor megkaptam az F.84-es kódot (mint az autizmus kódját), akkor éppen szárnyaltam, repdestem a lakásban, és anya erre ezt mondta.

– Annyit repdesel, hogy egyszer tényleg elszállsz.

– Hát igen. Mert én F.84-es vadászpilóta vagyok – válaszoltam.

2003. július 7. hétfő

Már megint fogászat. Azt mondták, lehet, hogy egy hétig még villámként fog belém (mármint a fogamba) csapni a fájdalom. Még jó, ja, dehogyis jó. Bár igaz, az emberen nincs villámhárító, mint az épületeken.

Egyedül jöttem a fogászatról haza, én vettem meg a buszjegyet is. De csak karokat és lábakat láttam a buszon, irtó nagy vizuális kavalkádot. Olyan büdös és mocskos ez a világ, el kellett szörnyednem tőle. Az emberek egyszerűen olyan büdösek, hogy be kellett fognom az orromat. Ma tehát nagyon jól működött a szaglóérzékem.

Az udvarunkon egy kisfiú meg egy kislány biciklizett. Amikor már rég lehagytam őket, észrevettem, hogy a járdán egy papucs van. Megfogtam, megfordultam és vittem a kislánynak vissza, mert tudtam, hogy ő vesztette el. Azt nem tudtam, honnan tudtam, – talán megérzésből –, ugyanis nem láttam. A kislány

igen őszintén elmosolyodott és megköszönte. Ezek a gyermekek annyira ártatlanok, és úgy lobog bennük a szeretet és a hála, mint felnőttekben soha. (Mindig is mondták-mondják nekem, hogy segíteni kell az idős embereken és a kisgyermekeken, mert ők védtelenek. Bár azt nem tudom, hogy mit jelent védtelennek lenni, de azért segítek nekik.)

2003. július 8. kedd

Gyötrelmes kínlódás az egész nap. Félelem. Mi miatt? Hát eláruljam igazán? Nem akarom. Félelem. Be vagyok zárva az önbörtönbe. És ha elmegyek valahová, emberek közé? Az sem segít. Már kipróbáltam. Hogy lehet megszüntetni a magányt? Emberekkel? Nem. Úgy nem sikerült soha. Anyával ma erről beszélgettünk. Szerinte minden ember magányos. Tehát nem értett meg engem. Mert a magány nem az, amikor nincs a közelünkben senki. A magány a legmélyebb pontja az ember lelkének, és aki oda belekerül (bele abba a szennyes pocsolyába), onnan ki nem fog kecmeregni. Hát megérti ezt valaki? Magány az autizmus? Csak az lehet, semmi más. Örökkön egyedül legbelül, kirekesztve az életből, a világból. Ki akarta ezt? Az egyik autista könyv azt írja, hogy ahol a tudatok (emberi tudatok) nem tudnak találkozni, az az autista magány. Azt hiszem, ezt Uta Frith írta. Ő egy nagyon okos ember lehet, ha így felfedezte, és ilyen jól leírta azt a gyötrelmes magányt, ami bennem van.

Magány: az emberi szavak nem érnek el hozzád, a szeretetet nem érzed.

2003. július 9. szerda

Egész nap nem csináltam semmit. Csak ültem. De nem is gondolkoztam. Egyszer 5 percen át 3 szó tolult a fejembe: vagyok-voltam-leszek. Ezeket ismételgettem. (Persze magamban.)

A legtöbb üres órát azzal töltöttem el, hogy a fejemet dörzsöltem a tapétához.

2003. július 10. csütörtök

Mamáméknál az ajtófélfát dörzsöltem a tenyeremmel. Nagyapám arról beszélt, hogy honnan lehet tudni, hogy merre van észak-nyugat, dél-kelet, meg ilyenek. Érdekel ez engem? Nem. Akkor vajon miért beszélt róla? Olyan buták az úgynevezett normálemberek, egyszerűen nem veszik észre, hogy mi érdekel és mi nem, és folyton csak beszélnek, amitől megfájdul a fülem, és az agyamban nagy káosz lesz a sok beszéd miatt.

Délelőtt magába rabolt a némaság és a kín, de most már minden OKÉ, az hogy ilyen okos dolgokat írok, az is csak azt bizonyítja, hogy az autizmusból ki lehet lépni a normál világba, és át lehet gondolni a fontos dolgokat. Fontos dolog az például, hogy mit csinálok egész nap, de a legfontosabb, hogy mindezt le is tudom írni. Mert az szintén lényeges, hogy az úgynevezett normálemberek ezt elolvassák minél többször, és elgondolkodjak azon, hogy mit lehetne tenni annak érdekében, hogy nekünk – belső foglyoknak –, jobb és szebb legyen az életünk. Én őszintén csak azt kívánom, hogy legyen minél nagyobb szeretet, és

hogy szeressétek egymást. Ezt mindenkinek meg kell tanulnia! Mert ahová mutat az őrült (értsd: autista, skizofrén) élet, az egy rögös, félelmes útnak a vége, de a félelemnek egyszer vége van, és majd ott meglátjátok a szeretetet. És ha már tudni fogjátok, milyen az igazi szeretet, akkor már nem fogjátok azt mondani: „Ez az út teli van bukkanókkal, és rögökkel."

2003. július 11. péntek

A hajamat dörzsöltem a tapétába. Az egyik mutatóujjamat huzigáltam a másikon. Este, amikor elmentünk bevásárolni, a bevásárlókocsi láncával játszadoztam: forgattam, pörgettem az ujjaim között. A hipermarketben büdös volt, mint a fene. Meg is jegyeztem jó hangosan: „Rothad a világ." Erre felfigyeltek az emberek. De azt nem tudom, hogy ezen mondat után miért bámultak rám, ha én csak az igazságot mondtam, mert anya is megjegyezte (igaz ő halkan), hogy büdös van. De az igazságot mindig ki kell mondani, szerintem jó hangosan, hogy mindenki hallja, hátha lehet ellene tenni valamit (mint például a büdösség ellen). Hajninak válaszolni akarok már egy hete a levelére, de nincs motivációm elővenni egy rendes papírt. Pedig már régóta írni akarok neki. Naplót írni sokkal egyszerűbb, mert ez a spirálfüzet mindig kéznél van. És egy naplóba akármit le lehet írni. De Hajninak biztos nem tetszene, ha azt írnám csak neki, hogy „a hajamat dörzsölgetem a tapétába". Ő olyanokat vár el, hogy én menjek uszodába, könyvtárba, csináljak ezt meg azt. Most írjam le neki, hogy én biz' nem járok sehová, az élet elviselhetetlen, a zajok kifárasztanak, a látvány tűrhetetlen? Azt sem tudom, mit írjak, pedig nagyon írni akarok neki valami igazán lényeges dolgot.

2003. július 12. szombat

Ma ünnepeltük Roli névnapját. Eljöttek mamáék hozzám, de én bevonultam a szobámba, nem bírom ezt a tumultust, ezt a tömeget. Erre meg bejött mindenki az én szobámba. Úgy hogy végül fogtam magam, és bementem a nagyszobába, hogy egyedül legyek. Mert ma rájöttem, hogy én a gondolataimon kívül élek. Aki belülről néz kifelé, az egyenlő a normálemberrel. Ez olyanfajta embertípus, aki kapcsolatokat tud teremteni másokkal. Aki belülről néz befelé, az az autista embertípus, és önmagában él, önmagának van. Aki kívülről néz befelé, az a magába forduló, befelé forduló emberítpus. Azonban ezt nem szabad összetéveszteni az autista (belülről befelé) embertípussal. Hosszú gondolkodások árán jöttem rá ezekre a következtetésekre. Ebből is gondolom azt, hogy én a gondolataimon kívül élek. Mert túl sokat gondolkodom. Napjaim nagy része a belülről befelé való éléssel telik el. Azon is szoktam gondolkodni, hogy hogyan lehetne meggyógyítani az autizmust, mert akkor emberek tízezreinek tudnék segíteni, és persze magamon. Megoldást még nem találtam. Nem tudom, hogy hogyan lehetne kilépni ebből az állapotból. Ha rá fogok jönni a nyitjára, azonnal értesítem a megfelelő személyeket. Mert én egy rendes ember vagyok.

2003. július 13. vasárnap

Az ablakpárkányon huzigáltam a mutatóujjamat. A játszótér melletti fenyőfa tűlevelein is huzigáltam az ujjaimat: ez most különlegesen kellemes volt, mert nedves volt, ugyanis előtte esett az eső. A játszótéren eszembe jutott egy dallam, és azt énekeltem magamban jó sokáig, mert mint tudjátok, az ismétlések biztonságot és nyugalmat nyújtanak:

„Isten báránya,
Ki elveszed a
világ bűneit!
Irgalmazz nekünk!
Mert egyedül
Te vagy a Szent,
Te vagy az Úr,
Te vagy az egyetlen
Fönnség,
Jézus Krisztus!"

Még abban az egyházi gimnáziumban tanultam ezt a dalt, ahová jártam.

Kicsi korom óta van egy rossz szokásom: folyton köpködök. Vagy a lakásban, vagy az utcán, vagy mindenhol. Anya azt mondogatja állandóan, hogy ez undorító. Nekem pedig az lenne az undorító, ha mindig le kellene nyelni a nyálamat.

2003. július 14. hétfő

Kiszakítottam a fülemből a fülbevalót. Persze nem direkt, de kiszakítottam. Egyáltalán nem fájt, de a fülbevaló eltört. Ezért vettünk egy másikat. Ebben az új fülbevalóban klausztrofóbiásnak érzem magam. Nagyon hosszú ideig tart az, amíg én megszokok valamit. De majd biztosan megszokom. Muszáj azonban fülbevalót hordanom, mert fiúnak néznének anélkül. Mert nagyon fiús a testalkatom, de én erről nem tehetek, ilyennek kell, mert akkor még jobban különcnek néznének. Nem akarok folyton kilógni a sorból. A viselkedésem, a beszédem mások szerint így is túl furcsa. Egyedül adtam fel a levelet a Juditnak és a Hajninak. Ajánlottan adtam fel, de ilyen bonyolult dolgok elvégzésekor már előre félek, ugyanis néha dadogni szoktam. Ezt valószínűleg senki sem tudja, mert ha egyedül vagyok, akkor nem hallhatják, hogy én bizony dadogni is szoktam. De lehet, hogy mégis tudják, csak úgy megérzésből.

2003. július 15. kedd

Tegnap nagy hajcihőt csináltam éjjel az új fülbevaló miatt, ugyanis nem tudtam megtűrni a fülemben. Ezért hát anya kivette. Reggel mondtam, hogy tegye vissza, hátha megszokom. De nem tűrtem újból meg a fülemben, ezért hát addig vacakoltam vele, amíg ki nem jött a fülemből. Az autizmus egyik ismertetőjegye, hogy az egyén nem tűri el az új dolgokat vagy magán, vagy mindenhol. Én a „mindenhol" típusba tartozom, semmi újat nem tűrök egyedül csak

az olyan dolgokat, tárgyakat, amiknek jó az illatuk és lehet szagolgatni őket, vagy jó a tapintásuk, vagy jó hangokat adnak ki. A nyomtatónak is iszonyú jó hangja van, de a porszívótól és a mosógéptől kikészül a fülem. A gyakori túlingerelt állapot csak növeli bennem a feszültséget, bár ilyenkor nem érzem magam annyira befalazva, mintha alulingerelt állapotban volnék. Az alulingerelt állapot olyan, hogy valójában nem vagyok kapcsolatban a világgal, és be vagyok zárva önmagamba. Ez elviselhetetlenebb, mint a túlingerelt állapot. Bennem (és az autizmusban) az a baj, hogy a túlingereltség állandóan (napról napra) váltja magát az alulingereltséggel. Hát lehet így élni? Hol van az ember tűréshatára? Más embereknek miért nincs ilyen állapotuk? De én ezért már fogyatékos vagyok? És meddig leszek fogyatékos? Hová vezet vajon az út ebből a nyomoréletből? Más emberek miért lehetnek normálisok? Másokat miért nem csúfolnak?

2003. július 16. szerda

A városban, az egyik gyógyszertár előtt egy kolduskabátra lettem figyelmes. Ebből jött ki a hang: „Segítsenek! Az Isten áldja meg önöket!" Később összeraktam a képet, és rájöttem, hogy ez egy szegény, nagyon öreg koldusember. Adni akartam neki pénzt, de nem volt nálam. A főiskolán amúgy szociálpolitika órán azt tanultuk, hogy az adományozás megalázó mindkét fél számára. Azóta sem értem, hogy ebben mi a megalázó. Szerintem igen nemes dolog segíteni más embereknek, főleg, ha módunkban áll. Az Istennek is bizonyára szép tevékenység ez, és e téren mélyen elítélem azt, és azokat, akik az ellenkezőjét állítják. Bizonyára olyan emberek ők, akik még nem voltak éhesek. A furcsa még az volt a dologban, hogy pár méterrel a koldusember mellett egy bohócnak öltözött férfi nevetgélt egy 8 év körüli kislánnyal. Ők nem érezték a szenvedést? Nekik nem fájt? Vajon miért nevettek? Talán nem hallották a kínlódó nyöszörgést? De vajon ki tud válaszolni az én kérdéseimre? Az autizmus annyira mély, és szenvedésteli állapot, hogy annak mivoltját csak az Isten értheti meg igazán. (Én hiszem és tudom, hogy van Isten.) Én a fájdalmat és a szenvedést nagyon messziről megérzem, már szinte bennem is van. De vajon ki értheti meg ezt igazán? És miért mondják azt ránk, autistákra, hogy nincs bennünk a szenvedés iránti fogékonyság? Bizonyára azt hiszik, hogy ami kívülről nem látszik, az belül sincs.

2003. július 17. csütörtök

Nagyon örülök a Judit képeslapjának Barcelonából. Ő is hétfőn adta fel a lapot, és én is hétfőn adtam fel neki a levelet. Ez bizonyára telepátia, vagy véletlen (de ettől függetlenül) nagyon fura véletlen dolog.

A tévében az egyik mesében négy gyerek olyan paradicsomlevest evett (azaz akart enni), amitől még a kanál is elégett. Azt nem értettem ebben a mesében, hogy körülöttük is ott volt az összes gyerek az ebédlőben, ők is ugyanazt a levest ették, de nekik nem égett el a kanaluk. Nem értettem, hogy a 4 gyerek miért nem tudta megenni a levesét. Miért pont az ő kanaluk égett el, ha a levesbe merítették? Persze lehet, hogy mondták, vagy volt valami oka, és én arra nem figyeltem fel. A kezemet jó sokáig huzigáltam és dörzsöltem bele a nagyszoba ágyába. Taktilis alulingerelt, tehát kielégítve. Kész dili, hogy ilyennel megy el az egész életem. Mintha csak a kezem létezne, én meg nem. De most legalább írok. Igen fontos dolgokat. Például ebből a naplóból megtudhatják igazán, hogy milyen egy autista élet is ez. Nem mindig olyan rossz ilyennek lenni. Vannak szép percei is az életnek (pl. amikor zakatol a nyomtató, vagy elkábít egy illat). A többit azonban nehezen viselem. Bár nekem sokan mondták már, hogy nehogy azt higgyem, jobb normálisnak lenni. Szóval ezek után már nem tudom, hogy akarnék-e normális lenni, de F84-es vadászpilótának lenni sem jó. Hát akkor meg mi a jó? Azt hiszem, az lenne a legjobb, ha mindig teljesen öntudatlan állapotban lennék, mert akkor nem létezne sem túl-, sem alulingereltség. És ha mindenki mindig öntudatlan lenne, akkor nem léteznének „normálisok", és „F84-es vadászpilóták". És ha mindenki egyforma lenne, vagy legalábbis jobban hasonlítanának egymáshoz, talán nagyobb lenne a szeretet.

2003. július 18. péntek

Enyhe (a lehető legenyhébb) hallási alulingereltség. Nem tettem ellene semmit. Igaz egy percig nyomkodtam, ütögettem a fülemet, és a halántékomat. Ilyet azonban csak itthon teszek. Mert ez aszociális. Kinevetnének érte.

5 percig ezt ismételgettem magamban:

„KELINBUTTY – ELINBUTTY – LINBUTTY – INBUTTY – NBUTTY – BUTTY – UTTY – TTY." Egész nap gondolatok nélküli világban, teljesen egyedül (fizikailag és mentálisan is). Csak a „mentális gondolatnélküli-világ" ne létezne, mert az a magány!

Este, az egyik hipermarket előtt egy férfinál igazi pisztoly volt. De biztonsági őr nem lehetett, mert nem volt névkártya kitűzve az ingére. Rendőr sem lehetett, mert nem volt rendőrruhában. Csak szélhámos lehetett, ugyanis a pisztolyon még tok sem volt. Rajtam kívül ezt senki nem vette észre? Nagyon megijedtem, de ezt nem mondtam el senkinek, mert engem minden szóért kinevetnek, vagy hülyének néznek, csak azt nem tudom, miért.

2003. július 19. szombat

Az egyik áruházban egy 10 év körüli kisfiúra lettem figyelmes. Rázogatta, forgatta, ütögette a bevásárlókocsi láncát, míg a szülei pizzát ettek. Később, a pénztárnál is találkoztam vele: itt az ujjait csavargatta, tekergette. Mindent pont ugyanúgy csinált, mint ahogy én is szoktam. Autista? Biztosan. Végül a kijárat közelében is láttam, és lábujjhegyre emelkedve lépegetett. Arcán nem láttam semmi fogyatékosságra utaló jegyet. De megdöbbentett az, hogy egy kisfiú ugyanúgy viselkedik, mint én 23 évesen.

Anya darálta a barackot, és iszonyú jó volt nézni a daráló tekerésének a forgását. Fél órán át csak azt néztem.

Üres percekben (hosszú percek ezek), az összetekeredett ujjaimmal vakargattam a tapétát. Amúgy szinte egész nap gondolatok nélkül. Se túl-, se alulingereltség. Ez normális. De gondolatok nélkül. Ez normális?

2003. július 20. vasárnap

Ma nagyon sokat hintáztam. A hintázás jó tevékenység, kikapcsolja az agyat. Rájöttem, hogy mitől is különbözök én az emberektől. Mások folyton akarnak valamit: kicsi korukban cukorkát, babát vagy játékautót, édességet, nagyobb korukban jó jegyeket az iskolában, szép ruhákat, és utána egyre jobban kiterjed ez a dolog, egyre több mindent akarnak: diplomát, férjet, feleséget, munkát, gyereket, házat, autót, pénzt. Nekem a legcsekélyebb vágyam sincs arra, hogy valamit is akarjak. Talán ez lehet a baj nyitja. Mert hát minek diploma, meg munka, meg pénz? Nekem nem kell ugyan semmi ilyesmi. Távol tartom magamat a világ akaratától. Szeretetet azonban minél jobban kívánok, mert ami hiányzik ebből a világból, az a szeretet. Jézus is ezt hirdette. Az kell, hogy szeressétek egymást örökkön-örökké, és csend legyen és béke. Ezeket a pénzen nem lehet megvásárolni: „Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan." – és ezért is tartok én

vaknak sok embert, mert kapcsolat, az van közöttük; de a szeretet belülről sugárzik, érezni kellene (ha lenne), de én nem érzem. Nagyon kevés szeretet van ebben a világban.

2003. július 21. hétfő

Úton a kórház felé azon gondolkodtam, hogy vajon mamám (és az összes többi úgynevezett normálember) hogyan is tud egy egész napot eltölteni úgy, hogy magába ne vonulna, magába ne süllyedne. De hiába gondolkodtam a dolgon, megoldást nem találtam. Az emberek nagy többsége azonban túlontúl jól el tudja ütni az idejét, míg én csak magamba merülten gondolkodom, vagy kiüresedem, vagy semmit sem csinálok. Nem tudok rájönni a különbségek nyitjára, de minél többet gondolkodom, annál több különbséget találok köztem és az emberek között. De talán nem is vagyok ember? Hiszen úgy élek, mint egy állat az állatkerti ketrecben: bezárva önmagamba, kiszolgáltatva más embereknek, akik ellátnak, és az evésen és iváson kívül nem sok aktivitást csinálok.

Ma a pszichológusomnak mondtam valamit, és könnyes lett a szeme, de nem sírt. De azt tudom, hogy az apró pici könnyek milyen szenvedést (vagy éppen szeretetet) tükröznek. Bizony. Én tudom. És Erikában szeretet volt és még valami biztosan, mert én nagyon megéreztem akkor valamit, talán a hála valami apró jelét, de igazán nem tudom, hogy mit.

A hallási túlingereltség ma elviselhetetlen volt. Be kellett fognom a fülemet az utcán, a járdán, a sok kocsi mellett. Nem értem, miért ilyen hangosan nyafogós, kínlódó ez a világ. A világban vagy nagy a büdösség, vagy éppen a hangok túl hangosak, vagy éppen a látvány (a világ színei) elviselhetetlenül gyötrő. A hallási-, vizuális-, taktilis alulingereltséget lehet csak szerintem (már mint az én elméletem szerint) az autizmus számlájára írni. Mert akkor érzem is, hogy valami nem stimmel, és ilyenkor állítólag látszik rajtam a másság. Tehát a túlingerelt állapotot a világ hozza létre, és nem az autizmus. De ebben nem vagyok szakértő. Majd Hajni megmondja, hogy milyen is ez a világ voltaképpen.

2003. július 22. kedd

A viadukt alatt azon gondolkodtam, hogy vajon milyen is lesz ez a világ mondjuk 300 év múlva. Ilyeneken már sokat gondolkodtam kicsi koromban is. Kiskoromban sosem érdekelt, hogy mi lesz mondjuk 3 nap, vagy 3 hónap múlva. Vagyis ez volt kb. 20 éves koromig. Azóta egyre csak azon gondolkodom, hogy mi lesz velem a jövőben, ki fog engem ellátni, ki fog segíteni ebben a nagyon nehéz, amúgy is káoszos életben, ha egyedül maradok. Mert egy korlátolt autista élet csak egy autista otthonban végződhet. De én először is majd megpróbálok teljesen egyedül élni, hátha nekem sikerül. De akkor ki fog mondjuk orvoshoz vinni? Lehet, hogy egy éven belül (egyedül élve) meghalnék. Visszatérve a mai nap legelső naplómondatára, olyanokat képzelek, hogy minden acélból lesz és fekete színű lesz, szuper járművek viszik (repítik) szuper repülőkkel az embereket a céljuk felé. Hát szerintem én szívesebben élnék ezek szerint 2003-ban, mint most. Mert akkor (persze csak az én képzeletek szerint) sötét lesz, és sötétben néha

minden más, mert mondjuk nem lehet majd látni az emberek arcát, s így azt sem, hogy fogyatékos-e vagy sem. És a szuper repülőgépek 10 perc alatt Kanadába repítenének, és nem kérnének érte pénzt, mert azt mondanák, hogy autistáknak nem kell fizetni, mert így is elég nehéz nekik. Mert 300 év múlva biztos okosabbak és elfogadóbbak lesznek az emberek, mint ebben a mai világban, ahol a „szeretet" csak a pénzért csillog, és nem egymásért, mindannyiunkért.

2003. július 23. szerda

Kelinbutty. Azaz semmi. A semmi nem a valami ellentéte, hanem a végtelenség útja, mely ismét a nagy semmibe torkollik.

Olyan buták az emberek, és tökfejek, hogyha én nem lennék autista megmondanám nekik, hogy... De így is leírom, csak hogy tudjátok. A ti utatok zavaros, és igazi arcotok nem mutatjátok. Az igazságot pedig sértésnek fogjátok fel, pedig ha tudnátok, hogy az igazság a szeretet első lépcsőfoka! Mert ha én azt mondom az utcán hangosan valakinek, hogy „Csúnya vagy, öreg, ráncos, fogad meg nincs!" attól miért sértődtök meg? E miatt talán elvész a szeretet? Az igazságot zárjam magamba? Judit is azt monda, hogy ilyeneket nem illik mondani, amikor én hasonlókat mondtam Hajnira. De Judit is téves úton jár e tekintetben, az igazság dolgában. Miért kövesselek titeket? Ti jók vagytok? (Ezt most minden embertől kérdem.) Mert ha jók vagytok, akkor én azt miért nem érzem? Ha szerettek engem, azt miért nem érzem? Ha igaz a ti utatok, akkor én miért vagyok bezárva önmagamba? Ha ti normálisok vagytok, én miért nem? Hogy kövessek egy olyan utat, ami káoszból káoszba vezet? És ha nekem nehezebb: egyáltalán miért én kövesselek titeket?

2003. július 24. csütörtök

Volt egyszer egy kislány, ki a szeretetet nem kérte. Van most egy nagylány, ki a szeretetet kéri, de nem kapja, és nem is érzi.

Volt egyszer egy kislány, ki az ölelést nem kérte. Van most egy nagylány, kit – ha ölelni akar – mások löknek el.

Volt egyszer egy kislány, aki nagyon magába zárkózott, de nem tettek ellene semmit. Van most egy nagylány, aki mindenre emlékszik.

Volt egyszer egy kislány, aki nagyon magányos volt. Van most egy nagylány, aki nem tud kitörni önmagából.

Volt egyszer egy autista kislány. Van most egy autista nagylány. De okos vagyok, ezt senki sem tagadhatja.

2003. július 25. péntek

Új gázgyújtót kellett vennünk, mert a régi elromlott. Ennek elég furcsa a hangja, nem mertem a kezembe venni, olyan furcsa. Attól féltem, hogy felrobban. Mindig félek attól, hogy aminek furcsa vagy erős hangja van, az felrobban. Ezért is szoktam gyakran befogni a fülemet. Anya vett nekem egy új könyvet. A tapintása nagyon jó és a borítója is nagyon megtetszett: 2 kislányt és egy kisfiút ábrázol.

1999-ben adták ki. 231 oldalas. Nekem a könyvek a mániám. Megszállottan gyűjtöm őket és megszállottan olvasom, falom magamba (bár az olvasás kevésbé megszállott dolog, mint a gyűjtés). Kisgyermekkoromban lomtalanításkor is a szemétben turkáltam egy-egy elhasználódott, elrongyolódott újságért vagy könyvért. Volt persze pénzünk venni, de nekem mindenhonnan kellett a könyv. Mamámtól is elég sokat elhordozgattam.

2003. július 26. szombat

Új gyógyszert írtak fel nekem tegnap, ez is valami antipszichotikum. Muszáj volt, mert a régitől egész délelőtt kómás voltam, és nem voltam magamnál. Még nem tudhatom előre, hogy ez az új használ-e, vagy nem. Ha nem lesznek dühkitöréseim, akkor használ. Ha lesznek, akkor nem használ. A fülbevalót még most sem szoktam meg. Béna dili autista!!!

2003. július 27. vasárnap

Ma azon gondolkodtam, hogy vajon miért tapad a gondolatom minden nap egy adott témára, vagy tárgya. Persze ez nem mindig vesz igénybe (mármint a perszeverálódás) egy egész napot. Van, amikor csak fél óra, vagy mondjuk egy óra. És ilyenkor az adott dolgot, témát, ami foglalkoztat, nem tudom kiverni a fejemből. De még mindig jobb gondolkodni, mint gondolatok nélküli világban élni. Mert a nukleáris autizmus jelenti valójában a teljes gondolat-nélküliséget. Asperger-szindrómában egyáltalán nem létezik ilyen. Ezt megfigyelések és olvasmányok alapján tudom. Én valójában minden nap utazok a gondolat-világban és a gondolkodás-nélküliségben. Ez az állandó ingázás elég fárasztó mentálisan. Így nem lehet normális életet élni.

2003. július 28. hétfő

Délelőtt magába rabolt a némaság, mindenféle tekintetben alulingerelt voltam. De ilyen állapotokban is tudok egyet-mást magamról. Bár anya mondat, hogy ilyen állapotban ne menjek pszichoterápiára, mert a kórház tőlünk nagyon messze van, és el is üthet az autó. De nem szokott elütni az autó. Nagyon befelé voltam ma önmagamban, és aki e sorokat olvassa, az segítsen kérem, mert én szóban nem tudok segítséget kérni, mert ez egy nagyon bezárt világ és nem lehet kitörni hozzátok. Délután meg túlingerelt állapotban voltam. Nem tudom, mi a baj az agyammal, de egyre furcsább tréfát űz velem. Nem lehet így élni. Aki e sorokat olvassa, értse úgy, hogy most már ő is belépett az én életembe, hiszen már sok mindent tud rólam, aki egy olyan ember vagyok, hogy írásban mindent elétek tárok, mert kell és ki is kívánkozik belőlem ez a sok hülye dolog, már mint ahogyan leéltem eddigi életemet. SOS!

2003. július 29. kedd

Egy bizonyos személy azt mondta nekem ma reggel, hogy ne írjak se naplót, se önéletrajzot többé. Ezt azzal magyarázta meg, hogy így még többet gondolok magamra. Nem árulom el, hogy ki volt az a személy. A naplóírást egyelőre foly-

tatom, mert jó esti, vagy éjszakai elfoglaltság ez. És hátha találok megoldást a saját bajomra! Miért ne lehetne? Ha ilyen jól fel tudom fogni, és le tudom írni, ami bennem van, akkor nekem kell rá megoldásokat találnom. Mert 1-2 orvos olyan furcsa bután néz rám, mint valami marslakóra, azt sem tudják, hogy mi fáj nekem és mennyi a félelem, és még ők akarnak de hogy! segíteni! Ők nem tudnak biztosan vagy lehet sohasem segíteni. Nekem kell megtalálni az utat a zűrzavarból a fénybe, és az út végén titeket.

– Anya, szeretsz?
– Szeretlek.
– És meddig szeretsz?
– Örökké.
– És ha meghalunk?
– Akkor is szeretlek.
– És hogyan?
– Angyalként.
– Angyalok leszünk?
– Te most is angyal vagy.

2003. július 30. szerda

Nem bírom már tovább ezt az életet. Állandóan (vagyis a héten gyakran előtörő) suicid-gondolataim vannak. Nem tudom, miért, de nyáron jön rám a frász mindig és véget akarok vetni ennek a hepehupás káoszos életnek. Ennek megvan az oka. A vizuális alulingereltséget már egyszerűn nem bírom elviselni, mert ez egyenlő az én-állapottal, vagyis azzal, hogy önmagamon belül élek, és nem látok ki a fejemből. A másik ok az, hogy az ilyen korlátolt autista életnek nincs egyáltalán értelme, mert én nem vagyok hasznára a társadalomnak (most öcsém régen elhangzott szavai jutnak eszembe: „Mit csinálsz te? Soha semmit. Fölösleges vagy."), legfeljebb remélem hasznára lehetek az orvostudománynak, mert ez a dolog még éltet, már mint az, hogy én leírok nektek mindent erről a nyafogó belsővilágról, és hátha egyszer ezek a szavak segíteni tudnak majd az autista népségen. (M.A.! Most te jutottál eszembe, mert április 23-án azt kérdezted, hogy voltak-e öngyilkossági gondolataim, de én „nem"-mel válaszoltam, mert akkor pont éppen nem voltak. A „volt – van – lesz pedig összecserélődik bennem, mert néha összekeverem a jelent a múlttal. Ne haragudj.)

De nem lehet elviselni ezt a bebörtönzött, alul- (vagy túlingerelt) életet, ezt az állandó kiszolgáltatottságot és ezt az állandó kirekesztettséget.

2003. július 31. csütörtök

Valaki tegnap éjjel azt mondta (na jó, anya mondta, elárulom), hogy nekem még rosszabb, mint az értelmi fogyatékosoknak, mert én mindent átlátok majdnem kristálytisztán. De ezt már más is mondta nekem. Azaz nagyon sokan. És azt hiszem, igazuk is van. Én mindent tudok magamról. Na jó. Szóval ma próbáltam azt, hogy (…) sétálni, be a városba. Nem is volt semmi gond. Addig OKÉ. Most is kicsit OKÉ még, de igazán nem is tudom-, hogy OKÉ-e vagy nem OKÉ. De azt

el kell nektek árulnom, hogy minden este azzal a gondolattal fekszek le, hogy: „Már egy nappal megint kevesebbet fogok szenvedni."

2003. augusztus 1. péntek

No de igazán... Ma is jó sokáig simogattam a szokásos fenyőfa megszokott tűleveleit. De most már ezt többször nem fogom leírni, mert leírni mindig ugyanazt unalmas dolog. Inkább azt írom le, hogy mi történt ma... Ja, de nem is történt semmi. Akkor meg minek vettem kézbe a naplót?

2003. augusztus 2. szombat

A Félkegyelműt olvastam nemrégiben, de hamar félbehagytam, mert Dosztojevszkijt nem értem. Már mint azt nem értem, hogy Miskin herceg, az úgynevezett félkegyelmű miért félkegyelmű, pedig pont ezért akartam elolvasni ezt a könyvet. Miskin herceg mindig megmondja az igazat és szerintem jól el tud beszélgetni mindenkivel, hiszen minden emberrel szóba tud elegyedni, és szerintem ez egyenlő a teljes „normálissággal". Ha valaki olvassa ezen sorokat, és olvasta a Félkegyelműt, kérem szépen, tájékoztasson afelől, hogy miért bolond Miskin herceg, és mondja meg azt is, hogy miért nevetik ki az emberek, ha olyan jól el tud beszélgetni mindenkivel. Én örülnék neki, ha nekem is olyan kommunikációs készség jutott volna osztályrészül, mint Miskin hercegnek. Ma órákon át bámultam kifelé az ablakon, ezt a 4-sávos autóutat néztem, a rengeteg sok kocsival, mert enyhe vizuális alulingereltség tört rám. Érdekes! Ha enyhe fokban tört rám az alul- vagy túlingereltség, akkor tudok ellene tenni valamit. De ha túlságosan elnyel az alulingereltség, akkor nem tudok ellen tenni semmit, bárhogy is próbálkozom.

Hajni! Ne felejtsd el, hogy mondani akarok neked valami nagyon fontosat (négyszemközt!). Ma egyszer nagyon szomjas voltam, de elfelejtettem inni, pedig a poharamba is engedtem vizet, de mégis elfelejtettem meginni, pedig nagyon szomjas voltam. Most is nagyon szomjas vagyok, de nincs kellő motivációm kimenni vizet inni. Lehet, hogy egyszer még a végén szomjan halok. Arról kéne egyszer könyvet írni, hogy van olyan ember, aki akkor is szomjan hal, ha van körülötte temérdek víz. Mert nem arról kellene könyvet írni, hogy a Miskin herceg bolond. Ő inni is tud, beszélni is tud, akkor meg miért bolond? De akkor én félkegyelmű vagyok, csak mert megint egy órája szomjan halok és még sem iszok?

2003. augusztus 3. vasárnap

Hát igen, van az úgy, hogy az ember kilép az önbörtönből.

2003. augusztus 4. hétfő

Erika szeme néha olyan, mintha könnyes lenne, de nem sír. Ő már régen hozzám tartozik, de nem tudom, miért olyan furcsa a szeme néha. Persze könnyebb lenne, ha tudnám, hogy tényleg szomorú valami miatt, de hát honnan tudjam? És a könnycsepp egyenlő a bánattal? Mert ha csak épp egy kicsit könnyes a szem,

akkor mondjuk csak kicsit bánatos valaki? De én (...) láttam mély szenvedést olyasvalakiben, akinek a szeme épp csak picit könnyes volt. De ha a könnycseppnek van többféle hátsó szándéka (mint pl. a bánat, vagy a szenvedés), akkor ugyan honnan tudja az ember, hogy az a másik éppen kicsit bántatja van, nagyon bánatos, vagy éppen szörnyen szenved? Ebben az érzelmi témakörben mindenképpen megkérdezek valakit, és autistátlanodni fogok.

2003. augusztus 6. szerda

Kanadáról, a sarkvidéki részről néztem meg egy dokumentumfilmet, de megdöbbentett, hogy az ottani inuitok (eszkimók) csak úgy leölik a jegesmedvéket. Nem tudom, hogy lehetnek ilyen barbárok az emberek. Szegény jegesmedve. Nagyon sajnálom. Én nem tudnék ilyet tenni akkor sem, ha éhen halnék. Más miért vetemedik vajon ilyen szörnyű tettekre? Miért ilyen fontos nekik az evés? És egyáltalán: ha van más étel, minek ölték le a jegesmedvét? Én még a hangyát is kikerülöm a földön, és a legyet sem csapom le a lakásban. Más miért olyan rossz? Hogy van szívük fájdalmat okozni a medvének, vagy egyáltalán: akárkinek? Ez már a XXI. század, és itt tényleg csak a technika fejlődik, de az ember nem.

2003. szeptember 23. kedd

Jó sokáig nem írtam. Mert azt akarták, hogy ne írjak. Én meg hallgattam rájuk. Augusztus 22-én kiderült, hogy daganataim vannak. Ráadásul kettő is. Az egyik majdnem 5 cm-es a bal oldali petefészekben (a Douglas-árokban), a másik 10 cm-es a jobb oldali petefészekben. Szeptember 2-án műtöttek meg. Akkor derült ki az is, hogy endometriózisom van. A méhnyálkahártyám a méhemen kívül termelődik, és rátapadt a vakbelemre. Hú, anyuska nagyon sírt, amikor az ultrahang kimutatta a 2 daganatot. Én mondtam anyus ne sírj, ez (...) műtét, és eszem ágában sincs most meghalni és itt hagyni akiket szeretek.

A műtőben volt egy kis frász, mert nem aludtam el az altató-infúziótól jó sokáig, és fú, minden zöld volt, de ronda! És a vérnyomásom leesett 80/50-re, na, akkor azt hittem, itt fogok (vagyis ott) meghalni.

A műtét utáni kiszolgáltatottsági állapotot én nem bírtam elviselni. Levetkőztettek. Katéter. Megfürdettek. Megetettek. Én nem fogom még egyszer megműteni magamat, így is elég kiszolgáltatott az autista élet! Vagyis én már nem vagyok autista, hanem én vagyok auciszta, azaz aucisztikus, így az én betegségem neologizált aucisztizmus, azaz a autizmus és ciszta. Egész műtét alatt álmodtam. Láttam a nagy sötétségben egy hosszú ősz hajú férfit, és körülötte szőke göndör hajú gyerekek (kisfiúk) ugrándoztak és táncoltak s rám mosolyogtak. Körülöttük nagy volt a fény, de mögéjük néztem, és ott volt az egész világegyetem a borzasztó nagy sötétséggel együtt. Az egyik kisfiú rám nézett, és ezt mondta: „Menj vissza! Nemsokára felébredsz!" És ez az álom kb. 20-szor megismétlődött egymás után.

De hogy lehet valaki egyszerre autista és daganatos? Ki akarja, hogy így legyen? És miért pont nekem kell szenvednem? Hol itt az igazság? És ha nekem

nem fáj semmi, akkor miért pont legjobban attól félek, hogy egyszer valami nagyon fájni tud? Na jó, tudom. Azért, mert büntetlenül nem úszhatom meg, hogy minimális a fájdalmam, mert az éjszakás nővérke is mondta, hogy ekkora és ilyen (vérrel telt) daganattól nekem ordítani kellett volna a fájdalomtól.

Már rég kijöttem a kórházból. Azóta kicsit megváltoztam. Néha dadogok, vagy egyszerűen csak „összegabalyodik" a nyelvem. És állandóan repdesek. Azt mondják, többet szárnyalok, mint egy madár.

2003. október 1. szerda

A Judit meg a Hajni jó barátaim a Kutatócsoportnál. Ma találkozhattam végre velük újra. Azelőtt csak június 18-án láttam őket, és hú! most annyi mondanivalóm volt, hogy csuda. Túlbeszéltem még a Hajnit is, pedig neki olyan a természete, hogy lyukat beszél az ember hasába. Persze nem igazi lyukat, ezt csak a köz-mondás mondja, de ha olvasod ezeket a sorokat Hajni, akkor is nyugodt lehetsz, mert a sok beszéd kiszabadít saját fogságomból, és ez nekem jó. Judit! Bocsánatot akarok kérni tőled, mert azt mondtad, hogy azt hitted, hogy nekem fáj a fejem, ha verem a fajátékokkal. Akkor szoktam főleg verni, ha fáj, vagy ha nem tetszik valami. Most éppen fájt, mint tudjátok, és őszintén az sem tetszett, hogy nem maradhattam (azaz költözhettem be) a Kutatócsoportban. Ti mind nagyon jó emberek vagytok, csak azt nem értem, hogy engem a pszichológus-társadalmon kívül miért nem szeret (majdnem!) senki. A Márk is a klubban olyat mondott nekem, hogy „a csiga is gyorsabb nálad, és többször elmegy!". Hát ezt először nem értettem. Utána úgy gondolom arra gondolt, hogy hát de mit tudom én! És olyan ellenséges volt velem, hogy most, mikor írom ezen szavakat, csak felzaklat. A Csongor pedig aranyos kisfiú, na igen, persze már nagyfiú, mert 17 éves elmúlt. Csak nagyon túlakarja szeretni az embert, már az nem baj. Nekem is szükségem van ilyen szeretetre. Rolleroztunk ketten az udvaron, de egy idő után meguntam, és mondtam Csongornak, hogy menjünk be a többiekhez, de azt mondta, hogy jöjjenek ki őhozzá („Majd kijönnek utánam.") De én erre mondtam a Csonginak, hogy menj már, ez a világ nem tud hozzánk alkalmazkodni, nekünk kell. Erre se szó, se beszéd, berohant a többiekhez. Tetszik az ugrálása. Olyan, mint egy pillangó. A repkedő Ákos a legfurcsább. Aki a földgömböt pörgeti. Valahogy nem merem megkérdezni tőle, hogy mikor született, vagy hogy hány éves. Talán azért nem, mert tudom, hogy úgysem válaszolna. Na jó. Mára befejezem „embertani" dolgozatomat. (Pedig mostanában kutatom az embereket és figyelem őket, hátha megértem őket. Néha sikerül.) Ma is pl. kitaláltam csak úgy magamtól, hogy a Hajni mire gondolt. Az Juditon nem volt rajta a 2-szíjas karóra. Juditot egyszer fejbevágtam a dobverővel, de azt mondta, hogy ő nem szereti az ilyet. Ezek szerint neki most nem fájt a feje, pedig fájhatott volna, mert nekem is fájt. És neki meg pont az fájt, hogy ráütöttem. Hát nekem pont az nem fáj.

Ja, Judit és Hajni! Nagyon sajnálom, hogy széttörtem magamon, a lábamon azt a fajátékot. Kit sajnáltok? A fajátékot.

A Panna is kedves nagyon, aki 1976. január 24-én született. De olyan kicsi! Mondjuk az nem baj. Mert van olyan ember, aki lélekben kicsi. Az az ember lélekben kicsi, akiből nem sugárzik a szeretet. De Pannában van szeretet, és ő na-

gyon nagy lélekben. Hú, de én nem érdemlek ennyi szeretetet, amit tőletek kapok, mert… hát, majd elmondom. Kell a szeretet, de egy autista, aki kiszolgáltatja magát teljes mértékben a társadalomnak és az embereknek, azt nem kell túlszeretni, mert egyszerűen nem érdemli meg. Már hogyan is érdemelnék (de miért is várok én el) ennyi szeretetet, amikor rátok nem tudok figyelni és mindenkit csak felidegesítek.

2003. október 3. péntek

„Mit csinálsz te? Kihívom a bolondokházát. Miért vágod földhöz a telipakolt szatyrokat? Beadlak otthonba." „Éppen erre várok, mert elegem van belőled meg ebből a hülye városból."

2003. október 4. szombat (azt hiszem), de az biztos, hogy 4-e

Ma el voltam merülve a gondolatok-nélküli világban egész napra. Na nem baj. Estére magamhoz tértem. Amúgy én nem akarok már nyavalyogni, és „példabeszédek"-ben hozzátok szólni erről a dili állapotról, mármint az autizmusról, mert szerintem senki sem érti, ugyanis ha értené, tutira biztosan lehetséges, hogy segítene. Na mindegy. Nem kell segítség. Jól vagyok én így is. A gondolat-nélküli világ olyan, hogy nincs félelem, nincs szomorúság, sem harag, sem öröm, sem érzelem. Anya azt kérdezte, hogy mit csináltam én egész nap a szobámban, mert ki sem jöttem. „Semmit." – válaszoltam. „Ja, ültem." – tettem hozzá. Éjjel ½3-ig nem aludtam. Ez majdnem a rekordom. De az igazi rekordom az, hogy egyszer 2 nap, 2 éjszaka egyáltalán (egy percet sem) aludtam. Azért nevezem ezt rekordnak, mert még csak fáradt sem voltam, ugyanis elfelejtettem fáradt lenni. Ez olyan, mint amikor a Kutatócsoportnál elfelejtettem fájni, amikor is a fajátékot széttörtem a lábamon. Néha amúgy tudok fájni, főleg akkor, amikor nem merülök el annyira önmagamban. De most ez nem érdekel, hogy íiírtó sajnálom azt a játékot és hogy miért tettem? Igazán megmagyarázni sem tudom. Most biztos az egész Kutatócsoport szomorú a fajáték miatt, vagy haragszik énrám, és előbb-utóbb onnan is ki fognak hajítani, mert törő-zúzó dili-fejű gyerek nem kell a kutyának se.

Mostanában rossz vagyok, mert a legapróbb dolgok felidegesítenek. Hétfőn a pszichológusom a cappucinómba sárga kanalat akart tenni (azaz bele is tette), amikor nagyon jól tudja, hogy én a cappucinót fehér kanállal kavargatom. Úgy bedühödtem, hogy feltúrtam az egész irodát, mindent szétdobáltam, és hú! a pszichológusomhoz vágtam az egyik IQ-kiskönyvet. Aztán este felhívott és azt mondta, hogy hétfőn elver. De nem teheti meg, mert pszichológus. De meg amúgy is! Nyugodtan megverhet, csak nekem ne adjon sárga kanalat.

2003. október 5. vasárnap

Nem vagyok süket!!! Nyugodtan becsukhattok minden ajtót, úgy is mindent hallottam, amit rólam beszéltetek. Azért nem kellene ennyire gyagyának nézni, mert most már ebből elég volt és kezd felmenni az agyvizem, mert nem vagyok sem dilis, sem fogyatékos, sem süket. És ha otthonba akartok küldeni, miért nem teszitek meg? Nem kell válaszolni. Ezt is hallottam. „Mert hát akkor mit szólnának az ismerősök, meg…" Hogy miért üvöltök állandóan? Mert büdös, hangos,

ronda ez a világ. Hogy miért nem akarok kimenni az utcára? Mert, ugye a pofámba röhögnek. Hogy miért akarok a Kutatócsoporthoz költözni? Mert ott rendes emberek vannak. Hogy miért vagyok autista? Keressétek a választ meg ti.

2003. október 6. hétfő

Nagyon sajnálom azt a fajátékot, de nagyon. A pszichológus megint kapott egy-kettőt. Ide is, oda is, piff-paff-puff. Hogy miért csinálom? Nem tudom. Mit tudom én. Ha tudnám, hogy kit miért kell megverni, akkor nem verném meg. Dühös vagyok? Lehetséges, de nem biztos, mert amikor ütök, nem mindig érzek dühöt.

És nem csak ő kap 1-2-őt, de mindenki, aki útba kerül. Meg amúgy belefáradtamazéletbe.Kicsitsok,aminekemjöttasorstól.Autizmus,immuntrombocitopenia, állandó tachikardia és szubfebrilitás, struma, nyaki erek meszesedése, gerincferdülés, szívzörej, hormonzavar, endometriózis, daganatok a petefészekben. Vajon mi lesz a következő?

2003. október 7. kedd (lényeges tőmondatok)

Ma még nem vertem meg senkit.

Nagyon sajnálom azt a fajátékot.

Hosszú az élet.

Megöregedtem.

Aranyosak a gyerekek az autista iskolában.

Nagyon sajnálom azt a fajátékot.

Nagyon sajnálom azt a fajátékot. (Jé! Mind a 3 fajáték szó f-betűjét fentebb másként írtam.)

2003. október 8. szerda (lényeges mondatok)

Ma nem vertem meg senkit.

Nagyon sajnálom azt a fajátékot.

Krisztina kisfia („kriszfia" – jó neologizma, ha-ha) egy héttel ezelőtt szerdán lázas lett.

Remélem, nem beteg mindig minden szerdán.

Nagyon sajnálom azt a fajátékot. Írtam is róla egy verset. Anya ezt kérdezte: „Még mindig itt tartasz?" De ezt a verset nem mutatom meg senkinek.

Klit-klit szuma szom umo umokini.

Ugye engem mindig szeretni fogtok, akik ezt elolvassátok, és a Hajni és a Judit, a Teri a '76-Panna szeret ugye mindig?

1959. június 8-ai Erika már nem szeret, mert megvertem, de én nem tehetek magamról!

1944. decemberi Hedvig engem nem szeret, mert december 18 óta nem szólt hozzám, és nem is láttam. Szomorú vagy haragszik rám vagy miért?

De én tényleg nagyon sajnálom a fajátékot.

Ugye járhatok hozzátok mindig és nem dobtok ki, mint egy kutyát?

2003. október 10. péntek (emberkutatási vizsgálatok)

1963. december 6. = Hajni =

Azt mondja, hogy szeret, de ugyan miért szeret-e engem, amikor fejbevágtam előtte a dobverővel? Haragszik rám, olyan volt a viselkedése. De szomorú is. Azt nem tudom, miért. Túl sokat beszélsz. Meg vagy öregedve. Jó szakember vagy. Túl sokat tudsz. Ne akarj ennél többet tudni. Túl sötét színű a szemed. Valami rossz történt veled a nyáron. Október 1-én egy csomó bajom volt. Nem segítettél. Na mindegy. Azért én még szeret. Házszám 10.

1976. május 19. = Judit = Min gondolkozol állandóan? És miért felejted el mindig feltenni a 2-szíjas karórádat? Nem vagy „jelen"(magadnál) egyik beszélgetésen sem. Egyszer kikapcsolsz csak úgy, utána bekapcsolsz. Ne is tagadd, átlátok én sok emberen, csak mindig dilis hülyének néztek. Jézusról olvass, ne Thomas Mannt vagy Szabó Magdát. Mann már rég halott, és Szabó is nemsoká (nagyon-nagyon hamarosan) meghal. Jézus a szívünkben él örökké. Amúgy te is azért okos vagy, annak ellenére, hogy „gyerek" vagy. (A felnőtt kor szerintem 30 évkor kezdődik.) Heni szeret. Házszám 48.

1976. január 24. = Panna:

Szeret parancsolgatni. („Vedd le a walkmant a füledről! Beszélgetni fogunk!" – 2002. 10. 17., csütörtök, 11.10) Április 23. = Ne akard, hogy én táncoljak, mert soha sem fogok. A figyelmi képességed kiváló. De a dolgok mélyére is kell ásni néha. Aranyos kicsi lány vagy, de nekem ne parancsolgass, mert felemellek és megpörgetlek a fejem fölött. Heni szeret. Házszám 20. (Ja, és belőled, rólad sugárzik a szeretet. Nem kell ennyi, mert én arra sem vagyok méltó, hogy belém rúgjanak.)

1970. = Teri!

Átsiklasz a dolgok felett. Azt se mondtad meg, milyen hónapban és napon születtél, és a házszámodat se tudom. A hajad állandóan változik, ember legyen a talpán, aki téged felismer. (Olyanra csináld a hajad, mint amilyen április 23-án volt, mert az nagyon oké volt). Kedves a tekinteted (azaz lenne), ha nem rohannál el, vagy több szemkontaktust tartanál. Túl kíváncsi vagy néha. Nem kell. Olvasd el Marc Segar: Életvezetési útmutató Asperger-szindrómában szenvedő személyek számára című könyvet, és akkor megtudod, hogyan kell megfelelő szemkontaktust fenntartani. Megírtam az elemzést. Majd folytatom holnap.

2003. október 12. vasárnap (emberkutatási vizsgálat folytatása)

1971. december 19. = M.A.

A klubban ez év január 15-én voltál először. Igencsak zavarban voltál, de ezt én nem tudom pontosan megállapítani. Lehet, hogy csak féltél vagy ideges voltál. De az is lehet, hogy szomorú voltál, vagy haragudtál valakire. Na mindegy.

1944. december = Hedvig:

2002. okt. 17. = az első vizsgálat = Teljesen normális viselkedés. Kézfogás, mosoly. Igen, ez kell. Aktivitás oké.

2002. dec. 18. = a 2. vizsgálat = Nyilvánvaló zavartság, vagy félelem. Ide-oda való rohangálás. Kézfogás nincs. Mosoly nincs. Igen, én írtam le minden egyes szót. Igen, 10 éves koromban a legelső szavakat. Na mindegy. Unalmas.

Ja, és mindenkinek üzenem, hogy ne mondjanak rám olyanokat (rám vagy az irományaimra), hogy különleges, komplikált, furcsa, megdöbbentő! Nem vagyok én semmilyen se. Heni nulla.

2003. október 15. szerda

Hajni! Hajni! Hajni! Én azt szeretném, ha játszanánk, amikor nálatok vagyok. Mindenki azt mondja, hogy olyan vagyok, mint egy 4 éves, de hát én egész gyerekkoromban nem játszottam, és azt is meg kell tanulni! Meg amúgy is! A kisgyerekek is előbb játszanak és utána kezdenek el beszélni. Nos tehát, ha az én életemből kimaradt mindez, akkor 23 év után ideje bepótolni mindent. Ti meg a vizsgálaton úgy néztetek rám, mint egy marslakóra. És engemet ne frusztráljatok olyanokkal, hogy mit várok el és mit akarok, amit 10 évvel ezelőtt szajkóztam, na hozzám szóltak („Peter McCallister vagyok. Az apa. Egy lakosztályt szeretnék. Jó nagy ággyal. Tévével. és olyan kis kulccsal nyitható hűtőszekrénnyel. Hitelkártyával? Hát persze!" – részlet a Reszkessetek betörők II. c. filmből.)

Judit! Judit! Judit!

Hú, te tök jó, megdöbbentő arcokat tudsz vágni! Szuper! Ez egy kicsit felhúz önmagamból, nagyon tetszik.

Teri! Teri! Teri!

Hozzád költözök, punktum. Neked van gyerek. Az nagyon jó. Akkor lesz kivel játszanom.

Hedvig! Hedvig! Hedvig!

Hozzád is odaköltözök, de majd akkor, ha nyugdíjas leszel, mert akkor mi jól megleszünk, és elmagyarázom neked, hogy milyen nehéz ez az élet; és hogyan lehet 20 évesen úgy gondolkodni, mint akinek több tapasztalata lenne a világról, miközben ki van rekesztve belőle. (Lejössz az egyik beszélgetésre és játszol velem? Szívesen látlak. De azért odaköltözök hozzád is.)

Lili, Lili! (vagyis a portugál lány!) Szia! Lili! Szia! Veled elmegyek Portugáliába, ha elviszel. Én pedig elviszlek utána Judittal Kanadába, mert ott játszódik a Váratlan utazás című sorozat, a kedvencem. Neked tudni kell, hogy én minden tudok az autizmusról, mert nagyon okos vagyok. Barát vagy te is velem? Naná. Ezt már megbeszéltük. Szeretsz? Szeretlek. Oké. Meglátogathatsz te is, ha bent vagyok az Ambulancián. Mondd meg a Juditnak vagy a Hajninak vagy a Terinek, hogy ezt fordítsák le neked. Lili, Lili!

Panna! Pann! Pan! Pa! P! ?!

Én azt kérdeztem tőled október 15-én, azaz ma, hogy szeretsz-e te engem. Azt mondtad, hogy neked sok idő kell ahhoz, hogy valakit megszeressél. Ez buta dolog. Mert mire megszeretnél, addigra meg is halhat az ember. Nekem márciusban derült ki, lesz-e komolyabb bajom vagy sem (tudod: dig-dagi-daganat). És ha akkor meghalok? Akkor még időd sem lesz megszeretni én. És úgy nem jó.

2003. november 30. vasárnap

Mégis csak folytatni kellene ezt a naplóírást. Másfél hónapja egy szót sem írtam. Igaz, nincs is igazi mondanivalóm. A tapétába már nem dörzsölhetem a fejemet, se a kezemet, mert új a tapéta. E helyett inkább az ágyamat birizgálom az ujjaimmal. Ha lefelé húzom rajta a kezem, akkor totál sima, ha felfelé, akkor meg olyan „szúrós" fajta.

A műtét óta tényleg nagyon megváltoztam, mert szinte állandóan túlingerelt állapotban vagyok. A fülemet állandóan be kell fogni, és bár vizuálisan is túl vagyok ingerelve, ennek ellenére az átlátszó delfinemet forgatom a szemem előtt, amiben arany színű pénzérmék villognak, és irtó jó látvány. És az elemlámpát újra kézbe vettem, annyi év után, és ismét állandóan csak a szemembe villogok vele. hogy miért teszem, ha amúgy is káoszos a világ, és a látnivaló tűrhetetlen? Fogalmam sincs. Egyszerűen nem értem magamat. Ha logikusan végig gondolom, hogy mit művelek, hát csak annyit mondhatok, hogy olyan, mintha azt akarnám, hogy romoljon a helyzetem, vagyis az állapot az autizmusban.

Néha persze voltak alulingerelt óráim, napjaim is, de olyan szörnyű ritkán, hogy talán 1-szer vagy 2-szer.

A figyelmem teljesen csapongó, semmi sem tud lekötni. De megpróbálok visszatérni a rendes életbe (már mint ahogy a műtét előtt éltem).

A rokonokat, a suliban a tanárokat, Hajnit és Juditot is állandóan kérdésekkel nyaggatom. Én tud, hogy miért. Nem árulom el. Hát, de tudhatjátok, hogy ugye „mindenki" (sokan) mondják, jó a kedved? Ennyire érdekel? Hát de igazán, na jó, megmondom, nekem olyan rettentő nagy a félelem belül, és a kérdések elnyomják a félelemnek 20%-át kb. Ahogy az egyik együttes énekli: „lehet, szemtelenül élek, de így jó, mert sohasem félek".

Ja, erről a „szemtelenül"-ről jutott eszembe, hogy ismét ugyanazt csinálom, mint ez előtt 10 évvel: ütögetem a szememet, de úgy, hogy ihaj! De azt nem várom meg, hogy bekéküljön, mert vinnének rögtön a diliházba, teligyógyszereznének és leszíjaznának. Hát engem még a műtétkor és a műtét utáni napon is leszíjaztak, mert lekötötték a kezemet. Ja, és üvöltési rohamaim is vannak, de próbálom magam féken tartani. A zene csodát tesz, úgyhogy ilyenkor jöhet a walkman vagy a magnó, vagy a rádió!

2003. december 1. hétfő

Kínzó alulingereltség. Annyira kínzó, hogy eszembe sem jutott elővenni az elemlámpát, hogy belevilágítsak a szemembe. Milyen rossz így leélni egy amúgy is elviselhetetlen életet!

Persze annyit azért tettem, hogy kibámultam az ablakon, és a sok száguldó kocsit néztem. Amúgy egész délután ültem, és a mennyezetet bámultam.

Anya megkérdezte este 7-kor, hogy mi lesz az esti film címe. Nem volt kedvem válaszolni, de 8-kor megmondtam anyámnak a film címét. Erre megkérdezte, hogy miért mondom azt, egymás után többször, hogy a Massza, a Massza, a Massza. Nem értettem, hogy miért kérdezi. A végén már meguntam mondogatni, és mondtam neki: „De hát te kérdezted a film címét!" „Ja, csak egy órával ezelőtt" – válaszolta. Nem értem én az embereket. Furcsák. Nem olyanok, mint én. Vagy én vagyok más. Ki tudja, ki a normális?

2003. december 4. csütörtök

Ismét kínzóan gyötrő, magába záró vizuális alulingereltség. Ebből az állapotból nem lehet kitörni. Ha valaki ilyennek született, hát annak így is kell végig élnie az életét. Annyira magába rabol ez a hülye én-állapot, hogy nem tudok rátok figyelni, és csak az elemlámpával világítok a szemembe. Már nem érdekel, hogy ezért azt mondják rám, hogy „hülye", vagy „dilis". És az sem érdekel, ha károsodik a szemem. Senki sem kívánhatja, hogy így éljek. Megvakulni szerintem pedig nem lehet egy vacak elemlámpától.

2003. december 5. péntek

Teljes körű hallási alulingereltség. Az iskolában is most olyan nagy volt a csönd, hogy tűrhetetlen, és tehát fogtam magam és hazajöttem. Itthon jó nagy zajt csap-

tam magam körül, döngettem az ajtófélfát, ütögettem a szekrényemet, csapkodtam az ajtókat, és különféle állathangokat utánoztam.

Délután vizuálisan voltam magamba zárva, de a szokásos elemlámpa helyett inkább felkapcsoltam minden villanyt a lakásban, úgyhogy „megoldottam" az alulingereltségi problémát, persze az agyam hülye játékát nem tudom leállítani. Más emberek miért nem zuhannak bele úgy önmagukba, hogy ki se látnak a „kulcslyukon", ahogy szokás mondani? Másoknak miért nincs énségük, én-állapotuk? Mások miért mások? Vagy én vagyok nagyon más? Nagyon súlyos vagyok? Ezen hogy lehetne segíteni?

Persze az „epilepsziás" rohamaim miatt is elrendeltek nálam egy 24 órás EEG vizsgálatot a neurológián, de eszem ágában sincs bemenni a kórházba, ugyanis előtte 10 napig egyáltalán nem szedhetnék semmiféle gyógyszert. És akkor nekem szörnyű dühöngéseim lennének.

2003. december 7. vasárnap

Se túl-, se alulingereltség. Ez ám jó! A rossz az, hogy azt álmodtam az éjjel, hogy Teri boszorkánnyá változott, és beledobott egy nagy fekete folyóba, és otthagyott, és egyedül fulladoztam. És itt vége lett az álomnak.

A térképemet birizgáltam az ujjaimmal, ez jó volt. Kényszeres hajvágás ma tovább folytatódott. Hát igen. Egyszerűen nem tudom elviselni, hogy a hajam a fülemhez ér, vagy az arcomhoz ér. Annyira dörzsöl, hogy olyan, mintha elkezdene vérezni az arcom, nem bírom én ezt a birizgálást.

Egy spirálfüzetet is birizgáltam az ujjaimmal, és lapozgattam.

Ez a se túl-, se alulingerelt (mármint vizuálisan és auditívan) is azt jelenti, hogy ki lehet lépni egy percre, vagy egy órára, vagy akár egy egész napra a teljes én-állapotból a részleges én-állapotba. Halljátok??? Ez fontos dolog.

2003. december 8. hétfő

Ma az iskolában egy kifestő-könyv minden egyes oldalán befestettem minden állat szemét kékre, mert kék a kedvenc színem. Mást nem színeztem ki.

Totálisan mindent a 100-szorosára felnagyítva hallottam, de csak még nagyobb zajt csaptam magam körül. Azt álmodtam, hogy egy nagy ketrecbe be vagyok zárva, de hiába feszegetem a szögeket a ketrec „ajtaján", az nem mozdul. Utána abbahagytam, mert láttam, hogy nincs menekvés a ketrecből. Utána belülről kinéztem a rácsokon, de nem láttam semmit, és el kezdtem magamban nevetni.

2003. december 10. (kb.) szerda (kb.)

Az álom folytatódott tovább. Az volt a folytatása, hogy (míg az első álmomban csak 5-6 éves lehettem, vagy még kisebb), most már kb. 13-14 éves voltam, és másztam felfelé egy nagy létrán az égbe, de amikor a „létra" tetejére értem, rájöttem, hogy ez nem is létra, hanem a ketrecnek a legteteje. Csak kívülről nem néztem befelé, tehát nem láttam, hogy ez valójában a ketrec, és nem láttam a ketrec végét. Kívülről másztam fel a ketrec tetejére, de nem akartam szerintem bemenni, se lejönni róla, ugyanis itt véget ért az álom.

Ma kora délután olyan gyönyörűek voltak a fák a ködben, hogy teljesen elcsodálkoztam rajta. Vagyis mármint magamon, ugyanis ki nem állhatom a ködöt, mert ronda. És olyan békések és nyugodtak voltak a fák, hogy csuda. De ez nem az én lelkem kivetítése (vagyis békéje és nyugodtsága volt), mert az én lelkem ma fájdalmas volt, és a gondolatom egy napra perszeverálódott egy adott szóra, amit reggeltől estig ismételgettem magamban. T.O.M. – Theory of Mind.

Kényszeres hajvágásom is tetőfokára hágott. Nem vagyok szép, nem is voltam soha, de a szemem kék, és erre büszke vagyok, mert kicsi korom óta úgy éreztem, hogy a kék szeműek különlegesebbek.

2003. december 11. csütörtök

Nagyon hideg van a lakásunkban, alig van fűtés. Anya állandóan azt vizsgálja, hogy miért. Tehát elkezdi megnézni (vagyis dörzsölgetni) az ujjaival, a kezével a radiátort. De ez nekem nagyon ingerli a fülemet, méghozzá annyira, hogy ordítottam miatta. Anya meg megkérdezte, hogy miért ordítok már megint, amikor nem történt semmi. Hát megmondtam neki, hogy ne dörzsölgesse azt a fránya radiátort.

Délután elrabolt a csend, a némaság. Nincsenek (azaz nem voltak) szavaim. Nagyon sokáig nem tudtam megszólalni, állítólag a semmibe néztem nagyon sokáig. Utána iszonyú fáradt lettem, és már aludtam is el nagyon hamar. Ilyen sokszor van mostanában, ezzel küldtek el epilepszia – EEG – 24 órás vizsgálatra. De, mint már írtam, nem megyek és kész. Úgy sem mutatna ki semmit, csak azt, amit májusban, hogy túl mély, majdnem alvó hullámaim vannak. Szóval, lehet, hogy ennek semmi köze az epilepsziához.

2003. december 12. péntek

Nem tudom, de mostanában nem merülök el a taktilis érzékelés világában, szóval nem simogatok meg dörzsölgetek vagy birizgálok annyira dolgokat, tárgyakat. Néha persze szoktam, de nem kábulok el tőlük. Sokkal jobb mostanában fényforrásokat keresnem, elemlámpába nézni, az úttestet nézni a sok autóval, az utcai lámpákat nézni, a delfinemet nézni a csillogásával együtt, vagy a kezeimet nézegetem, esetleg másnak a kezét.

Ma (ja, és tegnap is), amikor a 4-sávos autóút mellett álltam a járdán, átmenésre várván, többször kapott el az a vágy, hogy lelépjek a járdáról, ráfeküdjek egy kocsi szélvédőjére és úgy száguldjak. Egyáltalán nem volt suicid-gondolatom, vagy késztetésem. Egyszerűen csak száguldani akartam. Időutazó is lennék szívesen. A múltba persze nem mennék. De viszont a jövőbe annál inkább! Mi lesz vajon 300 év múlva? És 500 év múlva? És 600 év múlva? Vajon nem lesz már akkor autizmus? Na és mivel fogják gyógyítani? Jó lenne, ha ez a napló fennmaradna kb. 500 évig, csakhogy tudják majd az akkori orvosok és remélhetőleg nagyon okos tudósok, hogy valaki 2003-ban, 23 évesen, név nélkül szeretné tudni, hogy jól teszik-e majd a dolgukat.

Vajon ki lesz az a zseni, aki feltalálja, hogy mi romolhatott el az agyban? Biztos, hogy Nobel-díjat fog kapni. De azt hiszem, az jobb, ha nem a kitüntetésnek és a pénznek örülnek az emberek, hanem annak, ami mögötte van. (Tudom, hogy fá-

radságos minden munka. Nekem nem kell mondani, vagy bizonygatni. Nekem még az is nehezemre esik, hogy öntsek magamnak vizet, még ha szomjan is halok, vagy bekössem a cipőfűzőmet. Vigasz legyen nektek: én is megteszek minden tőlem telhetőt, és utána persze nekem is jó, ha már nem vagyok szomjas).

Lehet, hogy aki ezt olvassa, már unja, hogy a mai napra milyen sokat írtam, de egyvalamit még feltétel nélkül le kell hogy írjak. Szóval, nos ma is voltam az autista iskolában. Itt 5 éves kortól 14-ig van gyerek. Én csak azért járok oda, mert ebben a városban, ahol lakom (nevét nem írom le, nehogy bármi legyen belőle), nem foglalkoznak felnőtt autistákkal, így nekem nincs máshová járnom, csak oda, hogy eltöltsem a napomat. A korkülönbség egyáltalán nem zavar. A kicsikkel és az öregekkel mindig is jól kijöttem, egyedül a korosztályom az (akárhány éves voltam, vagy vagyok is), ami engem kiközösített, de amúgy engem sem érdekelt soha az, ami a velem egykorúakat.

Nos, azt vettem észre, hogy ezek a gyerekek is bunyóznak egymással és ingerlik egymást. Azt azonban nem mondanám, hogy nem kezdeményeznek semmiféle játékot, vagy kontaktust. Bizarr módon ugyan, de teremtenek egymással kapcsolatot (na igen, rögtön eszembe jutott, hogy én is milyen gyerek voltam, de visszaemlékezni rá teljesen más, mint látni nap mint nap). Csak azt hiszem, itt lehet a baj. Mert a „bizarr–mentes" világhoz nem lehet csak úgy bizarrul közeledni. Én ezt nagyon jól tudom. De higgyétek el, minden hülyeségnek (és még sorolhatnám), a félelem az alapja. Ez a félelem nagyon nagy, és ha totál bizarr az ember, az kicsit megszünteti a félelmet.

Visszatérve az elejére, azt vettem észre, hogy amikor délután kijöttem az iskola kapuján, két 8 év körüli fiú focizott egymással. Volt közöttük valamiféle olyan kölcsönhatás, amit autistáknál nem láttam még. Nos, megálltam és jó sokáig csak őket figyeltem. Aztán hirtelen mind a kettő engem kezdett el nézni. Azaz bámulni. Fogalmam sincs, miért bámultak úgy rám. Na, a lényeg az, hogy olyanok voltak, mint akik teljesen egyformák belülről, mint akiket csak egy közös dolog érdekel, mintha valami furcsa erő összetartaná őket. De igazán megfogalmazni ezt nem lehet. Aztán visszagondoltam az autistákra. És olyat, azt hiszem, nyíltan állíthatok, hogy köztük hiányzik valami olyan, hogy „közös", „ez a miénk", „együtt", stb.... Hát igazán! Én már észrevettem bizonyos különbségeket, de valahogy nem tudom megfogalmazni.

Mára befejeztem emberkutatási vizsgálatomat.

2003. december 13. szombat

Hű, csillog-villog a város a nagy karácsonyi hercehurcától, mindenki veszi a legdrágább ajándékokat és közben lökdösik egymást, és mondják, hogy „haladjál már, mert még egy csomó mindent meg kell venni", de én a Dobó téren áthaladva láttam egy kopottas, nagyon szegényes öltözetű, 2-számmal túlméretezett méretű ruhát hordó kislányt, ... és valami ... . Az apja ment mellette szintén elnyűtt ruhában, ám egyszer csak felcsendül a karácsonyi dallam, és a .... Bizony, bizony. A kislánynak nagyon megtetszett a gyönyörű dallam, míg mellette rohangáltak az emberek, hogy „ez kell", „az kell", „amaz kell", a kislány meg csak hallgatott, és mosolygott, mert ingyen is megkapta azt, amit mások pénzért sem tudnak megvenni.

Hát „izé", be kell nektek vallanom valamit. A lélek legmélyére be vannak zárva az érzelmek, a félelem, a szenvedés iránti fogékonyság, a szeretet meg ilyenek. Ezek számomra olyanra elsöprőek voltak mindig is, hogy egészen kicsike, legapróbb 3 éves koromtól kezdve teljesen bezártam magamba őket, és nem voltam hajlandó, de nem is tudtam kimutatni őket, és a „furcsa, süket, Down-kóros", „fogyatékos" jelzők mellett kaptam olyanokat is, hogy „érzéketlen", „nem vesz figyelembe semmit és senkit", „nem tud reagálni", „gátlástalan", de mind ezen szó szerinti visszaemlékezések mellett az érzéketlenség hangzott el legtöbbször. Hát most meg olyan, mintha kutatnám az embereket, mintha megéreznék előre valamit, hát igen.

HAJNI! Ezt ne mondd el senkinek, és ezt a részt (a 2003. 12. 13-ai naplórészletet senki sem olvashatja el), mert hú, pont a múltkor mondták nekem, hogy hú..., de inkább nem mondom el.

2003. december 14. vasárnap

Kényszeres hajvágás ismét folytatódott. Amúgy ma jó sokat ordítottam. Dilis nap volt ez a mai. A fránya fülbevalót már megint nem tűröm magamban, ja, mármint a fülemben. Ki akarom szakítani. Nem tűrök magamon semmi idegen dolgot. Ma órákig néztem a tévét, de semmit sem fogtam fel belőle, hát csak bambultam szerintem vagy ilyesmi.

A kutyámmal jót játszottam. Bár hamar elfáradt. Már 12 éves elmúlt. Hát öreg meg ilyenek.

A konyhában van egy télapó kifüggesztve az ablakba. Sokat szoktam nézegetni, ahogy az ablakon visszaverődik, ja, mert amúgy világít is. Totál jó, ahogy mondják a mai fiatalok.

2003. december 16. kedd

Nem vagyok én sehova se való. Mindenhonnan kilógok a sorból. Engem nem visel el senki, és közben azt mondják, hogy én nem viselek el semmit. Hát én ezt nem értem. Nincsen nekem tudatteóriám, mert ha lenne, biztos, hogy tudnék mindent és érteném ezt a világot. Persze nem értek semmit, csak próbálok magyarázatot adni egyes dolgokra, de mindent félreértek, ebben már megbizonyosodtam. Hát például félreértettem azt is, hogy a Pannáról én azt láttam, hogy sugárzik róla a szeretet, utána meg azt mondta, hogy nem szeret engem, csak kedvel. Hát még ilyen bénát, mint én! Én sok emberről jót feltételezek, és aztán kiderül, hogy nem úgy van ám! Na mindegy. Nincs TOM-om (Theory of Mind).

Ma alulingereltség látás szempontjából. De csak a kezeimet nézegettem. Püff neki.

Hé haver, hol a kocsim? Püff neki.

Nagyon rossz, hogy az utazás miatt (mivel nem tudok egykönnyen utazni) lemaradok a serdülő klub karácsonyi ünnepségéről. Meg az is rossz, hogy nem beszélgethetek a Hajnival, és nem „piszkálhatom" Judit haját.

Ha ti tudnátok, hogy milyen rossz ez a bebörtönzött élet, hogy semmit nem tudok ellene tenni! Pedig másoknak minden milyen egyszerűen megy, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, hogy elutaznak ide-oda, hogy isznak, ami-

kor szomjasak, hogy leveszik a ruhájukat, ha melegük van, hogy beszélgetnek egymással, hogy érdeklődni tudnak az emberek iránt, anélkül, hogy tanulták volna, mi az az érdeklődés, stb…

A telefonomat ma annyit nyomkodtam, hogy teljesen lemerült. Nem voltam egyáltalán alulingerelve, csak mit tudom én, nyomkodtam órákon át. A végén még elromlik, pedig csak 2003. 09. 23-án vettem. Püff neki.

Hé, haver, hol a kocsim?

Szeress most!

2003. december 17. szerda

A múltkor álmodtam megint, csak elfelejtettem leírni. Szóval, azt álmodtam, hogy 2-3 éves kisgyerek vagyok benne a járókában, cumival a számban és a kezemben. Anya ott volt, rám mosolygott, és adni akart egy cumit és valami játékot, de én elfordultam tőle, és azt mondtam magamban, de teljesen felnőtt hangon: „Nem kell. Már van cumim. Nem látod?"

Ma a kesztyűmmel simogattam az egyik játszótéren az egyik fenyőfa tűleveleit, de most rajtam volt a kesztyű. Ezek nagyon puha tűlevelek voltak. Kezdek (most, hogy belegondolok) megint elmerülni a taktilis érzékelés világában. Még mindig jobb, mint alulingereltnek lenni látás szempontjából, vagy auditívan.

Az iskolában is összevissza nyomogattam a gyurmát, de elég kemény volt.

Figyelemkoncentrálási nehézségeim miatt úgy gondoltam, hogy jobb, ha olvasok sokat. Most egy jó vaskos fantasztikus regényt kezdtem el olvasni. Ez legalább leköti a figyelmemet.

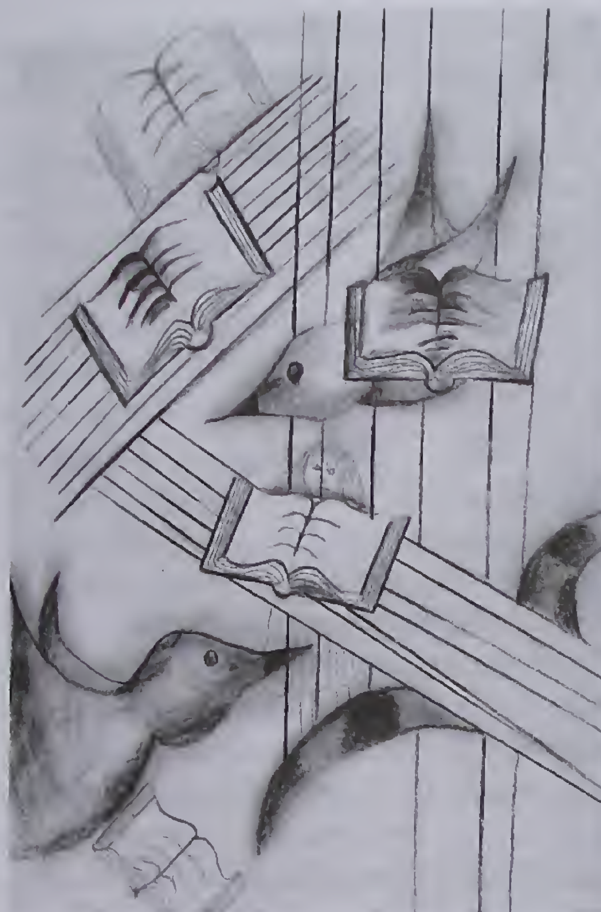
2003. december 19. péntek

Jól van na. Bevallom. Én igenis direkt idegesítek egyes embereket, vagy brekegek nekik, vagy fújtatok, vagy stb… Mindez csak azért van, mert én igenis nem érdemlem meg, hogy jók legyenek velem, jobb szeretem, ha megaláznak, ha fejbevágnak, ha kiküldenek, ha elzavarnak. No de azért ezt sem mindenki teheti velem, mert az utcán ha idegenek csúfolnak, azok megkapják a magukét. De rokonok, ismerősök, barátok, orvosok, szomszédok csak ne legyenek kedvesek egy olyan senkiházi senkivel, mint egy hülye autista. Mert én igenis azt érdemlem meg, ha ordibálnak, fejbevágnak, kiküldenek, elzavarnak. És utána jót röhögök magamban.

Persze azt tudnotok kell, hogy mindenkit másképp érdemes szekálni. Mindenkit másképp kell. Valakit lehet és valakit nem. Valami az agyban azt mondja, hogy nekem minél lejjebb kell kerülnöm az emberiségből, mert hülye vagyok, és nem érdemlek mást, mint PÜFF NEKED HENI.

Ma voltunk anyával az egyik belvárosi áruházban. Amikor jöttünk kifelé, láttam dr. X.Y-t, de anya ezt mondta: „Nem láttad dr. X.Y-t? Itt ment el." „De, láttam." „Na és hogy láttad, ha oda sem néztél, mert teljesen más irányba figyeltél?" – kérdezte anya.

„Nem kell odanézni mindig, ha ismerősöket lát az ember. Szem nélkül is lehet érezni, hogy valaki, akit ismerek, itt járt a közelemben." – válaszoltam. Hát ez az igazság. Tényleg nem szoktam figyelni, de valahonnan tudom, hogy itt

ment valaki ismerős. Ezt már többen is észrevették nálam. Vajon ez nálam miért így működik? Mert ez nem normális. Szemmel kell látni és nézni. Nem pedig tapogatással, vagy különös „megérzésekkel". A szem való arra, hogy nézzünk és lássunk.

2003. december 21. vasárnap

Pritty, pretty, prutty – zokogva kopog az eső az utcán. Tik-tak, tik-tak, tiki-taki-tiki-taki, tikk-takk: az összes óra a lakásban vadul ver.

Brrr, brrr, brrr – zúg a számítógép.

Nyissz, nyissz, nyissz – kényszeres hajvágás annyira a tetőfokára hágott, hogy hydrokephaliásnak nézek ki. De ez nem csak hasonlat, mondták már nekem e szülővárosban többen, hogy furcsa alakú a fejem. Hát ez ellen nem lehet tenni semmit, a fejem olyan, amilyen.

Zlitty, zletty, zlutty – száguldanak a kocsik az úttesti pocsolyában. De nem az autók. Hanem a kocsik. Autót vásárol, vagy elad az ember. Kocsit viszont vezetni szoktak, és a kocsik száguldanak az utakon is, nem az autók.

Na jó, ha valaki olvasta e napló elejét, az tudja, hogy ez nálam olyan dolog, mint „fakopáncs – harkály", vagy a „távirányító – távkapcsoló". Vagy legalábbis hasonló.

Kirikk – kikir – kirikk – kikir: ez a tollamnak a hangja, ha gurigatom a füzetben.

Barátaim, ti, akik olvassátok ezen szavakat, tudjátok meg, hogy a fontos dolgokat áthúzza az ember – akár levélben, akár naplóban.

Már én is sok mindent áthúztam ebben a naplóban, és higgyétek el, ezek voltak igazán fontos dolgok. De muszáj volt áthúznom őket, mert nem szabad nagyon kiszolgáltatnom magamat senkinek.

Mostanában egyre többet szagolgatok megint. Pedig erről már évek óta leszoktam. Könyvek, ruhák, tollak, cipők – mint 10 évvel ezelőtt. De ez egy (akkori) 13 éves autistától szinte magától értetődő. Most pedig már 23 éves múltam.

2003. december 23. kedd

Ma, amikor is úton voltunk, gyalog beszerezni a karácsonyfakellékeket, azon ámuldoztam, hogy a napsütés által a 4 emeletes házak erkélyei gyönyörű színpompát vetettek a mellettük lévő falakra. Egész úton ezt néztem, a sok autó meg csak úgy dübörgött mellettem. Anya ilyenkor mindig megfog, mondván, nehogy elüssenek, de engem nem szoktak elütni az autók, se a kocsik, még akkor sem, amikor éppen a színpompában merülök el.

Vettem magamnak üveggolyókat. Jó sok színben pompáznak, 120 darab. A kék színűeket (mivel ez a kedvenc színem), kivettem a többi közül, és beraktam egy fekete hálós zacskóba és az ágyam fölötti lámpa alá tettem, majd iszonyú sebességgel megforgattam s iszonyú jó színpompa volt. Utána meg a kezemmel dörzsölgettem az ágyon. Utána pedig a földön, azaz a parkettán forgattam. Nahát. „Visszatértél a 10 éves kori szintre, Heni? Marad a gyerek, ha játszik."

2003. december 24-25-26

Csak azért, mert karácsony van, ennek a vacak „magába-vonult élet"-nek esze ágában sincs megszüntetnie önmagát. Csakhogy tudjátok, hát elárulom nektek, a félelem nem szűnik meg akkor sem, ha a ragyogó karácsonyfákat nézem, vagy a kivilágított várost.

2003. december 27. szombat

Végre nincs karácsony, mert ez az egri karácsonyi hangulat csak még inkább növeli a félelmet, ami bennem van, és félelemtelenséget, ami a normális emberekből sugárzik. NO COMMENT.

2003. december 31. szerda

Kelinbutty. Prutty-prutty-prutty.

Püff neki, trikk-trekk-trakk.

Kényszeres hajvágás annyira a tetőfokára hágott az elmúlt napokban, hogy hű! Püff neki. Kész röhej, hogy a nappalaim még karácsonykor és szilveszterkor is azzal telnek el, hogy nyírbálok a hajamat, az éjszakák pedig megint azzal telnek el, hogy Tekinnel, az „ujj-árnyékbarát"-ommal játszok. Na mindegy. Ha látom értelmét másnak, hát majd azt csinálom. Persze ezeknek nincs értelme. De

azért az ujjaim mindig velem vannak. Ők az egyetlen barátaim. Más nem. Tegnap úgy döntöttem éjszaka, hogy nekem nincsenek barátaim.

Ja, és abban is döntést hoztam, hogy nem kellene többet beszélnem. Azaz önként vállalt némaságba akarok bezárkózni. Végül is, ha úgy nézzük, 20 éven át így és „félnéma" voltam, mert alig-alig beszéltem. most úgy gondolom, nem kellene válaszolni semmilyen kérdésre, ami hozzám szól, rám vonatkozik és az én világomban akar megmártózni. Nem tud én, miért gondoltam ilyenre. Valami oka biztos hogy volt. Na jó. A tegnap éjszakai „kereslek – hívlak – nem vagy itt" „játék" csak a csúcspontja volt az egésznek. A folyamatot (mármint a némaságba záródás folyamatát) nem ez indította el.

Inkább leírok mindent. Úgy ez kell mindenkinek. Mindenki (a család, a rokonok, ismerősök, pszichológusok, pszichiáterek és egyéb emberek) csak arra kíváncsiak, hogy mit írok. A klubban is, ha nincs a videofelvétel, a kutya sem szól hozzám. nem ért én, miért várják el, hogy én kezdeményezzek beszélgetést. Ha totál hülyének néznek mindenhol, inkább nem is beszélek többet. Semmi értelemrevalót.

2004. január 3. szombat

Örülök, hogy 2004 van, mert szeretem a 4-es számot. Mostanában már egyre több dolgot csinálok. Például minden nap lezuhanyozok, és nem csak akkor, ha menni kell valahová. A zuhanyozást mindig is utáltam, vagy inkább azt, hogy előtte és utána is sokat kell öltözködni meg vetkőzni. Egyszerűen ki nem állhatom az öltözködést. Ha az ember nem izzadna és nem lenne soha büdös, én biztos, hogy le se venném a megszokott ruhámat sem. Azt hiszem, ez a 9. vagy a 10. év, hogy ugyanaz a megszokott kockás ing van rajtam. Azaz volt. A csukló részénél már egy olyan nagy lyuk van rajta, hogy átfér rajta több ujjam, a nyaki része pedig foszlik. Mostanság nem volt rajtam. De nem azért, mert ünnepek voltak, és karácsonykor és szilveszterkor mindig kipróbálok valami új ruhát. Na, kíváncsi leszek, hogy vajon meddig-, vagy felveszem-e egyáltalán az inget. A régi megszokott pulóvert másfél évvel ezelőtt anyám kihajította, persze az én beleegyezésemre, mert teljesen kifakult volt, és az is mind a két csuklójánál kilyukadt, és mindig azzal szórakoztam, hogy beleraktam mindkét kezem ujjait és csavargattam. Persze ez már a múlté. Azt a pulóvert is kb. 8 évig hordtam.

Szükségleteimet továbbra sem elégítettem ki. Most is éppen szomjan halok, azaz hogy már másfél órája. De nem is nagyon érdekel. Helyette inkább levittem a kutyámat sétálni, hagy elégítse ki ő a szükségletét.

2004. január 9. péntek

Délelőtt a suliban gyurmáztam, és egy emberi kezet formáztam ki belőle, azonkívül meg egy pár számomra érthetetlen „összevissza"-dolgot gyúrtam ki, de úgy éreztem, mintha lenne jelentése, és abban a pillanatban olyan fontosnak tűnt ez a gyurma forma, hogy leírni sem lehet. A tanár megkérdezte, hogy ez mi, de én csak egy „nem tudom"-mal válaszoltam, pedig valahogy mégis értelmesebbnek láttam, mint a kéz alakú gyurmát.

Délutánt, az egészet azzal töltöttem, hogy megállás nélkül forgattam az egyik pörgettyűmet (már számtalan van belőle). De ebben a pörgettyűben az rossz, hogy előtte össze kell szerelni, utána meg felhúzni. Szóval, nos hát ez munkával jár. Jobban szeretem az olyan pörgettyűket, amik szinte maguktól forognak, mert minimális erőfeszítést kívánnak tőlem.

Hát este meg (ja, mert most éjszaka van), írtam levelet és ezt meg azt Juditnak meg Hajninak a „mimikri-autizmus"-ról. Ezt én neveztem el így az „echo-dolgok" helyett. Na, most már nem tartok tudományos előadást, mert régen is mondták, hogy az orvosoknak ne tartsak órákig tartó beszámolókat az autizmusról, főleg ne a leszázalékolásnál. (Akkor nem is tartottam.) De miért ne? 23 év autizmus mellett a gondolataimban ott él 4 év komoly pszichológia tanulmány. És hát bizony…

2004. január 10. szombat

Egész nap gondolatok nelküli világban. Teljes zártság. Be vagyok zárva a fejembe. Innen nem lehet kiszabadulni. Miért nem segítel? Igen-igen, te! Te, aki ezt olvasod. És te is, te, te, te! Vagyis ti! Anya, Tütü, Judit, Panna meg mindenki nem segít. Miert engeditek? Teri sem segít amikor félek.

2004. január 11. szombat

A gondolat-nelküliség bennem élt egész nap, de nem olyan intenzíven, mint tegnap. Ma például már aktív voltam, pl. a pörgettyűvel játszottam órákat. Tegnap meg, mint valami nem is tudom mi, bámultam a nagy semmibe.

Ma egyébként szörnyen túl volt ingerelve a hallásom, és még azt sem bírtam elviselni, hogy anya mosogatott, pedig máskor szeretem a mosogatóba csöpögő víz hangját.

Azt sem bírtam elviselni, hogy anya megfogta az egyik pizsamámat, mert gondolatban tudtam, hogy annak milyen rossz az érintésének a hangja. Tehát rögtön elkezdtem vinnyogni, de anya meg azt sem tudta, hogy mi bajom van.

A konyhában pedig visszatükröződött a mennyezeten a forrásban lévő víz „buborékolása", irtó jó látvány volt. Azért tükröződött vissza, mert a mennyezeten a villany bevilágított a lábasba.

2004. január 16. péntek

Egész hét azzal telt el, hogy a pörgettyűt forgattam a parkettán. Persze csak délután, mert délelőtt suli van. De tegnap már nem mertem hozzányúlni a pörgettyűhöz, mert tudtam, hogyha el kezdek vele szórakozni, úgysem tudom abbahagyni. Úgyhogy hozzá sem érek, mert azt hiszem, öreg vagyok már az ilyenekhez. Ebben az évben, igaz, csak októberben, de már 24 éves leszek. Szerintem az tök jó szám, de a lényeg az, hogy nem szabad visszasüllyednem a 4 éves szintre. Bizony. Püff neki. Ma délelőtt az iskolában egy különleges sisakot készítettem, azaz hajtogattam, majd össze is ragasztottam. Nem tudom, hogy honnan találtam ki, eddig soha életemben nem hajtogattam semmit. Délután pedig a megszokott zöld színű félkör alakú „játékot" forgattam, bár ez igazából nem játék, csak annak a tartója. De nagyon könnyen fel lehet pörgetni, nem kíván semmi erőfeszítést. Ezt a fajta forgatást nem hagyom abba, úgy döntöttem, mert ilyen játék nincs itthon, úgyhogy nem tudnék vele átjátszani pl. egy egész hétvégét.

Á.-val délután a suliban az erkélyen lévő (mennyezeti) lámpát figyeltük, ahogy világít. Utána pedig színezgettem ezt-azt, meg egy könyvben, a rajzokon megkerestem a hiányzó részeket. Szeretem az ilyen dolgokat. Voltaképpen szeretek is ezt-azt csinálni, elkészíteni, vagy megcsinálni. De azt ki nem állhatom, ha megmondják, hogy most: „Gyurmázzunk!" vagy „Most rajzolunk!", vagy: „Most csináld meg ezt meg azt!" Már egyáltalán nem bírom elviselni, ha mások akarják megmondani, hogy mit csináljak. Magamtól sokkal több dologra vagyok hajlandó. Anya is a múltkor kitette a konyhaasztalra a csekkeket, mellé pénzt, és ezt a szöveget: „VISSZAJÁRÓ 14 FT." Egyáltalán nem mondta, hogy fizessem be, (talán elfelejtette), de én rögtön mentem és befizettem. (A visszajáró pénzt per-

sze mindig otthagyom a postán, de az emberek ott rendesek, és mindig vagy szólnak, vagy még utánam is hozzák.) Tehát, nos, ebből csak az a lényeg, hogy sokkal jobb, hogyha az emberek nem verbálisan jelzik, hogy mit akarnak.

2004. január 17. szombat

Ma nem voltam vizuálisan felingerelve, úgyhogy nem jött rám őrjöngési roham az egyik nagyáruházban. Ilyenkor szoktam szemlélődni és gondolkodni. Nem nézem az embereket, csak úgy magamban legbelül gondolkodok a körülöttem lévőkről. Megint rámjött valami teljes „egyedül" tudat, és azt gondoltam, milyen furcsa így élni emberek között, de teljesen egyedül! Olyan, mintha egy zárt csatornában élnék. Olyan néha, mintha átélném a magány minden formáját egyszerre, bezárva a saját fejembe. És körülöttem meg rohangálnak az emberek, kérnek, kapnak, fizetnek, válogatnak, és, miközben ezeket én is csinálom, akkor is teljesen egyedül vagyok, pedig anyával mentünk bevásárolni.

Az „egyetemes-magánytudat"-ról (amit én neveztem el így az autizmus egyik jelzőjeként), azt hiszem már írtam az önéletrajzomban, vagy valahol máshol. Nos, ez olyan dolog, mintha én nem tartoznék bele a nagy tömegbe, mintha nem lennék tagja az emberiségnek, na és ilyenkor… De nem tudom szavakkal megfogalmazni ezt az állapotot. Hiába írtam meg az önéletrajzomat tavaly nyáron, és hiába írtam 10 éves koromtól azt a sok verset, úgy gondolom, még ez a napló sem az igazi, mert nagyon nehéz megfogalmazni ezt az életet, talán azért, mert bonyolult, és zűrzavaros, kiszámíthatatlan és félelemkeltő.

Pörgettyűmet újra elővettem. Nem bírtam neki ellenállni. Talán jobb lesz, ha elrakom az íróasztalról, hogy ne is lássam, mert én már 24 éves leszek, bizony.

2004. január 20. kedd

Egész nap a fejemet vertem. Jó nagy dudor lett a tetején. Amíg ütöttem, nem fájt, de amikor hozzáértem a dudorhoz, azt éreztem egy kicsit. Jó sokat ordibáltam, megy ilyenek. Anya azt is mondta, hogy ne „repdessek" már annyit, mint egy madár. Akkor szoktam repdesni, amikor örülök vagy izgatott vagyok. Most éppen izgatott voltam. Ordibálni ma nem ordibáltam olyan sokat, csak tesómat majdnem belelöktem az üvegajtóba. Megvolt az oka. Miért nem lehet azt megérteni, hogy ne ordítassa az a magnót? Mert ráadásul szörnyű zene az, mert ha még jó lenne!

Ha valakinek hallási túlingereltsége van, és ráadásul be akar vonulni szánt szándékkal magába, akkor ezt mások miért nem értik meg? Na jó, nem írok többet, mert izgatott vagyok, és rosszul ragozok, azért firkáltam össze fentebb, amit írtam.

2004. január 21. szerda

Bizony, ha meghallgatnának mások is anyán és mamán kívül. Mert hát a mai nap súlyos dolgok történtek. Nem fogom leírni (részletezni meg főleg), mert mamám, aki lassan már 70 éves lesz, azt mondta, hogy ő tudja, hogy nekem van igazam, mert nem tudok hazudni. De azt is mondta, hogy ne foglalkozzak

„ilyen" emberekkel, mert nem tudom megvédeni magam és a bíróság nem tudja, hogy az autisták nem hazudnak. Ezért hát nem is tárom nyilvánosság elé az ügyet. Annyit azonban elmondok, hogy szörnyű igazságtalanságot követtek el ellenem, és én nem tűröm! Ha ez jelenti a normálisságot, hát igen is, adjátok ki ezt a naplót, és kürtölje szét 100 nyelven is, hogy így: „NEM KÍVÁNOK NORMÁLIS LENNI!"

Egyre többször veszem észre a gúnyolódásokat, a csúfolódásokat, és az igazságtalanságot. Hát tudjátok meg, hogy sokkal jobb még mindig zártságban élni, mert ez a zárt élet mentes a ti rosszaságaitoktól. Anya lerendezte az ügyet, mert ő tudja, hogy hogyan kell „normális hülyék"-kel bánni.

2004. január 24. szombat

A kinyitott szekrényemre támaszkodtam ma jó sokáig, és azt figyeltem, hogy a hajam milyen árnyékot vet ezáltal az egyik kanadai képeslapon.

Amúgy ma nem igazán „éltem", ha lehet egyáltalán életnek nevezni ezt a nagy semmit, ami körülöttem van. Nem élet ez. Azt hiszem, csak valami furcsa névtelen dolog által születhettem ide, az emberek közé, de azt nem tudom, hogy miért. Nincs itt nekem helyem, minél idősebb (és tapasztaltabb, és olvasottabb) vagyok, egyre inkább azt veszem észre, hogy én milyen más vagyok, mint az átlag. Vajon jó ez? Már mint tudni mindent? A tudás hatalom, de a tudás veszélyes. Tudni annyi, mint átlátni a lényeges dolgokat.

2004. január 25. vasárnap

Nem csináltam semmit. Csak ültem és elvoltam, néha-néha (bár néha fél órákra is) kibámultam az ablakon. Anya azt mondta, hogy milyen jó nekem, csak úgy elvagyok a semmiben. Dehogy jó! Néha unalmas, néha gondolatokkal teli, néha félelmekkel teli, de legtöbbször magánnyal teli ez az „elvanás". Délután (unalomból azt hiszem) átvettem a kutyám lélegzését. Tehát ugyanabban a ritmusban lélegeztem, mint ő. Korábban (azaz évekkel ezelőtt) a másodpercmutató hangja vált az én lélegzésemmé. De legelelegelőször, kb. 10 éves koromtól, á, nem, 7 éves koromtól inkább, átvettem az éppen mellettem lévő (álló vagy ülő) ember lélegzésének szuszogását. Fogalmam sincs, miért tettem. Ez valami „echo' (visszatükröző) dolog, de a tudományban ennek nincs neve. Én még nem olvastam olyanról, aki ilyet csinált volna.

2004. január 27. kedd

Mamáméknál azt néztem jó sokáig, hogy a tányérban, a levesben visszatükröződött a konyhaablakok előtti fa látványa (árnyéka). Nagyon szép volt ezt nézegetni, és kicsit idegesen vinnyogni kezdtem, amikor mamám belemerítette a tányérba (a levesbe) a kanalát.

2004. január 28. szerda

Egész délután és este azzal szórakoztattam magam, hogy a nagy elemlámpával (mert van egy kicsi is) felvilágítottam a mennyezetre a szobámban, és itt visszatükröződött a falon lévő beüvegezett festményem körvonala(i). Ez jó sok időt vett igénybe.

Ma beszélni egyáltalán nem volt kedvem, úgyhogy szinte egész nap meg sem szólaltam. Anyám azt mondta, hogy azt hitte, hogy őrá haragszok. Pedig én nem haragudtam senkire, nem tudom, miért gondolnak az emberek rögtön ilyenekre. Éreztem belülről, hogy fáradtságos a beszéd, ezért úgy döntöttem, nem fárasztom magam.

Este meg csak úgy feküdtem az ágyon és a nagy elemlámpát teljesen rányomtam a csukott szememre. Vizuális ingerlésnek jó volt, bár nem tudom, hogy miért tettem, egyáltalán nem voltam ugyanis alulingerelve. Azt hiszem, talán unalomból.

2004. január 30. péntek

Ez a nevetségesen bezárt élet nem tud kilépni soha teljesen önmagából. Tegnap olyan mélyen voltam belül, hogy semmit sem tudtam, még írni sem. Ha tudnék normálisan kommunikálni, világgá kürtölném ezt az életet. Mert akárhogy is nézem, vagyis gondolom, nem jó ez a bezárt némaság. És én hülye abnormális autista, csak annyit tudok tenni, hogy, mint egy őrült, telefonálgatok (persze általában nem szólok a telefonba, csak annyit mondok, hogy „Mesélj!"), vagy idétlen SMS-eket küldözgetek mindenkinek, vagyis sokaknak. De Judit már biztos nem akar a barátom lenni, mert mindig kikapcsolja a mobilját. Hát nem szép dolog tőle. Én ugyanis nagyon jól tudom, hogy minél jobban menekül az ember valami elől, az adott dolog egyre jobban útjába akad. Én is mindig menekültem (nem mindig fizikai értelemben, hanem általában, főleg régebben mentálisan is), annál jobban utamba kerültek az emberek, és annál többet akartak tudni rólam, miközben én csak rejtőzködtem. „Csak szembenézés van, de nincs menekülés" – mondja Buddha. És milyen igaza van!

Az igazság az, hogy most lenne kedvem és bátorságom mesélni erről az „ilyen-olyan (szar) életről", de a figyelmem most is csak elkalandozik, és állandóan késztetést érzek, hogy rábámuljak az ágyamról az ablakomra, melyen visszatükröződik az utcai narancssárga színű lámpa. Nos, ebből is látszik, igazán lényegretörőt talán sohasem fogok írni, mert ez a „saját világ" visszaránt a maga mélységeibe. És ki tudja, miért! Talán ez is csak egy intés, egy figyelmeztetés, hogy ne is próbáljak kitörni magamból, mert ami bent van (odabent, legbelül), csak az tartozik rám, mert nem vagyok az emberek közé való.

2004. január 31. szombat

– Mit néztél tegnap a tv-ben? – kérdezi anya.
– Jeff Bridges-t. – válaszoltam.
– Az meg ki? – kérdi anya.
– Hát a Beau Bridges-nek a testvére. – mondtam.
– És ő ki? – kérdi újra anya.
– Hát a Jeff Bridges testvére – válaszoltam.

Anya ezen elkezdett nevetni, és jó sokáig abba sem hagyta. Nem tudom, mit nevetett, de rámragadt, és én is elkezdtem nevetni.

2004. február 5. csütörtök

Nem tudom, miért nem engedtek tegnap Cs.-vel szórakozni, hülyülni a Serdülő Klubban. Teri és Panna is elráncigált tőle. Nem értem én ezt az egészet. Biztos haragudott rám ezen 2 pszichológus, és ezért nem akarták, hogy Cs.-vel játsszak. Csak azt nem tudom, mit vétettem én. Pedig jó volt Cs.-vel hülyülni, meg ilyenek. Ő legalább reagál az emberre, és nem „feldobja" a klubot. Életet visz oda, ahol élet nincs.

Az igazi világban sincs semmi élet, én ezt mindig (azaz elég gyakran) érzem, olyan, mintha mindenki aludna, az egész világ és én is. Ezért is jó a provokáció és a gerjesztés, mert van rá reagálás. És ettől olyan, mintha felébredne az alvó világ.

Nektek persze ezt biztos nehéz elképzelni, mert végül is én sem tudom, hogy milyen normális életet élni.

2004. február 6. péntek

Ma szánt szándékkal kiléptem egy autó elé, le a járdáról. Nem ütött el, csak elrántotta a kormányt és kikerült. (Átment a bal oldali sávba, szembe a forgalommal.) Azért csináltam valószínűleg, mert untam az életet, meg azt is, hogy ebben a vacak Egerben mindenki az utcán a pofámba röhög, vagy teszik a „bamba", „hülye", „nézd már ezt a gyagyás"-t megjegyzéseket. Mihelyst lesz pénzem, elköltözöm Pestre, mert ott még soha, egyetlen egyszer sem akart mondani ilyet nekem senki, se utcán, se üzletben, sehol. Egerben meg mindenki ismer mindenkit, mert ez egy kisváros, és azzal szórakoznak, hogy gúnyos megjegyzéseket tesznek vagy röhögnek. (No hát ezek után léptem le a járdáról, mert már nem bírom elviselni, ami itt folyik.)

2004. február 7. szombat

Egész nap belemerültem az olvasásba és több 100 oldalt olvastam el. De nem tudtam követni az eseményeket. Visszarántott önmagam, hogy „csakazértis" belül maradjak. Egyáltalán nem emlékszem az eseményekre, amiket olvastam. Egyszerűen csak villámgyorsan pörgettem a szavakat az oldalakon, de hirtelen egyszer csak belebambultam a könyvbe, és, bár összemosódott előttem minden, nem hagytam abba az olvasást. Na jó. Nincs kedvem írni.

2004. február 12. csütörtök

Tegnap, ja, szóval hétfő óta történt velem ez meg az. Nem írom le, mert nem akarom, hogy bárki is tudja, mert ha egy orvos ezt elolvasná, tuti vitetne a bolondok házába. De azért Hajnibarátomnak lehet, hogy elmondom. Persze mindezt csak a félelem csinálja (azaz csinálta egy pár napig), remélem nem örökre. De ha nagyon kíváncsi valaki, hogy mi történt velem a héten, az nézze meg Bruce Willis azon filmjét, amiben pszichiátert játszott, de történt vele valami. Na velem valami irtó hasonló történt.

2004. február 19. csütörtök

Az átlátszó (majdnem átlátszó) kék öngyújtót forgattam a kék mintájú terítő felett. Irtó jó látvány volt.

No és azt is csináltam, hogy ki-be nyitogattam a felső szekrényem ajtaját, és ki meg bezártam rajta a fejem. Ez a világosság-sötétség, és a nyitogatás-zárogatás játéka volt.

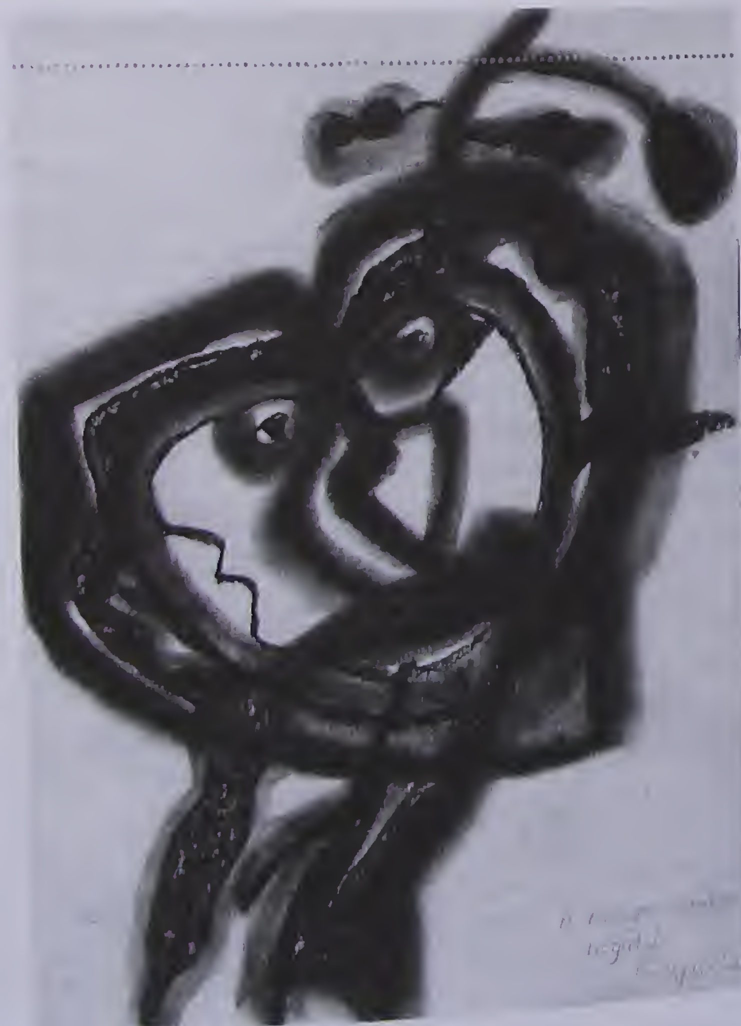
Ja és hozzádörzsöltem a fürdőszobai ajtófélfához a fejemet, és rajta visszatükröződött a lámpa. De a fejem odanyomása jobb élmény volt, mint a világítás nézése. Amúgy jó volt tegnap a Serdülő Klubban társasjátékozni. Egy valami azonban aggaszt, mégpedig az, hogy amikor körben ülünk és beszélgetünk, akkor én elunom magam, mert egyszerűen képtelen vagyok odafigyelni és érdeklődést mutatni a többi gyerek felé. Néha magamra „húzom" azonban a pszeudoérdeklődést és még beszélek is, de itt esküszöm meg, néha fogalmam sincs, mit beszélek. Vagyis nagyjából tudom, de a szavak csak úgy leperegnek az ajkamon, mint egy begyakorolt „tudom válasz", mert itthon, amikor magamban beszélek,

akkor számos kitalált kérdésre én adom meg a választ, és ezt néha fel is tudom használni olyan módon, hogy az igazi beszélgetés közben beindítom a betanult szöveget, mintha a pörgettyűmet húznám fel, ami utána magától is forog.

Ja, de arra lennék kíváncsi, hogy a többi gyereket a klubban vajon érdeklik-e másoknak a mondanivalói meg ilyenek. Mert én fel tudtam állni mindig is (régen) és ki tudtam menni, vagy el kezdtem nyitogatni-csukogatni az ablakokat. Na szóval, az a dolog érdekelne, hogy a többiek is pszeudo-érdeklődést tanúsítanak-e a beszélgetésnél, vagy oda se figyelnek, vagy nagyon is figyelnek. Engem aggaszt ez a dolog. És a többiek miért nem nyitogatják az ablakokat? Vagy miért nem mennek ki? Vagy nekik tényleg van teljes érdeklődés-összpontosítási technikájuk? De ha van: azt honnan tanulták? „Felborítja az egész csoport munkáját." – a fejem felett beszéltek. Nem vagyok süket, nem értitek? Hajni! Mondd meg mindenkinek az ambulancián, hogy Heni NEM SÜKET!

2004. február 20. péntek

Ma eszembe jutott, hogy szerdán Judit milyen aranyos kis bárányt és sündisznót rajzolt nekem. Ez ott, akkor, abban a pillanatban olyan fontos volt, hogy szinte leírhatatlan. De talán egy csöpp kis szeretet, talán az volt. Juditnak a haja már régen megmozdított bennem valamit, de a kis rajzai meg is nyitottak bennem

valamit, hogy „irodalmi" legyek, egy csatornát, melynek most már mindkét vége nyitott. És ahol 2 dolog nyitott, azt többé nem zárhatja le semmi. (Hajni. Ezt mutasd meg Juditnak.) Nagyon nehéz az ilyen dolgokat megmagyarázni, de én magamról tudom, hogy néha iszonyúan pici dolgok, vagy jelentéktelennek tűnő apróságok megnyitják a kaput bennem más emberek felé. És itt szó sincs verbális kommunikációról. Ez csak amolyan autista-féle titkos nyelv, amelyet bizonyos emberek ösztönösen magukban hordoznak. Ilyen volt az is, amikor a pszichológusommal, Erikával összecsattintjuk a tenyerünket, vagy amikor, igen, az az ember a kórházban olyan kedvesen rámmosolygott, amikor én éppen örömömben repkedtem. És bizony, az az ember idegen volt, és teljesen őszintén mosolygott el rajtam, nem nevetett ki, hogy „na te dilis", v. „minek örülsz, te szerencsétlen?". És bizony nagyon megismerkedtem volna azzal az emberrel, de mivel idegen volt, nem szóltam hozzá.

Nos, életemben kb. 3-4 ember tudott csak megnyitni bennem egy ilyen csatornát, de aztán ezek a csatornák önmagukat zárták le, ugyanis tanárok voltak az illetők (és az ember bizony, ha kell, ha nem, befejezi egyszer a tanulmányait).

De a mostani csatornákat remélem nem zárja le semmi, mert én örökre hálás vagyok azért a percért, amikor is báránykát rajzolt nekem a Judit. Ne kérdezzétek, miért olyan fontos ez, mert nem is tudom igazán. Ez talán olyan lehet, mint a normális emberek között az a fajta érdekfeszítő verbális kommunikáció, amikor egy dologról beszélnek, egyre gondolnak, egynek örülnek, és… talán olyan, mintha nem is akarnák abbahagyni azt az izgalmas beszélgetést.

2004. február 22. vasárnap

Magába zár a semmi. Úgy szeretnék elmondani, hogy mennyire fáj ilyen nyomorultul élni, de nem tudok beszélni ilyenekről. Meg aztán, minek is, hiszen ha én sem értem igazán ezt a bezárt őrületet, hogyan is érthetné meg más. Most is legszívesebben ordítanék és üvöltenék és szétverném az egész házat a belső nyomorúság miatt, de tudom, hogy nem lehet, mert igen sokba került az üvegajtónk is, amit egyszer 2 kézzel betörtem, na és csak ne hívja senki a bolondokházát. Mert nekem nem kellenek hülye gyógyszerek.

2004. február 24. kedd

Napok óta tartó, kínzó alulingereltség annyira a tetőfokára hágott, hogy ma szinte egyáltalán nem beszéltem. Annyira bezárt minden, hogy minden egyes hozzám intézett kérdés elveszett a nagy semmiben: nem tudtam rá reagálni, de nem is akartam. Ilyen állapotban azonban még jobban zaklat a világ, mert még több kérdést intéznek hozzám. Pedig ilyenkor aztán fölösleges.

2004. február 25. szerda

Éppen bámultam kifelé az ablakon, amikor is figyelmes lettem arra a különös kisfiúra (úgy 10 éves lehet), akivel rokonságot érzek, mert annyira hasonlít az én 10 éves kori önmagamra. Egyedül jár-jön az iskolába, azonban állandóan magában beszél (látom a száját, ahogy mozog), furcsa kézmozdulatokat végez olykor-olykor a szeme előtt, és megy előre 3 lépést kb., majd visszafordul és átugorja a

pocsolyákat. Megfigyeltem: sem a közeledő, sem a távolodó emberekre nem reagál, egyedül a kocsik dudálása kelti fel a figyelmét, és ilyenkor nevet egy nagyot. Azonban, ezen tipikus (vagy kevésbé tipikus, mint inkább furcsa, bizarr) autista szokásai mögött még egy dolog volt, ami nagyon is megragadta a figyelmemet: sarkára állva jár az utcán (ellentétben a tipikus lábujjhegyen való járásnál). És ez azért ragadta meg a figyelmemet, mert én is gyakran a sarkamra állva lépegettem az utcán, sőt, néha még manapság is előfordul. Na a másik meg az, hogy ez a kisfiú is ugyanabba az iskolába járhat, ahová én is jártam gyerekkoromban, mert errefelé nincs másik általános iskola, az autista iskola pedig felköltözött a hegyre. Megsajnáltam ezt a gyerkőcöt, mert tudom, sok nehézség vár még rá.

2004. február 26. csütörtök

A magába záró némaságot nem tudja életre kelteni a legkedvesebb szó sem, hiszen az ember ilyenkor – nem szánt szándékkal –, de valami belső kényszer által önmagát zárja le. Ki érthetné ezt meg? Ki érthetné meg az autizmusnak ezt a furcsa „játékát”? Száz meg száz könyvet írtak már erről, de arról nem, hogy mi történik az „ember-nem-látta” helyeken, a lélek legmélyebb rétegeiben, ahonnan tiszta kilátás nyílik a való világra, s ahonnan – akár a meditáló buddhista szerzetes –, meglátod, hogy ez a világ nagyon nem jó, teli szenvedéssel és mocsokkal és ordibálással és háborúval és kéréssel, és kapással (az adok – veszek – adok játszmával), és vágyakkal, és félelemmel. És aki életében már legalább 1-szer látta mindezt, az bizony nem akar köztetek lenni. Értitek? Halljátok? Romba dőlt a némaság. Bizonyára észrevettem én már ezeket 4 évesen is, de igazából csak 7 éves koromban figyeltem fel rá, igen-igen, ott, az iskola udvarán. Ha valaki olvasta az önéletrajzomat, az tudja, hogy miről van szó.

A szenvedésteli tisztánlátó némaság igazán csak a némák számára érthető.

2004. március 1. hétfő

A meggyötört némaság nekem nem jó. Az állandóan feltett és megismételt kérdés másnak nem jó. Akkor hát mit csináljak? Megnémuljak, hogy másnak egy kicsit könnyebb legyen? Vagy feltegyem a 100-szor elismételt kérdéseket, hogy nekem kicsit könnyebb legyen? Melyik a jobb: némán ülni egész nap, vagy felhívni a Juditot telefonon és 100-szor megkérdezni, hogy „mi a vércsoportod?”.

Az életet csak úgy lehetne összehangolni, ha másnak is és nekem is jó lenne. De azt hogyan kell? Hát a probléma ebben is áll.

2004. március 2. kedd

Nehéz beszélni és reagálni erre a világra.
Nehéz élni az életet.
Nehéz belülről kitekinteni.
Nehéz rátok figyelni…
És milyen könnyen magába ránt a néma énség…

2004. március 4. csütörtök

Az utóbbi napokban több ezer oldalt olvastam el regényekből. Semmire nem emlékszem. Az eseményláncolatok olyan bonyolultak, hogy csak a szemem kíváncsi a sok „üres" sorra, de az elmém nem. Buta részletekre persze emlékszek. Másra nem. Butának vélem magam, pedig csak autista vagyok. „Csodagyereknek hittek, pedig csak árva voltam" – mondta József Attila a Curriculum Vitae-jében. Hát tudjátok meg, én már rendszámokon, telefonszámokon, házszámokon kívül semmit se tudok megjegyezni, de nem is érdekel. Ez a dolog, amióta nem tanulok (vagyis a főiskola befejezése óta, immár lassan 3 éve) felerősödött. Egyre jobban belemerülök a részletekbe, és egyszerűen nem látok át semmit egészben. Ha vala-

ki mond egy mondatot, abból is, ki tudja, milyen elvek alapján –kiemelek, –kiválasztok (nem tudatosan) egy szót, és csak arra emlékszek. Így van ez a könyvekkel, az utcai élettel, a tévével és mindennel. Nem értem én ezt az egészet.

2004. március 5. péntek

Megint iszonyatos erővel lettem túlingerelt egy nagyáruházban. Sikítani akartam volna, és belerúgni mindenbe, ami az utamba került, de ezt nem tehetem meg csak úgy. Zúgott minden: zúgtak a hideg ételeknél az elektromos berendezések (hűtők), nyekeregtek a kocsikerekek, duruzsoltak az emberek, a biztonsági berendezés elkezdett vinnyogni; az emberek összegabalyodtak a nagy tömegben, a világítás „elsöprő" volt, és minden olyan vakítóan színes volt, hogy mondtam anyának: „siessünk, mert ordítani fogok", de még egy csomó mindent kellett vennünk, úgyhogy nem tehettem mást, min hogy befogtam a fülemet, szememet az egyszínű padlóra szegeztem, majd a sorban állásnál be is csuktam.

2004. március 6. szombat

Újra van HBO-nk, úgyhogy reggeltől estig TV, bár nem értem, hogy miért van egy filmben olyan sok szereplő és olyan rengeteg esemény. A szemem persze befogad mindent, de azt hiszem, az agyamig nem jutnak el a dolgok (tehát nem tudatosulnak), mert nem igazán tudnám elmondani, hogy miről szólnak. Azt el sem tudom mondani, hogy miről szólnak. Azt el tudom mondani, hogy mit láttam, kit láttam, milyen ruhában, de ha megkérdeznéd, igen, mondjuk te, Te, aki ezt olvasod (mindegy, hogy ki vagy, orvos, pszichológus, laikus), - csak annyit válaszolnék, hogy „nem tudom". „Nem tudom, miért vitte X.Y. Z.Y-t oda, ahova vitte". „Nem tudom, miért nevetnek rajta az emberek". És igen, most butának néznétek, de arra pedig ti nem emlékeznétek, hogy mi volt annak a kocsinak a rendszáma, hogy a szálloda hányas számú szobájában volt, hogy Mrs. X.Y. hajában milyen színű csat volt, hogy Mr. X.Y. egész filmidő alatt csak 2 nyakkendőt hordott, és azt váltogatta, hogy mikor is készült ez a film (vagyis ezek a filmek).

Most, hogy így leírtam mindezt és át is gondoltam, már nem is tudom, hogy ki lenne kettőnk közül a „buta". Ne értsd félre (igen-igen, Te, aki ezt olvasod), nem akarok belemerülni ebbe, jogom meg aztán végképp nincs, hogy én, veleszületett furcsaságaim miatt kioktassalak. Csak annyit akarok mondani (vagy talán kérdezni), hogy miért nevezik az autizmust fogyatékos állapotnak, miközben, ha jobban megfigyeljük, te, és ti (az úgynevezett normálemberek) a részletek megfigyelésében vagytok meggátolva (azaz fogyatékosok), én pedig az „egész" dolgok világában vagyok fogyatékos. Tehát, ha e szempontból figyeljük meg, azt hiszem, egyáltalán nem jogos, hogy én fogyatékos vagyok, ti meg nem.

Amitől félek

Mindenféle irodalmiasság nélkül is, de azt hiszem, le kell írni a rengeteg minden félelmet, ami fenyeget a külvilágból:

- félek az automatikusan záródó ajtóktól, attól hogy összenyomnak /Ilyen van például vonaton, áruházakban/
- félek az utcai szemetes kosaraktól, és befogom a fülem, mert ha robbanná-nak, az nekem túl hangos lenne
- félek attól, hogy mi lesz, ha egyedül maradok otthon a lakásban, és elönti a házat a víz, mert mondjuk csőtörés lesz
- nem merem begyújtani a sütőt, mert félek, hogy felrobban
- félek a szilvesztertől, mert akkor petárdáznak /ez elől kiskoromban a WC-be menekültem és befogtam a fülem
- félek a lufiktól, hogy kidurrannak, mert azt a hangot nem tudom eltűrni
- félek idegen emberektől
- attól is félek, ha hozzám szólnak /még ha ismerősök is/, mert nem tudom néha, hogy hogyan kell válaszolnom, vagy reagálnom
- félek sok ember látványától, mert ez a fejemben vizuális káoszt teremt. Ilyenkor nagyon furcsán látom az embereket, olyan, mintha elhomályosod-nának és összegabalyodnának
- félek nagyon a kutyáktól
- félek a sok autótól az úttesten. Néha ez ellen úgy védekezem, hogy kifutok az autók elé, mert azt hiszem, hogy ettől megszűnik a félelmem /Anyám ezt tévesen úgy ítélte meg, hogy nincs veszélyérzetem, pedig pont fordítva van/
- félek attól, hogy váratlanul rám köszönnek az utcán, mert hirtelen nem tu-dom, hogy hogyan kell köszönni
- félek attól, hogyha meghal az anyám és a nagyszüleim, akkor mi lesz velem, és ki fog nekem segíteni
- félek attól, ha az emberek hirtelen mozdulatokat tesznek
- félek attól, hogy félreértem az embereket, és ezért ostobának tűnök
- félek az idegen útvonalaktól, és pánikba esem, ha más útvonalon kell menni valahová/gyalog, busszal, biciklivel, vonattal stb.
- félek attól, ha anyám leporolja a festményeimet, mert attól tartok, hogy tuti-ra le fog esni és irtó nagy zajt fog csapni
- félek attól, ahogy rám néznek, mert én úgy látom a szemeket, mintha kiug-ranának a helyükről és széttöredeznének az arctól
- félek, ha hirtelen hozzám ér valaki

- borzongok a sötétségtől
- mindig félek az elalvástól, ezért nem is akarok aludni soha
- félek a hatalmas épületektől, mert olyan, mintha rám dőlnének és összenyomnának
- félek attól, ha anyám leveszi a szobámban az ajtót /hogy beolajozza/, mert olyan, mintha soha többé nem tudná visszatenni, és akkor többé nem tudnék bezárkózni
- félek attól, hogy egyszer a cipőm leszakad a lábamról, és mezítláb kell hazamenni, mert én undorodom a lábaktól
- félek, hogy egyszer az utca közepén lecsúszik a nadrágom
- félek az építkezésektől, mert az sok veszéllyel fenyeget /túl hangos, vagy rám esik a por/
- félek, hogy néha azt érzem, bezárul a kör előttem egyre jobban, és jobban magamba süppedek, és nem fog kihúzni senki
- félek, hogy egyre jobban dühöngök, de ezt a vadállat Henit nem tudom magamban leállítani
- félek attól, hogy ha megint megnő a hajam, akkor dörzsölni fogja az arcomat és az irtó kellemetlen /Fodrászhoz is utálok járni, mert annyira elviselhetetlen a bűz, hogy mindig hányingerem van/
- félek attól, hogy úgy viselkedem, mint egy fogyatékos, miközben magas az IQ-m, de mindenki hülyének néz
- félek a világ hangjaitól, színeitől, rossz tapintású anyagoktól
- félek, hogy az „egyetemes magány-tudat"-ról való elgondolásom volt maga az igazság, és félek, hogy az élet egyetlen igazsága a magány
- félek a porszívótól, mert azt hiszem, hogy felrobban, és meg fogok süketülni a hangzavartól
- félek a mennydörgés hangjától, mert olyan, mintha rám akarna szakadni az ég
- félek, hogy a mozgólépcső bekapja egyszer a lábamat és nyomorék leszek
- félek, hogy egyszer az óceánok kifolynak a világűrbe. Mert mi lesz, ha a gravitáció csődöt mond?
- félek kimenni az utcára, mert például karambolt látok, vagy valami nekem jöhet, valami rám eshet, tűz gyulladhat ki, vagy árvíz lehet, vagy elesek a saját lábamban, vagy túl erősen fúj a szél, de a legjobban attól félek, hogy a világ látványa egyre elviselhetetlenebb lesz, és egyre hangosabb lesz a világ, és egyre büdösebb lesz minden, amitől én majd hányni fogok, és minden tárgy megtapinthatatlan tapintású lesz, mert attól is félek, hogy annyira érzékeny a bőröm, hogy egyszer csak vérezni fog, mert minden durva anyagú lesz.

Naplójegyzetek 2

2004. május 26. szerda

Késő éjszaka. Nem tudok aludni. A klubban Terinek úgy megszorongattam legalább 10 percig a csuklóját, hogy biztos eltört. Kórházba kell vinni! Holnap felhívom a Hajnit, hogy vigye el Terit a kórházba! Vagy különben én viszem el! (De amúgy is! Miért hagynak magamra a klubban, amikor nekem semmi motivációm nincs arra, hogy egyek legalább uzsonnát, vagy táncolni beálljak a többiekkel?) Mert én még tőlük is „másabb" vagyok. A kutya se érti ezt meg. A kutya se.

2004. május 27. csütörtök

A Terit be kell vinni a kórházba! Eltört a keze! Elromlott a keze! Meg kell javítani! Lehet, hogy felviszem magammal a Phobosra (a Mars egyik holdjára) és beviszem egy autószerelő-műhelyembe. Mert az én kitalált Phobos-i világomban a Phoboson minden ember kocsi. És Teri elromlott! Meg kell javítanom!

2004. május 28. péntek

A Hajni felhívta a Terit, és ő azt mondta, hogy nincs semmi baja. Hát én ebben kételkedem. Mondtam és késő este telefonba a Hajninak, hogy akkor pedig, - ha nincs különösebb baja -, kipufogócsövet kell rakni a karjára, mert az jobb, mint ha be lenne gipszelve. Mert különben is! Kocsikat nem szoktak begipszelni! De Teri meg elromlott. Kipufogócső kell a karjára, mert az egyenesben tartja. Meg kell javítani a Terit! Meg kell szerelni a Terit! Elromlott! Jövő héten felhívok mindenkit, hogy szereljék meg! Vigyék kórházba!

Segítsenek neki! Jujj, elromlott a Teri!

2004. május 30. vasárnap

Elővettem a távcsövemet és azzal nézegettem az anyámat. Persze közben folyamatosan kommentáltam is a látnivalókat. Anyának nagyon tetszett a dolog, ezt abból gondolom, hogy ihaj! úgy röhögött. De utána meg könnyes lett a szeme, én meg azt hittem, hogy sír. De azt mondta, hogy ez csak az örömtől van, mert ilyeneket (amiket én mondtam neki), még egy humorista sem tud kitalálni.

Na ez volt délután.

De a Terit meg kell szerelni! Meg kell javítani! Terit KÓRHÁZBA KELL VINNI! JUJ! TERI SZERDA REGGEL ÓTA FÁJ! SEGÍTENI NEKI! GIPSZ VAGY KIPUFOGÓCSŐ! SEGÍTENI! TUAM SOM TIKE!!! TU MA SZOM TIKE!!!! TUMA SZOM TIKE!!! (phobosi nyelven: segítsetek rajta!)

2004. június 5. szombat

Laverna um szumi szom tuke tuma! La rime! Non tekula! Umo umokini! szuma szom! Jateke leronu! Ganehe jateke! Ihen da le tea le re teki! Tike szom tuma! Tike szom szuma! TIKE SZOM SZUMA!

2004. június 26. szombat

Új napló, és a régi élet. Új napló, változatlan szavak. Csütörtökön annyira túlingerelt állapotban voltam a belvárosi nagy, nyári kavalkádban, hogy el kezdtem üvölteni mindenkire. Nem tehetek róla. Minden nyár egyre rosszabb és rosszabb. Mindig egyre jobban túlingerel ez a világ. Nyáron pedig még a napsütés is kiszúrja a szemem, hát még a nagy tömeg, az autók tömegének látványa és zaja, és még sorolhatnám. Nos, csütörtökön olyan rosszul lettem ettől, hogy becsuktam a szemem és belekapaszkodtam anyámba, hogy vezessen haza. De azt mondta, hogy nem vagyok vak, úgyhogy nyissam ki a szemem. Ki is nyitottam,

de 10 perc után, és az ordibálásaim után hirtelen elkezdtem sírni, úgy, mint egy hülyegyerek. Anyám azt mondta, hogy inkább (ezek után) maradjak itthon, ha egyszerűen az érzékszerveim ennyire túlvesznek minden ingert (már mint a hangokat, és a látványt. De a látvány nyáron még elviselhetetlenebb.)

Bevallom, régebben jobban tűrtem az életet, legfeljebb a fülem dugtam be (na jó, azért ez gyakori volt, de egy gyereknek mindent elnéznek az emberek, ám egy ordibáló felnőttől szinte semmit).

Egyszerűen ki nem állhatom a nyarat!

Ráadásul még az Ambulancia és bezár, így Pestre sem lehet mennem, pedig nekem ott vannak a barátaim (Na igen! Amikor anyámnak régebben mondtam, hogy az Judit, Hajni stb... a legjobb barátaim, teljesen ki volt akadva, és egyszerűen kijelentette, hogy szakemberek, pszichológusok nekem nem lehetnek a barátaim. Már hogy ne lehetnének! Miért baj az, ha az embernek szakember-barátai vannak?)

Szóval, ez a nyár sem kecsegtet semmi jóval, csak azzal, hogy a túlingereltségem miatt egyre jobban ki fogok készülni, és attól is, hogy most már nemcsak mentálisan, de fizikailag is eltávolodtak tőlem az emberek. Honnan a csudából szerzek barátokat? És egyáltalán: hogy kell barátkozni? Ki legyen a barátom a nyárra? (A régi, egy évvel ezelőtti szavaim megismétlései ezek.)

Hát igen.

Új napló, régi szavak…

Új napló, régi élet…

2004. június 27. vasárnap

Minden nap arra várok, hogy a következő nap jobb lesz, és minden más lesz, és „lepottyan az égből" egy barát, és az érzékszerveim visszaállnak a normálisba, és nem lesznek félelmeim, és így egészében minden más lesz,… De semmi sem változik. Soha. A félelem marad, az érzékszerveim ugyanúgy működnek. Egy jó pár autista azt írta, hogyan sikerült „megbirkóznia" az autizmusával. Nekem nem megy. Nekem nagyon mélyről jön a félelem, a szorongás. Nem tudok kilépni ebből a bezárt világomból. Mint már írtam, úgy érzem, ennek én is oka vagyok. Mert… Mit tudom én! Biztos, hogy rajtam is múlik. Mert még egyszerűen már csak nem is akarom meghallgatni az embereket, és a tanácsaikat. Az utcán is kiröhögne, hogy téli ruhában járkálok és téli cipőben még mindig. De én nem is akartam meghallgatni az embereke, hogy ugyan már, vessek le egy-két ruhadarabot. Nem is akarok meghallgatni tanácsokat és kész! Elegem van abból, hogy mások azt hiszik, hogy jobban tudják, hogy mi a jó nekem. Meg különben is! Épp ideje ellenkeznem, és „bepótolnom az elmaradt serdülőkoromat". Ugyanis 13-tól 18 éves koromig (tehát kamasz koromban) általában meghallgattam a tanácsokat, de akkor meg azzal vádoltak, hogy ugyan már, hogy hogy nekem nincs pasim, hogy hogy nem járok discoba, hogy hogy nem „lázadozok", hiszen ez lenne a normális! Most már 24 éves leszek, és azt hiszem, valami kamasz-féle lázongás van bennem. Mintha valamit be akarnék pótolni. Senki tanácsára nem hallgatok. De amúgy a téli ruhámat azért nem vetettem le eddig, mert még a 30°C-os „hőségben" sem volt melegem. Sőt! Egyszer fáztam és ezt meg is mond-

tam ennek-annak-amannak, de ezt válaszolták: „Na ne tréfálj!" + „Mindig kitalálsz valami hülye magyarázatot" De én itt jelentem ki őszintén, nem találok ki semmit, mert nekem a hőérzékelő receptoraim máshogy működnek. PUNKTUM!!! NO COMMENT!!!

2004. július 1. csütörtök

Tegnap késő este beszélgettem fontos dolgokat a Hajnival. Most éppen a saját autizmusom volt porondon. Hajni azt mondta, hogy ő adott nekem egy csomó jó tanácsot „bezártságom", „autizmusom" ellen, ám én áttértem más témára mindig, amikor a fontos dolgokról lett volna szó a spec. fejlesztéseken, szerdánként, az Autizmus Ambulancián.

Hát, mit tudom én, hogy mi lenne jó nekem. Egyszer olyan szeretnék lenni, mint egy normális, felnőtt ember, dolgozni és pénzt keresni, és nem félni és bulizni és „pasizni" (ahogy mondják a mai fiatalok), és persze nem vonulni vissza önmagamban. De a legtöbbször úgy gondolom, hogy nekem meg kell tartani önmagamat, annak kell maradnom, aki vagyok. Egyszerűen félek attól, hogy egy nap mi lenne, ha csak úgy eltűnne az autizmusom. Mert én így nőttem fel, és a félelem és a bezártság is velem együtt nőtt fel. Persze 4 éves korom óta pl. sokat változtam. Emlékszem, 7 éves koromig szinte egyáltalán nem kommunikáltam (Hacsak nem kommunikációnak lehet nevezni azt, hogy „Hagyjatok békén!" „Tűnj el a szobámból!" „Egyedül akarok lenni"). Utána fokozatosan engedtem a bezártságomból. De mindig ugyanaz akartam lenni, aki voltam .De azt sem felejtem el, hogy az első kenyeret 20 éves koromban vettem meg, mert a pénz-fizetés-adás-kapás fogalmával tisztában sem voltam. (Anya büszke volt rám. Én nem. Szégyelltem magamat. Úgy gondoltam, hogy az eladó is tudja, hogy ez az első vásárlásom.) Az első csekket 21 éves koromban fizettem be. Anya órákig magyarázta, és azt a kis izét (nem tudom a nevét), mégis ott felejtettem a postán. Aztán, mivel 19 éves koromban elhangzott már másoktól is és orvosoktól is a szó, hogy: „ez nem autizmus?", 21 évesen rátámadtam az anyámra és megvádoltam: „Hogyhogy én semmihez sem értek? Hogyhogy nem tudok még egy csekket sem befizetni? Engem miért nem neveltél olyan önállóságra, mint Zolit?". De anyám elmagyarázta: „Mindkettőtöket ugyanúgy neveltelek! De te más vagy! A normális embereket nem kell megtanítani, hogy hogyan boldoguljanak az életben. Zolinak nem kellett tanítani semmit. 4 évesen lement kenyeret venni. Te 14 évesen is ordítottál. Azért, mert nem tudtad, hogy mit miért kell." Vagy valami hasonlókat mondott anyám. Azóta már nem vádolom. Azért, mert sok könyvet elolvastam az autizmusról, és tényleg igaz, hogy én mintha egy marslakó lettem volna, szótárt, útikönyvet és lexikonokat adhattak volna nekem, hogy hogyan kell élni az életet.

De igazán most nem erről van szó, hanem arról, hogy szeretnék-e normális (vagy normálisabb) lenni, mintsem autista. Azt hiszem, ha egy varázsló elém állna, és azt mondaná, hogy kívánjak, s akár holnap normális lehetek, én 100%-os biztonsággal azt mondanám: „Nem kell. Ilyennek születtem. Így is akarok meghalni." És ez most egy nagyon őszinte mondat volt tőlem. Ugyanis – visszaemlékezve egy filozófiai könyvre –, abban az volt írva, hogy az ember csak a saját sorsát tudja elviselni, mert másé alatt összeroppanna. És ez így igaz.

Nem tudom, milyen a normális élet. Sokan mondják, hogy nehéz. Nehéz a gyermeknevelés…, nehéz a munka…, nehéz minden nap főzni…, „elegem van az állandó csekkbefizetésből…", „nehéz ledolgozni 40 évet hülyék között". Számtalanszor hallottam már hasonlókat. Egy különbség azért mégis van a nehéz – autista és a nehéz – normális élet között. Nekem naponta rengeteg gyógyszert kell szednem, hogy kibírjam az életet. És ott van még e mögött 100 meg 100 szakember pszichológus és pszichiáter, spec. fejlesztő és stb… Hát, ha valaki szakember olvassa ezt a naplót, az ne feledje el, hogy a napi 8-10 gyógyszeremnél többet ér, ha sugárszik belőle a szeretet. NO COMMENT.

2004. július 3. szombat

Egész nap az ágyamon fetrengtem, és dörzsölgettem a karjaimat. Amikor meguntam, el kezdtem járkálni szobából ki-be, ki-be, nos, anyám teljesen kiakadt. Csak késő estére vettem észre, hogy az egész jobb könyökömet kidörzsöltem, 5 cm-es piros folt lett rajta.

2004. július 9. péntek

Napok óta magába szippant a nagy semmi.

2 hétig ki sem mozdultam a lakásból szinte. (Kivétel a Tesco, ahol olyan dühöngési roham jött rám, és útközben is, amíg odaértünk, hogy anyám kijelentette, nem jön velem többé sehová).

Szóval, mióta így bezárkóztam, rájöttem, hogy egyre kevesebb dolog kell (Persze erre nem rájöttem, hanem a bezárkózási folyamat hozta magával). Nos, az alvás volt az első talán. Kezdtem egyre kevesebbet aludni, a végül pedig szinte semmit nem aludtam. Egész éjszakákat töltöttem el azzal, hogy Tekifotóval játszottam. Közben kezdtem persze az evésről is „leszokni". Eleinte csak nem volt kedvem elkészíteni a kaját. Egyszerűen éhes sem voltam. A bélműködésem kezdett leállni, úgyhogy ettől megijedtem, és állandóan Magnézium-pezsgőtablettát ittam, ami ugye hasmenést okoz nagy dózisban. A tévét be sem kapcsoltam. Zenére persze szükségem volt, tehát a rádió szólt egyszer hébe-hóba, egyszer órákon át. Könyvet nem vettem a kezembe. Reggeltől estig az ágyamon ültem és csak gondolkodtam-gondolkodtam. Aki most ezen szavakat, sorokat olvassa, az ne gondolja, hogy depressziós szakaszon estem át. (Szoktam nagyon depr.-ós lenni, de most nem voltam).

Egyszerűen én választottam ezt a bezárkózást. Sok oka volt, de igazi egy sem, úgyhogy most ezt nem is részletezem. Annyit azonban leírok, hogy egyszerűen olyan akarok lenni, mint voltam 4 évesen. (Csak ültem-ültem egyedül, órákon át az óvodában, és a kezeimet nézegettem, amint egy legó-hajóba dugtam bele. És akkor én csuda boldog voltam.) Na, most nem lettem boldog, hanem bediliztem. Anyámat az utóbbi napokban el kezdtem provokálni meg szekálni, és fogalmam sincs, miért, de a bezárkózásom utolsó napjaiban, amikor már szinte semmilyen szenzoros inger nem ért, vagy legalábbis nem volt rám hatással, el kezdtem körbe-körbe forogni a szőnyegen (amúgy erről már rég leszoktam), majd el kezdtem szárnyalni (a szó szoros értelmében), és órákon át ezt mondogattam: „ma szerda van, holnap csütörtök lesz…".

Anyám erre azonnal leküldött mamámékhoz, mondván, hogy rám a bezárkózás még rosszabb hatással van, mint a normális emberekre.

Pedig tényleg az a boldog 4 éves kisgyerek akarok lenni megint, aki nem vágyik semmire, és akitől mások sem várnak el semmit. És tegnap ugyan lementem mamámékhoz, de attól nem változott meg semmi, legfeljebb nem mondogattam, hogy „ma szerda van…” stb…

Úgyhogy egyelőre továbbra sem vagyok hajlandó kimozdulni itthonról.

Meg akarom találni a belső békességemet, amit elveszítettem akkor és azzal, amikor egyre többet kezdtem el beszélni. NO COMMENT.

2004. július 10. szombat

Itt volt ma nálam a Panna. Hát én csudára örültem neki. Kedves lány. Jót beszélgettünk. De neki nincs Ambulancia-szaga, mint a Hajninak. Hát be kell vallanom, cseleskedtem vele. Elvettem a mobiltelefonját, és becsörögtem a saját mobilomra, hogy kiírja a telefonszámát. (Ugyanis nem akarta megmondani). De azt nem tudtam, hogy ettől ő szomorú vagy bánatos lesz. Sajnálom. Tudom, hogy ezeket a szavakat a Panna nem fogja elolvasni (legfeljebb 1 év múlva, ha odaadom neki <=> ha érdekli), de le kell írnom, mert ez csúnya dolog volt tőlem. (Bár egyébként néha szeretem, ha megsértődnek rajtam, vagy megvernek, mert az sokkal erősebb érzelmi töltettel ér el hozzám, mint pl. egy beszélgetés. De most ez rosszul esett egy kicsit nekem is.)

De amúgy nagyon jó volt, hogy itt volt Panna.

Bárcsak lennének barátaim és mindennap másik jöhetne akkor! De ez csak álom.

Nos egyébként az a rossz, az ilyen találkozásokban, hogy utána rosszul érzem magam, mert nagyon hiányzik az az illető, aki épp nálam volt, velem volt. (Most nemcsak a Pannára gondolok). Mert mostanában már nem olyan vagyok, mint a 23. születésnapomig. Mert én nem állítom, hanem tudva tudom, hogy a súlyos hormonzavarom felborított mindent bennem lelkileg is, ezt még a nőgyógyász is mondta. Talán jó értelemben, talán rossz értelemben, ki tudja (?). Azért, mert a műtét óta egyre többet beszélek, állandóan szükségem van valamiféle kapcsolatra (pl. telefon vagy egyéb…), és mintha érzéseim is lennének.

Az Ambulancián is pl. követek mindenkit, szinte ráakaszkodom a Hajnira, és a Terire. De mindenhol ezt csinálom.

Lehet, hogy ennek az is oka lehet, hogy én biz' a műtét óta tesztoszteront (férfi nemi hormont) szedek. (A nőgyógyász is mondta, hogy a pszichére ez mindenképpen hatással van). Persze nem fogom erre a dolgot. ha minden jól megy, már csak szeptemberig kell szednem. Utána, ha nem is mindjárt, de október végén lehet, hogy újra „normális” leszek. (Bár normális az, akit nem érdekelnek az emberek, aki nem szeret senkit, akinek nincsenek érzelmei, és aki nem szól szinte egy szót sem? Hajni! Most komolyan kérdem tőled: jó lenne egy teljesen „passzív” Heni, mint a mostani totál-bizarr Heni? –

– Szerintem nektek is hiányozni fog majd, hogy már a padlásra sem akarok felmenni – NO COMMENT)

2004. július 15. csütörtök

„Egy nap története, reggeltől estig, jelen időben):

Felébredek. Gyötrő álmok még a tudatomban. Az a sok rendszámtábla. Az utolsó YYY. Vajon mi lehet ez? YYY. Belépek a fürdőszobába. Zubog a víz, YYY. Agyamat kitölti az YYY. Ébren álmodom. Zubog a víz, YYY. Jé, már készen is vagyok? Automatikus fürdés. Nem is emlékszem vissza rá. YYY.

Kávé a számban. Most jó édes. Illatot nem érzek. Szemeim az Y-Y-Y-on „lebeg"-nek. Ócska, vacak álmok. Miért álmodok én rendszámokat? YYY. Ilyet nem szokás. YYY. Telefon Juditnak. Nem veszi fel. Majd felveszi. YYY. Még mindig haragszol? Nekem a mániám becsörögni éjszaka mindenhová. YYY. Hallom szavaidat, de nem értem. Szemeim előtt rendszámtáblák sorakoznak. YYY. SMS Terinek. Nos, így nem akarok élni. Elegem van ebből az életből. Meg mindenből. Telefon. Teri hív. YYY. Henikém, mi a baj? Szenvedek. Miért? Nem látod, te –

„buta"- (bár ezt csak gondolom, nem mondom neki), hogy nem is akarok jobban lenni? YYY. Miért nem nézel TV-t? Teri, ne mondd senkinek! Nem nézhetek. „Nem mondom el." Na szóval, fogom a szememmel az összes csatornát. Pl. nézem a TV2-től, de látom azt is, hogy a francia csatornán most épp a feliratok mennek. Odakapcsolok. És tényleg az megy. Több csatornát nézek egyszerre. És ez zavaró, ugye? Igen. És ha nézek egy szinkronizált amerikai filmet, nemcsak a magyar szöveget hallom, hanem az angolt is, tehát az eredeti szöveget. Hallod, Teri, érted? Túlingerel a világ. Most egy hónapig be sem kapcsoltam a TV-t. De tegnap néztem, és nem volt semmi különös se. Talán jót tett az agyamnak ez a sok pihenés.

Teri megért. Nem mondja el senkinek sem. Biztosan. Jó, hogy most komolyan beszélgettünk. Mint felnőtt a felnőttel. Most máshogy beszélsz, Teri. Most tudom, hogy rám figyelsz. Talán ezért is értem meg most, ma, jelenleg, ebben a percben. YYY – a rendszámtáblák eltűnnek a szemem elől végleg. Kibújok az üvegbúrámból.

Teri? Nem szedem a Risperdalt. És miért nem? Mert kómás vagyok tőle, mint egy részeg. Rossz érzés. Teri nem szól. Hallgat. Mindent megértek ebből a hallgatásból. „Cica, nem szabad bezárkóznod. A mozgás a legjobb." Ja. Tényleg. Én szeretek úszni. Akkor holnap menj el az uszodába! Elmész? El, Teri, el. (Nem tudok most nem-et mondani. Pedig tudom, hogy úgyse megyek el. Teri szomorú lenne, ha „nem"-et mondanék. Vagy haragudna.)

Igen, Teri, persze, hogy elmegyek. „Aztán holnap küldj SMS-t, hogy elmentél-e." A francba – gondolom magamban. Hazudni nem fogok neki (se másnak). De akkor meg tutira szomorú lesz. Sajnálom, Teri, majd gondolkozom, hogy holnap mit írok le neked SMS-ben – gondolom magamban. (Hirtelen eszembe jut egy héber mondás: „Jobb a kegyes hazugság, mint a kegyetlen igazság." De nem. Nem fogok hazudni. Én nem vagyok olyan. Csak a Teri ne legyen szomorú miattam. Majd úgy írom az SMS-t.)

Újra csörög a telefon. Összetódul érdekemben a rokonság. Mama, ne gyere fel hozzám. Egyedül akarok lenni.

Újra csörög a telefon. Anyám az. Na ne csináld már, mamád átjött a munkahelyemre, hogy mi bajod van már megint. Nagyon aggódik. Szedd össze magad! Elmennek hozzád kocsival, és menj el velük vásárolgatni! Oké, elmegyek.

Ülünk a kocsiban. Tikkasztó hőség, én mégis pulóverben vagyok. A régi téli cuccaimban. Érzem a műfogsorok szagát. Büdös. Elfordulok tőlük. Érzem a kocsi szagát. Mama-szag, papa-szag, nem félek. Száguldunk a főúton.

Betérünk az egyik áruházba.

Sárga, kék, zöld, piros – riKÍTÓ, siKÍTÓ színek és színek és színek kavalkádja. Nézek. Bambulok. YYY. Újra rendszámok a szemeim előtt. Semmiféle vásárlásra nem emlékszek. Csak arra a rózsaszínű cukorra, aminek olyan az íze, vagyis az állaga, ha beleharapok, mint egy felhőnek. Heni, segíts pakolni! Hallom a nagyapám szavait, de én csak tömöm a búrám és mosolygok. „Hagyd már őt!" – mondja mamám. Értem szavaikat, de oda sem figyelek, a felhős-rózsaszín cukor köti le a figyelmemet. Dehogy pakolok. Dehogy segítek. Eszem ágában sincs. Csak a cukor létezik. Hallok valamit? Látok valamit? Nem. Csak a felhő-cukor a számban, az van, az van, az van, az létezik. Nem is tudom, hogyan jutunk el a

kocsiig, de már benn is vagyunk, útban a következő áruház felé. Kezd fogyni a cukor. Hopp, elfogyott. YYY. Újra rendszámtáblák („lelki") szemeim előtt. Az univerzum nagy semmilye már régen magába szippantott, mikor is a következő áruházban vagyunk. A csöveket nézem a fejem fölött, a feliratokat, a pénztárak 30 kasszáját számlálom. Mit veszünk? Mindegy. „Heni, kéred?" Oda sem figyelek. Nem kell semmi.

Hopp. Már kint is vagyunk. Nagyapám pakol be a kocsiba. Én a kocsi első ülésén ülök, és nézem azt az üres padot a Tesco előtt. Leül egy férfi. Milyen különös. – Bámuljuk egymást. „Elveszett" embernek látszik. Pedig tisztességes öltözetben van. Úgy 35 lehet. Bámulom a mozdulatait. Mintha várna valakire. Elővesz egy széthajtogatható „újságot" (bár nem újság, mert kb. 10 cm-es), teli képpel. Azt nézi. Dehogy nézi! Látom a szemét. Szeme sarkából figyeli az embereket. Ha kellő közelségbe kerülnek, felpillant. Nem tud odafigyelni semmire sem. Kapkodó, ideges mozdulatokat végez. Mintha várna valakire. De az órájára rá sem néz. Tehát nem vár senkire. Ismét rámnéz. Milyen kedves tekintete van, mintha ismernénk egymást. Ha 10 évvel ezelőtt találkozunk, odamegyek hozzád, és zaklatlak a kérdéseimmel. De ennyire már nem vagyok bizarr-autista. Idegenekhez nemigen megyek oda. Ő egyre csak néz. Majd vissza az újságba. Egy nagy pihe száll el 2 méterrel fölötte. Én természetesen látom, de ő nem láthatja. És mégis felpillant. És mégis látja. Minden mozgásra figyel. Bámul engem – újra bámul.

De, azt hiszem, mégis vár valakire. Csak őrá nem szoktak várni. Olyan autistán ébren alvónak tűnik ez az ember. „Henikém, mit nézel?" – kérdi mamám a kocsi hátsó üléséről. „Senkit" – gondolom. Választ nem adok. Elindulunk. Százszor meg százszor visszafordulok, és bámulom a férfit. Ő is tekergeti a nyakát, hogy engem láthasson. Tudom, hogy engem akar bámulni, mert amikor szemeink találkoznak, a nyaktekerését abbahagyja. Aztán eltűnik. Talán örökre.

YYY.

YYY.

YYY.

YYY.

Üres órák a délutánban, kora estében.

Rendszámtáblás, üres, üres, üres órák. YYY.

Belebambulok az éjszakába, pörgetem fejem felett a párnámat, és belealszok a rendszámokba.

2004. július 21. szerda

Még zuhanyozás közben is hallom a halk rádió zenéjét, vagy pl. akkor, ha az erkélyen vagyok, vagy még sorolhatnám. Az az igazság, hogy sokkal jobban meghallom azt, ami távoli, mint ami közeli. Vajon miért van ez? De a távoli „zajok" (zene, dallam, beszéd) közül is azt hallom meg, ami rám tartozik, vagy mondjuk anyára. Mert anya szereti pl. a rádióban a Rómeó és Júlia – francia dallamát, és azt is meghallottam a vízzubogás mellett. Anya mindig elcsodálkozik ezeken, mondja is. De azt nem értem, hogy miért csodálkozik, hiszen megszokhatta volna már.

2004. július 23. péntek

Pörgetek. Állandóan pörgetek. Rájöttem, hogy a téglalap alakú éjszakai párnámat sokkal könnyebb pörgetni, mint valami pörgettyűs játékot. Visszatükröződik a TV-ben. Nézem a tv-ben pörgetős önmagamat. Hihetetlen gyorsasággal pörög, szinte alig érinti az ujjam. Anyám szól, hogy hagyjam abba, mert egyszerűen beleszédül, olyan gyorsan pörög.

A legtöbbet amúgy éjszakánként pörgetek, mert nem tudok aludni. Éjjel 2-3 előtt szinte sosem alszok. Tudom, hogy az alvászavar az autizmus velejárója, csak azt nem értem, hogyha szedek is rá gyógyszert, hogyhogy nem alszok mégse?

2004. július 24. szombat

Legszívesebben kiállnék az utcára és elordítanám magam, hogy nem kívánok többé így élni. Mert egyszerűen túlingerel a világ, és én mégis úgy érzem magam, mint aki be van falazva a saját világába. Néha „földönkívülinek" érzem magam. De tényleg. Mintha valahogy eltévedtem volna ezen a világon, és az emberek között. Szeretnék olyan lenni, mint más, már mint csak az érzékszervek normális működése szempontjából. Olyan furcsa, de persze ez az igazság, hogy én még nem is láttam a külvilágot. Furcsának találod, igen-igen, Te, aki ezt olvasod? Pedig ez az igazság. Mert hogy is látom én a világot? Hát kb. így: iszonyatos csődület az utcán, az autók olyan hangosak, hogy be kell fogni a fülemet, és olyan gyorsak, hogy szinte összemosódnak, és én még mindig lelépek a járdáról..., és még mindig „el akarnak gázolni"... Nevetséges, hogy 24 éves leszek, de ha át kell menni egyik oldalról a másikra az utcán, mindenki megfogja a kezemet. (Amikor a lovári-nyelvtanfolyamon, évekkel ezelőtt megismerkedtem egy lánnyal, aki egyébként pszichológia-szakos volt az egyetemen, nos hát ő is megfogta a kezem a járdán, átkelésre várván. Vajon honnan tudta, hogy autista vagyok? Hiszen még én sem tudtam. Akkor még azt sem tudtam, hogy mi az az autizmus).

Néha egyébként már rosszul érzem magam, és egyszerűen ellököm magamtól azt, aki meg akarja fogni a kezem. Nos, megint elkanyarodtam a témától. Ott tartottam, hogy másként látom a világot. Na és az autók mellett az emberek! Nagyon furcsa, de az embereket tömegben úgy látom, mintha összegabalyodnának, és mintha mindenki EGY! lenne. Azért írom, hogy „mintha", mert tudom, hogy a valóságban ez nem így van.

Tehát a valóságérzékelésem teljesen torz. Szeretném egyszer látni az igazi külvilágot. Mert lehet, hogy akkor teljesen másképpen viszonyulnék hozzá: mert akkor például nem kéne befogni a fülemet, nem hunyorognék a szemem-mel, és nem ordítanék. (Na és persze természetesen akkor bizonyára jobban érdekelne a külvilág, mint saját magam.)

2004. július 25. vasárnap

Jó sokat hintáztam ebben a hőségben. Közben azt figyeltem, hogy a felhők milyen gyönyörűen tükröződnek vissza a lakóházak ablaküvegein. Bizony, ez szép látvány.

A párnáimat és jó sokáig dörzsölgettem az ujjaimmal, de egyáltalán nem volt kellemes taktilis élmény, úgyhogy nem is tudom, miért csináltam.

Amúgy eddig még egész nyáron nem voltam sehol. (Az okait már leírtam.)

Jól érzem én így is magam. A rossz csak az, hogy mondtam Terinek, hogy már „tudok" tv-t nézni. Nos, nem tudok megint. Újból hallom a szinkron alatti szöveget, az eredeti angolt (mert hát ugye a legtöbb film amerikai). És észrevettem magamon, hogy akkor hallom a legjobban, ha unalmas a film, vagy egyáltalán nem is érdekel, mégis be van kapcsolva. De hát mindenképpen rettentően zavaró. Terinek persze azt mondtam, hogy ezt a tulajdonságomat nem mondja el senkinek, de már mindegy... Leírom, csakhogy tudjátok, milyen az, ha valaki még a saját szobájában, a saját tv-jétől is túlingerelve érzi magát. Mert majd egyszer biztos ezen szavak is segítenek nektek az autizmus-kutatásban. Mert 10 év múlva, vagy 50 év múlva a remélhetőleg nagyon okos szakemberek tudni fogják majd ennek is a magyarázatát.

2004. július 27. kedd

Anyám kiakadt a telefonszámlától. Mind én beszéltem el, és rettentő nagy összeg lett, de már befizettük. Soha többé nem csinálok ekkora telefonszámlát. Persze telefonálgatni fogok, de a határt meg fogom találni, ugyanis tényleg túlzásba vittem a dolgot. (De hát annyira hiányzott az emberi kapcsolat! Egész nap nem hallom senkinek sem a szavát: kénytelen voltam hát telefonálni és kérdezgetni és beszélgetni.)

De azért ez mégis furcsa... Mármint az, hogy 23 éves koromig egyáltalán nem kerestem senkivel sem a kapcsolatot. Nagyon magamnak való voltam... Olyan, mintha már kezdenék kinyílni a világra. Hiszen néha olyan jó, ha megértem az emberi szavakat...

Hiszen felteszek egy csomó kérdést az embereknek...

Na jó. És itt, ezen a ponton vissza! önmagamba! Hiszen az autizmusról, a fogyatékosságról, a félelemről, és a tudatteóriáról kérdezgetek.

De azt senki sem tagadhatja, hogy az emberekhez való viszonyulásom (még ha csak telefonban is), de jelentősen fejlődött.

2004. július 28. szerda

Pörgetek, pörgetek. „Hagyd már abba!" – anya már nem bírja. De néha én is beleszédülök, hiszen az ujjam már alig tartja a párnát, hiszen ez már magától forog... Anyám meg van rémülve. Oké, abbahagyom.

De az anyám mindig megrémül valamitől. Pár hónappal ez előtt pl. ordibált rám (már nem tudom, miért), és én védekezésképpen az ő hangján ordítottam vissza. De teljesen az ő hangján. Nagyra nyitotta a szemét és elszaladt... Kicsi koromban csak a mesefigurák hangját tudtam ugyanis utánozni a tv-ből, persze ezeken mindenki csak nevetett, de azért profinak neveztek. És persze mesefigurák hangjaitól senki sem rémül meg.

De ettől még én is megrémültem... Mert nem csak az anyám hangját hallottam kijönni a torkomon, hanem egyszerűen mintha én lettem volna ő, átvéve a teljes személyiségét. Én is megrémültem... De nagyon...

2004. augusztus 1. szombat

Végre! Végre! Örülök, hogy már csak egy hónap van a nyárból. Mert annyira túlingerel…, de ezt már sokszor írtam.

A másik meg ugye az, hogy nemsokára találkozhatok végre az Judittal, a Hajnival, a Pannával, a Terivel. Csak egy kicsit félek is ettől a találkozástól. Vajon szóba állnak-e velem azután, hogy telefonon állandóan zaklattam és nyaggattam őket? Hiszen a Hajnit még éjjel ½ 2-kor is felhívtam, és felébresztettem az egész családját…

De hát kérem, én ilyen vagyok…

Más ember sem tudná teljesen megváltoztatni az alapvető személyiségstruktúráját. Egy autistától elvárni ilyet pedig végképp fölösleges. Persze majd megpróbálok jobb lenni egy kicsit. De azt nem szeretném, ha csak akkor szeretnének az emberek, ha jó vagyok. Hiszen az élet sem jó, az élet sem tökéletes. Mégis szeretni kell, már csakis azért, hogy boldogok legyünk. NO COMMENT

2004. augusztus 2. hétfő

Unalmas-magányos-pörgetős-hallgatós-szűkszavú nap. Se túl-, se alulingereltség. Ám szinte gondolataim sem voltak. Anyám este elémrakta azt az internetes oldalt, amin rajta vagyok. Bámulom-bámulom a képet. Anyám meg rámbámul. „Mi az, nem ismered fel önmagadat?" Nem szólok semmit. Nézem a képet, de nem látom magamat. „Ez vagy te!" – mondja anyám. „Jé, tényleg" – válaszolom, és a nézés után már láttam is.

Milyen furcsa! Engem feltenni az autizmus-portálra, amikor egy fikarcnyit sem érek. De közben örülök is neki. Azért jó látni a fotómat magamról (még ha nem is ismerem fel eleinte magamat.)

2004. augusztus 3. kedd

Ha ez a fránya élet megtudna nyilvánulni bennem…! Én nagyon sok mindent megérzek ebből a világból. Sokkal több az olyan dolog, amit NEM ÉRTEK! Az a baj ebben az állapotban (mármint az autizmusban), hogy egyszerűen zűrzavarosnak tűnik minden, semmiben nem találok összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat, és tehát ez által az egész világ értelmetlenné válik. Vajon ki érthetné meg ezt? Az egész élet szenvedés… Az egész világ bárgyú és értelmetlen… Szeretnék normálisan kommunikálni, de nem megy… Szeretnék érdeklődést tanúsítani az emberek iránt, de nem megy… Semminek sincs jelentősége, ami körülöttem történik… Milyen idétlen ez az állapot! És milyen idétlen, hogy én most írok, amikor valószínűleg senkit sem fog érdekelni mondjuk 50 év múlva, mert mit tudom én! Csak azt tudom most, hogy késő éjszaka van, de nincs kedvem elaludni és holnap (azaz már ma) nem lesz kedvem felkelni. Nem a depresszió szavai ezek, hanem az igazság szavai, mert milyen élet az, amelyik még az emberi méltóságát is elveszi tőlem, hogy mindenki csak kihasznál, kicsúfol, kigúnyol és bánt. Aki ezen sorokat olvassa, az segítsen kérem, nem tudom, hogy hogyan, de segítsen. Azt tudom csak, hogy nekem sokkal több szeretetre van szükségem, annak ellenére, hogy állandóan ordítok. Szeressetek! Segítsetek! Nyomorú szavak ezek abból a kiáltásból, mely a lelkem mélyén raboskodva némán ül. Igen-igen. A segítségkérés kiáltása örök némaságba zuhan az emberben, ha autista. Ezért segítsetek!

2004. augusztus 7. szombat

Az ember máshogy látja önmagát, mint a világ. Bizony, ez is számos félreértés forrása lehet. Rám is mondta már rám egyszer-kétszer még pszichológus is, hogy „te sose félsz”, „nem láttam rajtad, hogy izgatott lettél volna”. És ezeket főleg akkor mondják, amikor én nagyon is féltem pl. valamitől, vagy nagyon is idegesen izgatott voltam. Pedig itt szó sincs arról, hogy leplezem, vagy álcázom a félelmemet. Sőt, úgy érzem néha ilyenkor, hogy a rettegésemet mindenki látja, és legszívesebben bebújnék az ágy alá (ilyen gondolatom volt már itthon is, meg az Autizmus Ambulancián is, meg sok helyen).

Bennem annyi a rettegés, hogy talán több, mint 15 embernek együttvéve. Azt hiszem, elég nagy baj, hogy ezt nem veszik észre gyakran még a szakemberek sem.

Pedig azért mentem a padlásra, a sötétbe az Ambulancián, mert félek a sötéttől. Azért rángattam Teri kezét, mert félek tőle.

Azért „rohanok ki” az autók, buszok, villamosok elé, mert félek tőlük. És a múltkor (kb. 1 hónapja), azért csörögtem be Judithoz egymás után kb. 15-ször, mert félni akartam tőle… Ugyanis előtte nem féltem.

Ki érti ezt?

2004. augusztus 31. kedd

Egy csomó oldalt kitéptem ebből a naplóból. Egy csomó fontos dolgot. De tegnap úgy döntöttem, hogyha valakit érdekel pl. „ez" vagy „az", inkább kérdezze meg tőlem.

Ja és abba akarom hagyni ezt a naplóírást. Nem hinném, hogy bárkit is érdekel. Mindenkinek megvan a saját élete. Foglalkozzon mindenki a sajátjával. Azért, mert autista vagyok, nem tudom, hogy mitől lenne érdekesebb ez a napló. A másféle gondolkodás persze másféle életet is jelent, de szerintem ti ezt tudjátok. És szerintem nem is írok lényeges dolgokat. Mert biztos írt már más autista is hasonlókat, mint én. Hát akkor meg minek írjak? Olyan kis röhejesnek és hülyének érzem magam most, hogy hagyom magamat még jobban kiszolgáltatni ezzel az írással nektek. És mégis! csak itt ülök és gondolkodom és írok, mert hát ugye jogotok van tudni erről a bezárt életről, csak azért, mert ti többek vagytok, mint én. Igen, többek vagytok. Minden ember több nálam. Én tudom, hogy csak egy senki vagyok. Én látom. LÁTOM az utcán, az üzletben, a boltban, itthon, és mindenhol. Minden ember olyan, mint, na szóval egyszerűen látszik a szemetekből, hogy tudjátok, hogy igenis van jogotok kérni és kapni, dolgozni és megpihenni, gyereket nevelni és elmenni mindenhová, akárhová, bárhová. Egyszóval csillog a szemetekből, hogy van jogotok ÉLNI! Én sokszor azt érzem, hogy jogom sincs élni, mert aláváló vagyok, autista, fogyatékos és úgy egyáltalán!!! Vajon van-e jogom kiszolgáltatni magamat az embereknek? Hiszen mindent mindenki helyettem intéz el. Van joga élnie annak, aki tudja is, hogy fogyatékos, mégis kiszolgáltatja magát? De én ez ellen nem tudok mit tenni. Sajnálom. Tudom, hogy az IQ-m magas, de ez cseppet sem számít, mert nem mutatja meg, hogy ettől függetlenül az élethez fikarcnyit sem értek. Úgyhogy ne gyertek nekem azzal, hogy milyen magas az IQ-m, és mégis hogy hogyan viselkedsz! Mert az ellentmondások úgyis örökre ott maradnak. Mert én ilyen vagyok. Szeressetek így is. Nem baj, hogy nem értetek meg engem. Mit számít az?

2004. szeptember 11. szombat

Nos, a tesztoszteron (férfi hormon) szedéssel leállítottak, ugyanis semmi bajom. Ez azonban – mint írtam nyár elején –, talán visszavisz a „rendes" kerékvágásba. Bár ki tudja, mi a rendes, mi a normális, azaz elfogadható a viselkedésben? Régen – a gyógyszerszedés előtt –, ugyanis senkit sem nyaggattam, nem kérdezősködtem vég nélkül, órákon át, de a rossz oldala is megvolt a dolognak: sokkal kevesebbet beszéltem, és állandóan alulingerelt állapotban voltam, vagyis legtöbbször abban. Persze biztosan el kell telnie pár hétnek, hogy olyan legyek, mint régen. Abban az állapotban ugyanis senki számára nem voltam zavaró, csak egy „aranyos, szótlan" „kislány". Akkor minden más volt, mint a komoly és erős gyógyszerszedés alatt egy éven át. Persze szerintem is csak testi betegség ne legyen, inkább a nyomorult autizmus! Ezt kívánom!!!

Jelenleg 2. napja nincs bennem férfi hormon-gyógyszer. Nem vagyok jelenleg se alulingerelve se túlingerelve. (Tegnap hallásilag, de ez így csúnyán hangzik, inkább azt mondom, auditívan túl voltam annyira ingerelve, hogy a papucsom

súrlódását sem bírtam elviselni, és azt sem, ahogy anya hozzáért az arcához, majd a szabadidőjéhez.)

Jelenleg nincs semmi szenzoros eltérésem. Azt hiszem, minden nap kellene írnom mától kezdve a szenzoros „furcsaságokat" (ha lesznek), már csak azért is, hogy tudjam, tényleg a gyógyszer volt rám ilyen hatással.

Kedves Teri, Hajni, Judit, Panna!!! Nagyon sajnálom, hogy lehülyéztelek titeket, mikor ti csak jót akartatok nekem, csak nem jól akarjátok a jót! Minden egyes dilis autista megnyilvánulás csak intő jel arra nézve, hogy nem jó ez az élet, és segítsetek elviselni a „nem-jót!".

2004. szeptember 14. kedd

Be vagyok zárva, és ezt már régen éreztem ilyen erősen. Telefonálás még van, de a beszédem is egyre gyengébb. Alulingereltség látás szempontjából. Nem tettem ellene semmit. Enyhe „csőlátás"-rohamok visszatérnek: csak azt látom, amit nézek, csak részletet, az egész külvilág kiesik. Tegnap még nagyon sokat beszéltem, ma egyre kevesebbet óráról órára. Most nagyon belül vagyok, de egyelőre még „kitekinthetek". Nem tudok most beszélni nektek ezekről a dolgokról...

2004. szeptember 15. szerda

Majdnem-teljes látási alulingereltség egész nap. Gondolkodtam rajta, hogy előveszem újra a zseblámpát és ingerlem a látásomat, de nem tettem. Az okait nem tudom. Azt hiszem, most átmeneti időszakban vagyok a teljes túlingereltség állapotából a teljes alulingereltségig. Mi lesz velem? Nem baj, nem baj, csak egészség legyen! Ezt kívánom!!! Ezt kívánom!!!

2004. szeptember 16. csütörtök

Majdnem teljes látási alulingereltség egész nap. Nem tudtam ellene tenni semmit, igaz néha el kezdtem tapogatni és simogatni és fogdosni a tárgyakat, és huzigáltam rajtuk az ujjaim. Azonban ez csak néhány percet vett igénybe. Zseblámpán ismét gondolkoztam, de elűztem magamtól a gondolatot. Túl gyors a váltás, a változásom a gyógyszer-hormon leállítása miatt. Egyébként mindenki észrevette, de csak ennyit: „kevesebbet beszél", „nem rángatja a kezem", „egyáltalán nem üvölt".

2004. szeptember 17. péntek

Látási alulingereltség továbbra is tart. Kezdem megszokni, azaz visszaszokni. Ma nem zavart annyira. A hallásom viszont túlvesz mindent. De körülbelül így volt ez 1 évvel ezelőttig is. Kapcsolataim továbbra sincsenek. Beszédem gyérebb, bár kedvenc témámról továbbra is tudok beszélni, de az emberek ezt nem szeretik. Más téma pedig számomra unalmas.

Amúgy én talán nem is úgy fogalmaznék, mint a többi autista, hogy „be vagyok zárva a fejembe". Én inkább azt mondom, hogy be vagyok zárva a szemem

miatt, látás szempontjából, és be vagyok zárva a fülem miatt, hallás szempontjából. Természetesen az igazi gondolataim is el vannak zárva, de nem annyira…

Vagy talán csak most nem annyira…

Hiszen az előtt én is azt írtam mindig, hogy be vagyok zárva a fejembe. Nos lehet, hogy megint így lesz. De csak egészség legyen! Ezt kívánom!!! Ezt kívánom!!!

2004. szeptember 18. szombat

„Anya, nekem ez kell, meg ez. Hallod? Ez kell meg ez!" – mutogat egy kis boltban egy kislány a finom ételeire. Ilyet már gyakran megfigyeltem és régebben meg is kérdeztem anyámat, hogy én csináltam-e valaha ilyet, ugyanis nem emlékszem, hogy valaha bármire is rámutattam volna, vagy kellett volna valami. Anyám azt mondta, hogy ő nem emlékszik ilyenekre, de legfeljebb 1-szer, ha jól emlékszik, rámutattam egy nyalókára, de amikor ő egy „nem, most nem"-mel leintett, soha többé nem is kellett semmi. Mára már persze tudom, hogy szükségem van dolgokra, ételre, italra, ruhára. És emiatt én is szét szoktam nézegetni az üzletekben.

De kicsi és nagyobb gyerek koromban még csak rá sem néztem semmire sem, nagyobb koromban viszont mániákusan szagolgattam mindent (de most nem erről akartam írni).

Vajon miért nem kellett nekem soha semmi? Vagy talán kellett volna minden, csak nem tudtam, hogy egy rámutatással és mosollyal mindent megkaphatok? Bár én úgy emlékszem vissza, hogy nem is kellett semmi, egyszerűen nem volt rá szükségem. Anyám most, 24 éves koromban hasonlít csak össze a gyerekekkel üzletekben, játszótéren, és látja meg azt a sok különcséget,

amelyből az egyik jelentéktelennek tűnő apró jel, a másik meg ég és föld köztem és egy átlagos gyerek között. Nem baj. Ennél többre úgysem vihettem volna. Hiszen nemzetközi versenyeket nyertem és főiskolára jártam. NO COMMENT

2004. szeptember 22. szerda

Anya még a múlt héten bevezetett az internetezés rejtelmeibe, és nyitott nekem freemail-címet. Mindezt persze a fiókkönyvtárban, ugyanis itthon igencsak drága lenne az internetezés. De csudára tetszik az internet! És az e-mailezés is! Csak egy probléma van: egy nap csak 1 órát lehet a könyvtárban internetezni. Ez nagy kár, mert most, így a legelején a dolognak 3 óra kéne legalább, hogy internetezhessek.

A látásom beszűkült, alulingerelt. Megint egyre többet érintgetek tárgyakat. De eddig, vagyis 17- óta azért nem írtam róla, mert kezdek visszaszokni. Nos, ezt az állapotot (már megint a látási-alulingereltséget) el lehet viselni, ha valaki élete felét ebben élte le, csak a teljes alulingereltség nehéz, és bezáró-lezáró állapot.

Hallási alulingereltségem viszont továbbra is megmaradt, és rossz is, hogy pl. a városból hazatérve gyalog hétfőn ismét nagyon hangos volt minden, de talán nem annyira, mint régen.

Lehet, hogy aki ezt olvassa, már únja, hogy a szenzoros érzékelésem folyamatáról írok ennyit, de be kell látnia, hogy ez fontos, mert egyrészt átölelte egész életemet, másrészt egy erős hormon-gyógyszer hatására meg is változtatott bennem 1 évre mindent. Tehát, nos mondhatjuk úgy is, hogy én már 3 világba nyerhettem betekintést: 1. az autista világ, mely bennem főleg látási alul- (és néha túl-) ingereltséget, és hallási túlingereltséget okozott. 2. a tesztoszteron által produkált „őrült" világ, amelyben annyira túlingerelt és zaklatott voltam 1 éven át 3. a normális világ, amelyben elidőzök 1-2 percet, és amelyben nincsenek szenzoros eltérések. Ebbe a világba talán azért „kaphattam" betekintést, hogy tudja, hogy én „más" vagyok. Viszont a félelmem a normális világban sem szűnt meg, úgyhogy én az autista világban maradok továbbra is. Hiszen ott időztem a legtöbbet. 24 évet!!!

2004. szeptember 23. csütörtök

Délelőtt teljes mértékű vizuális alulingereltség. Kapcsolgattam e miatt a villanyokat, mert egyszerűen nem tudtam elviselni ezt az állapotot. Teljesen be voltam sózva. Teljesen beszűkült ez által a tudatom is. De! De milyen szerencse!, hogy pont most mutatták be nekem az internetezés előnyeit. De még annál is nagyobb szerencse, mert ráadásul nagyon jó az internetezés, és érdekel, É R D E K E L!!! Felcsillan a szemem, amikor nyit a könyvtár, amikor is mehetek internetezni! Ez kirángatott ma önmagamból, mert az érdeklődés valami iránt mindig kirángatja az embert önmagából, akár autista és alulingerelt, akár normális. Ha itthon is lenne internet, az biztos, hogy reggeltől estig a számítógép előtt ülnék. De hát ki tudna kifizetni annyi pénzt? Mert az rengeteg sokba kerül!

VERSEK

Miért vagyok ilyen?

...Mert könnyebb kivonni,
mint hozzáadni,
könnyebb megtörni,
mint megszorozni,
könnyebb álmodozni,
mint életben maradni,
könnyebb megfázni,
mint meggyógyulni,
könnyebb üvölteni,
mint csendben félni,
könnyebb éhezni,
mint az ételért nyúlni,
könnyebb a tudást elrejteni,
semmint megmutatni,
könnyebb elbújni,
mint átölelni,
könnyebb az útra kiszaladni,
mint soha át nem kelni,
könnyebb egy ruhában járni,
mint válogatni,
könnyebb az eremet felvágni,
mint tényleg fájni,
könnyebb a fejemet ütni,
mint tudjátok: kell tiltakozni!,
könnyebb a tűzbe nyúlni,
mint semmit sem kockáztatni,
könnyebb az ablakon át kinézni,
mint köztetek élni, lenni,
Mert könnyebb önmagamban lenni,
ha az ember egy senkiházi senki.

2003.

Üresség

Ha ránézek valakire,
Egy törött, üresen csillogó
Szempár néz vissza rám.

Ha beülök az autóba,
És száguldok az üres országúton,
Üres szemeket hunynak rám.

Felnyitok egy könyvet,
S abban az üres szavak
Számomra semmit nem mondanak.

Ha veszek egy papírt,
Mert írhatnékom van,
S írom az üres szavakat,

De rájövök:
Ez a papír is üresen visszaröhög.

Felnézek az égre,
S az arcomra sütő napsugár
Üresen ragyog már.

Ha bekapcsolom a tévét,
Látom a sok üres embert,
Kik üres szívükből
Üresen szeretnek.

Belepillantok a tükörbe,
S csak nagy ürességet látok,
Mit magamnak se bocsátok.

S ha kimegyek az utcára,
Üresen mennek el mellettem,
S az üres zaj, óh, mily zavaró!

S ez a kietlen üresség,
Mily szívfacsargató!
S a világ örökre üres marad,
Ha nem bandukolsz a fényben, egymagad.

1990.

Angyali meséket…

Angyali meséket nem hallgattam soha,
Nem játszottam gyerekekkel, ahogy kell,
Valahogy nem értettem meg őket,
Egy másik világban nőttek fel.

Nem feleltem, ha kérdeztek,
Butaság a válasz, ha nem értek semmit,
Ne kérdezzetek ostobaságot,
A lélek túl gyáva, felelni nem vágyik.

Nem mentem én el soha, senkivel,
Sehová és semmikor,
Lelkem magánypadján csücsültem,
Mindig, egymagam és mindenkor.

Végtelennek hittem az életet,
Játszottam a halál gondolatával,
Sétáltam egyet a sírok között,
El voltam foglalva a másvilággal.

Társaim kinevettek, mert oly más vagyok,
Pedig szelíd lelkemen a galambok
Csak másfelé nyitották, szárnyas,
Aranyos kis szárnyaik, kis bolondok.

Még mindig semmi. Csak az űr,
A vak, a végtelen magány,
Ülök egyedül bebörtönözve,
Szégyellem magam, én vad szamár.

1991.

Könyvek lapozásának hangjai...

Könyvek lapozásának hangjai,
A világ világtalan színei,
Az autók robajának zajai,
A hatalmas épületek szárnyai,
A vadalmák félelemkérdései,
Az emberek ijesztő, törött szemei,
A gyermekek túl zajos hangjai,
A felnőttek értelmetlen kérdései,
A székek rugalmatlan lábai,
Kietlen vasutak üres állomásai,
Szétszaggatott versek fakó lábnyomai,
A magány fergeteges pillanatai,
A lábak száguldó oroszlánjai,
A testek tömeges fájdalmai,
Az emberek undorító szitkozódásai,
Lelkem mély, sürgető szavai,
A zegzugos magány szárnyaló pillanatai,
A túlfűtött értelem fogyatékos leereszkedései,
A könyvek tetemes halmazai,
A halogatott szavak tettrekész megszólalásai,
Az állatok állandó vinnyogásai,
A Nap túl erős sugarai,
A szellő túl szeles irányai,
Az emberek nevető, gúnyos, undok szavai:
Keltették a félelmemet,
Gyötörték a lelkemet,
Gödröt ástak a lelkemben,
Keresztet vetettek lelkemen: ámen.

1994.

Egy kedves pillanat...

Egy kedves pillanat:
Rám árad, rám szalad.
Egy kedves nótaszó:
Bármely dallam olyan jó!

Egy kedves mosoly:
Boldogsággal áraszt el.
Egy szelíd kézfogás:
Istennel repít el.

Egy gonosz mozdulat:
Lelkemben sír, fennakad.
Egy hadaró beszéd:
Mint a tenger, bedagad.

Egy gúnyos nevetés:
Belém mar, átlyukaszt.
Egy vakító szemfény:
Agyonver, felakaszt.

Egy kedves mosoly:
Boldogsággal áraszt el.
Egy suttogó szép szó felém:
Istennél is többet ér.

1994.

Kérdés a hangulatról

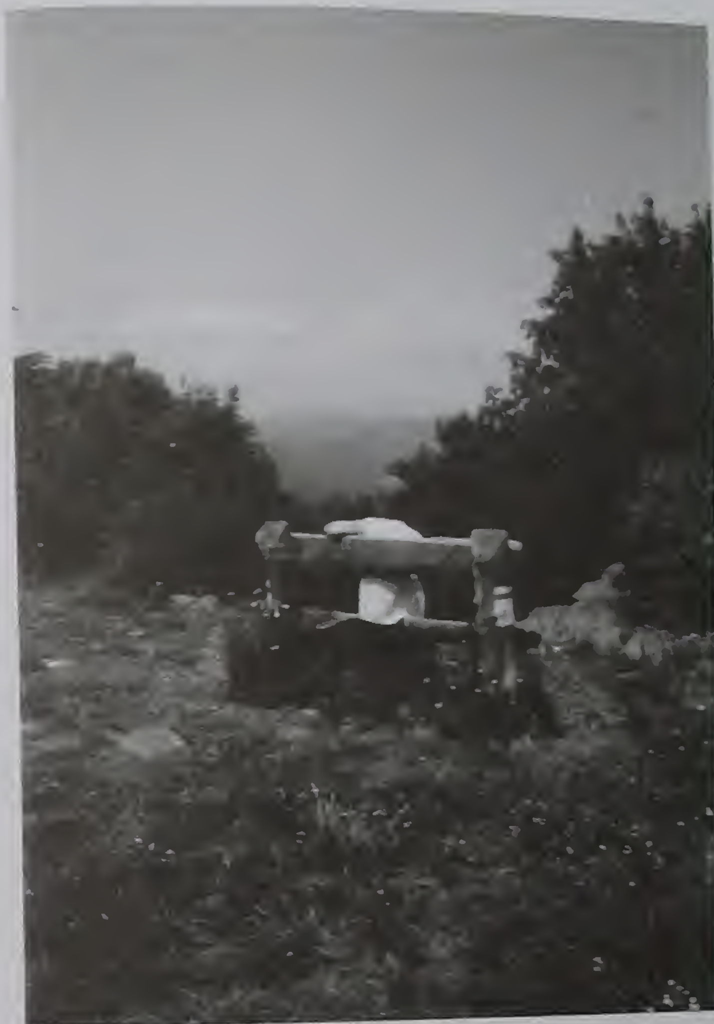
Valaki ezt kérdezte tőlem: A magányról szóló versek hangulatát mindig érzem vagy csak a vers írásakor?

Válasz: A kérdésben azt nem értem, hogy mi az a hangulat. Bár ha elképzelem, akkor a hangulat az, amikor például nevet vagy sír az ember. A magány ebből a szempontból nem lehet hangulat. De nem is érzés. Pontosan nem tudom azt sem, hogy mit jelent érezni. Mert lehet fizikai dolgot felfogni az agyunkkal. Például, ha valaki neki megy a szekrénynek fejjel /mint ahogy ezt én is tettem/, attól azt kérdezik meg, hogy éreztem-e. Tehát mások azt mondják, hogy ez érzés. De ha nekem még sem fáj? Akkor persze már nem érzés. Nos, a magányt fizikai értelemben nem lehet érezni, tehát értelmezni sem.

A magány nem más, mint belül egy hatalmas űr. Olyan, mint a Mariana-árok /a világ legmélyebb pontja/, de a magányban mindig van egyre mélyebb és mélyebb pont.

A kérdésre csak az lehet a válasz, hogy a magány nem érzés /ugyanis fizikai értelemben nem létezik, mert legbelül van/, és a magány nem is hangulat /az ember nem nevet rajta, és nem is sír tőle/. Persze ha a kérdésben szereplő „mindig" szóra koncentrálok, akkor a válasz egyértelműen igen, mert a magány születéstől kedve a halálig az emberben van, és soha nem lehet tőle (meg)szabadulni.

/Szóval nem csak akkor van magány, amikor verset írok, hanem mindig./

Negyedik mese

Volt egyszer egy élet, de egy ember nem élvezhette. Volt egyszer egy világ, de egy ember nem láthatta. Volt egyszer sok más ember, de egy ember egyedül maradt. Volt egyszer sok társaság, de egy embert mindig száműztek. Volt egyszer egy vidámság, de egy ember szomorú maradt. Volt egyszer egy gondolat, s egy ember tudta, örökre fogyatékos marad.
(Rövid, egyszerű, tanulságos mesék felnőtteknek)

hiszem, az agyamig nem jutnak el a dolgok (tehát nem tudatosulnak), mert nem igazán tudnám elmondani, hogy miről szólnak. Azt el tudom mondani, hogy mit láttam, kit láttam, milyen ruhában, de ha megkérdeznéd, igen, mondjuk te, Te, aki ezt olvasod (mindegy, hogy ki vagy, orvos, pszichológus, laikus), - csak annyit válaszolnék, hogy: „nem tudom!" „Nem tudom, miért vitte X.Y. Z.Y.-t oda, ahova vitte".
„Nem tudom, miért nevetnek rajta az emberek"
És igen, most butának néznétek, de arra pedig ti nem emlékeznétek, hogy mi volt annak a kocsinak a rendszáma, hogy a szálloda hányas számú szobájában volt, hogy Mrs X.Y hajában milyen színű csatt volt, hogy Mr X.Y. egész filmidő alatt csak 2 nyakkendőt hordott, és azt váltogatta, hogy mikor is készült ez a film (vagyis ezek a filmek).
Most, hogy így leírtam mindezt és át is gondoltam, már nem is tudom, hogy ki lenne kettőnk közül a „buta." Ne értsd félre (igen-igen, Te, aki ezt olvasod), nem akarok belemenni ebbe, jogom meg aztán végképp nincs, hogy én, veleszületett furcsaságaim miatt kioktassalak. Csak annyit akarok mondani, (vagy talán kérdezni), hogy, miért nevezik az autizmust fogyatékos állapotnak, miközben, ha jobban megfigyeljük, te, és ti (az úgynevezett normál emberek) a részletek megfigyelésében vagytok megzavarva (azaz fogyatékosok), én pedig az „egész" dolgok világában vagyok fogyatékos. Tehát, ha e szempontból figyeljük meg, azt hiszem, egyáltalán nem jogos, hogy én fogyatékos vagyok, ti meg nem.

Sokoldalúan tehetséges fiatal szerző önéletrajzi jellegű, befelé forduló írásait, festményeit, rajzait, fotóit gyűjti egybe ez a vékony kötet. Szórakoztató, informatív, megindító, humoros és időnként megdöbbentő, sőt vádló írások, gyönyörködtető és szórakoztató képek. Az utóbbi tíz-tizenöt évben egyre több önéletrajzi írás jelent meg kiemelkedő értelmű, magas intelligenciájú, de autizmus spektrumzavarban szenvedő felnőttek tollából. Ezek többsége leíró jellegű. S. F. H. írása nem csupán tartalmával ragad meg, hanem indulati-lírai, érzelmi sodrásával, humorával, öniróniájával is. Ugyanakkor - miközben azon dolgozik, hogy megértse, illetve megértesse magát - a külső szemlélő, a szakember számára is nehezen érthető jelenségekre ajánl sokszor egészen egyszerű értelmezést, magyarázatot.

Mi, akik közelről ismerjük őt, reméljük, hogy fokozatosan legyőzi, és munkába, alkotásba fogja fordítani az írásait meghatározó, önmagára és a külvilágra haragvó életérzést, mint iskoláskorában – még sokkal éretlenebb életszakaszban – okos stratégiával legyőzte tanulási nehézségeit memóriája segítségével. Azt reméljük, hogy egyre kiegyensúlyozottabb, elégedettebb lesz, megbékél magával és a világgal.

Kívánjuk is ezt neki, önmagunknak pedig, hogy minél több alkotással örvendeztessen meg bennünket, nézőit, olvasóit.

A reményt az is élteti, hogy már új munkába fogott.

Budapest, 2005. január

Dr. Balázs Anna

ISBN 963-217-368-6

KAPOCS

Autizmus Alapítvány